

WEST-VLAANDEREN WERKT

kusttoerisme

sierteelt

Blankaartbekken

vestigingsbeperkingen voor industrie

WES

4.1993 • 35e Jaargang • Tweemaandelijks uitgave • Verschijnt niet in juli en augustus

TIV

Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen vzw Gemeenschappelijke Cel van de Vlaamse GOM's

Als innoverende KMO wenst U:
een goed produkt, een geschikte partner,
een klare kijk op de nieuwste technologische ontwikkelingen,
een passende strategie, de juiste informatiekkanalen, een snel resultaat.

*TIV: uw rechterhand voor een
succesvolle innovatiestrategie*

*TIV biedt U een volledig
gepersonaliseerd programma aan*

Tot uw beschikking staan:
een multidisciplinair team
jarenlange ervaring in het opsporen van de
nieuwste produkten, processen of projekten
toegang tot databanken, instituten, federaties, ...
waar ook ter wereld
een flexibele, uitgeteste methodiek
technologie-monitoring
geleide workshop voor het initiëren van produktideeën

startbespreking en formulering van uw
interesseprofiel
wereldwijde prospektie en kontaktnamen
analyse van de respons
evaluatie van de voorstellen
rapportering van de resultaten
opvolging van de kontakten

De Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen vzw werd opgericht door de vijf
Vlaamse GOM's en wordt door hen en de Vlaamse Executieve gesteund.

Kontaktadressen:

GOM-West-Vlaanderen
Baron Ruzettelaan 33, 8310 Brugge-Assebroek
Tel. 050/35.81.31. Fax 050/36.31.86

TIV
Bischoffsheimlaan 25, 1000 Brussel
Tel. 02/219.56.10 - Fax 02/219.82.27

WES

West-Vlaanderen Werkt

Tweemaandelijks uitgave
Verschijnt niet in juli en augustus

4.1993

Nummer 157 - 35e Jaargang

Westvlaams

Ekonomisch

Studiebureau vzw

Baron Ruzettelaan 33

8310 Brugge-Assebroek

Telefoon: 050/35.84.42

Telefax: 050/36.31.86

Postrekening: 000-0125243-16

BTW: 408.382.668

Abonnement 1993:

450 fr. (BTW en port

inbegrepen)

Postrekening:

000-0125243-16

WES, Baron Ruzettelaan 33,

8310 Brugge-Assebroek

Ontwerp lay-out

Johan Mahieu, Brugge

Drukkerij

Groeninghe, Kortrijk

Foto kaft

Unidia, Gent

170

Redactioneel

Kusttoerisme: naar een actief beleid om de toekomst te vrijwaren

172

M. Pattou

Sierteelt in West-Vlaanderen

178

G. Declercq en J. Casteleyn

De problematiek rond het Blankaartbekken

184

P. Norro

**Vestigingsbeperkingen voor industriële ondernemingen
vanuit het oogpunt van ruimtelijke ordening en milieu**

192

Tabel: niet-werkende werkzoekenden, juni 1986-juni 1993

197

Kort genoteerd

201

Spektrum

Tewerkstelling / Innovatie en diversifikatie / toeristisch seizoen /

Ifest / EMO / Visserij / Proclam / natuurpatrimonium /

Milieuverklaring / IRS / D'Arta / Verpakkingsafval / Bekaert /

TMO / Atlantikwall / Titels / Desimpel / WVEM /

Samenwerking België-Israël / Industrieel Erfgoed / Barco /

CRAFT / Open Monumentendag / Belgomilk

211

Agenda

206

Technologietransfer

215

Op de leestafel

Bij naamvermelding verschijnt de bijdrage onder de verantwoordelijkheid
van de auteur.

Beschermkomitee

Baron P. van Outryve

d'Ydewalle,

Ere-gouverneur,

Ere-voorzitter WES

De heren H. Smislaert (†),

P. Monballyu en

H. De fauw (†),

Ere-voorzitters

Raad van Beheer WES

Prof. Dr. O. Vanneste,

Gouverneur,

Voorzitter WES

De heren G. Defreyne,

J. Durnez, G. Naeyaert,

F. Peuteman,

Mevrouw M.C. Van der

Stichele-De Jaegere,

de heer W. Vens

Leden van de

Bestendige Deputatie

Redaktiekomitee

De heren L. Bockstaele,

A. Calus, P. Claerhout

G. Declercq,

P. Delafontaine,

P. Kerckaert,

P. Meurrens, J. Pattyn,

J. Theys,

P. Van den Avenne,

N. Vanhove

Redaktiesekretaris

B. De Proost

Redaktiesekretariaat en publiciteitsvoorwaarden

WES, Baron Ruzettelaan 33,

8310 Brugge-Assebroek

Verantwoordelijke uitgever

N. Vanhove,

Krakkestraat 3,

8200 St.-Andries (Brugge)

Kusttoerisme: naar een actief beleid om de toekomst te vrijwaren

Het voorbije seizoen aan de Belgische Kust was er een in mineur. Het verblijftoerisme stagneerde in het voorseizoen, terwijl de toeristische index Kust en Achterland van het WES in juli en augustus respectievelijk met 4 en 3% terugliep. Diverse indicatoren (NMBS-trafiek, bezoek aan pretparken) wijzen eveneens op een terugloop van het dagtoerisme, alhoewel er vooralsnog geen gegevens voorhanden zijn over de belangrijkste dagtoeristische indicator, met name de drukte op de toeristische wegen naar de Kust.

Afgezien van de weersomstandigheden, die steeds een wisselende impact zullen hebben op de resultaten van een bepaald jaar, is het duidelijk dat vooral de diepgaande economische recessie in Europa zijn weerslag heeft op de toeristische vraag. Dit blijkt uit de vaststelling dat sterke toeristische bestemmingen zoals Brugge (voor het eerst een terugloop sinds 1980) en Frankrijk een absolute afname van de toeristische vraag noteren, die wellicht zelfs sterker zal uitvallen dan deze aan de Belgische Kust. Samenvattend voor de Belgische Kust kan men stellen: geen reden tot gejuich, maar evenmin tot onverantwoorde paniek.

De problematiek van de Belgische Kust is voldoende gekend. De Kust is té afhankelijk van de binnenlandse markt. Op deze markt kijkt de Kust structureel op naar een dalend marktaandeel in de straks nog moeizaam aangroeiende markt van de hoofdvakanties, die bovendien een dalende verblijfsduur noteren. De markt van de tweede en korte vakanties biedt nog verdere groeimogelijkheden, die enkel kunnen worden gevaloriseerd door een aangepast produktaanbod. Hiermee kan het kernprobleem, het te seizoenmatig karakter van de toeristische vraag, worden aangepakt.

De snelle groei in de jaren zestig en zeventig heeft geresulteerd in een wanordelijke ruimtelijke uitbouw van de Kust: te weinig architecturale cultuur, te weinig groene ruimten in de badplaatsen, slechte inplanting en aankleding van heel wat kampeerterreinen en weekendverblijfparken, bebouwingsdruk die de badplaatsen dreigt aaneen te klitten, moeilijke toegankelijkheid en groeiende verkeers- en parkeerproblemen.

In die kontekst mag worden gesteld dat de problematiek van de Belgische Kust niet alleen een marketingprobleem, maar ons inziens zelfs in de eerste plaats een produktprobleem, behelst. Het provinciaal structuurplan, een plan dat oriënterend is maar tevens flexibel blijft, en de uitvoering ervan in de praktijk, zijn dan ook van bijzonder wezenlijk belang.

De belangrijkste krachtlijnen van het structuurplan kunnen als volgt worden samengevat:

Aan de Kust is nauwelijks nog plaats voor kwantitatieve uitbreiding, zodat alle aandacht naar een kwalitatieve, vernieuwende, streekeigen georiënteerde verbetering uitgaat, die vooral is gericht op het realiseren van een seizoenverbreding (aandacht voor slechtweervoorzieningen, kongres-, exhibitie- en seminarieruimten), maar met absolute prioriteit voor het behoud van waardevolle natuurlijk elementen aan de Kust (zee, strand, duinen, polders) en in het Achterland. Hierbij wordt het verblijftoerisme als prioritair ervaren. Het dagtoerisme heeft ongetwijfeld zijn betekenis. Het lijkt aangewezen om het dagtoerisme niet te stimuleren, maar ook niet af te schrikken, maar het op een adequate manier te kanaliseren.

Oplossingen moeten in de eerste plaats worden gezocht in de richting van het terugdringen van het autogebruik en/of het verminderen van de bereikbaarheid per auto van bepaalde toeristische zones. In deze zin kan worden gedacht aan de creatie van autovrije of auto-arme voetgangerszones in de centra van de badplaatsen, de creatie van randparkeermogelijkheden, het invoeren van parkeerverbod nabij kwetsbare zones en het stimuleren van het gebruik van het openbaar vervoer.

Strategisch gezien kan de produktverbetering aan de Kust als een prioritair gegeven worden beschouwd. Dit betekent niet dat marketingakties onbelangrijk zijn. Op termijn vormen deze marketingakties een noodzakelijk komplement bij de produktverbetering.

Deze marketingakties dienen vooral gericht op vier doelstellingen:

- (a) het verhogen van de bekendheid van de Belgische Kust in het nabije buitenland;
- (b) het creëren van een degelijk toeristisch imago;
- (c) het stimuleren van de toeristische vraag naar het laagseizoen toe;
- (d) het betrekken van het Achterland als produktverrijking voor de Kust.

Het internationaal marketingplan voor België, opgemaakt door het West-vlaams Economisch Studiebureau in samenwerking met Asesores en Turismo, Hotelería y Recreación in opdracht van het Vlaams Commissariaat Generaal voor Toerisme en l'Office de Promotion du Tourisme, biedt een geschikt basisinstrument voor het uitwerken van de konkrete marketing-akties voor de Kust.

Koken kost geld. Buitenlandse ervaringen wijzen erop dat de overheid hoe langer hoe meer een beroep doet op financiële samenwerking, met inspraak, van de privé-sektor. Diverse pogingen om de toeristische sektor op een vrijwillige basis financieel te laten participeren, lopen tot nog toe uit op veel gepraat voor weinig inbreng. Het sterkt ons inzicht dat de tijd wellicht rijp is om het voor een drietal jaar geformuleerde voorstel van een verplichte toeristische bijdrage van de privé-sektor aan de produktontwikkeling en marketingakties voor toeristisch West-Vlaanderen, in een geest van samenwerking tussen de toeristische overheid en de privé-sektor, terug in het daglicht te stellen.

SIERTEELT IN WEST-VLAANDEREN

M. Pattou

Ingenieur - Hoofd van dienst

Ministerie van Landbouw-Tuinbouwdienst West-Vlaanderen

Sierteelt is, samen met de groenteteelt en de fruitteelt, één van de hoofdsectoren van de tuinbouw. In deze sektor, die de niet eetbare tuinbouwproductie groepeerst, onderscheidt men als belangrijke deelsektoren de boomkwekerij en de bloemisterij, deze laatste op te splitsen in potplanten, perkplanten en snijbloemen.

Historische schets

West-Vlaanderen heeft een lange traditie als produktiegebied van sierplanten. In de 19de eeuw was de streek rond Brugge, na het Gentse, het tweede belangrijkste 'hofbouwcentrum' van het land. Volgens de land- en tuinbouwtelling waren er in 1910 in het gerechtelijk kanton Brugge 13,5 ha serres voor sierteeltproductie, dit is meer dan op dit ogenblik in gans het arrondissement Brugge.

In de eerste helft van deze eeuw bereikte de Brugse sierteelt wereldfaam. Dit was vooral te danken aan de ontwikkeling en de activiteiten van enkele, voor die tijd zeer grootschalige bedrijven zoals Flandria, Sander en Vincke-Dujardin. In de jaren vijftig zijn deze bedrijven verdwenen ondermeer als gevolg van de uitbreiding van de Brugse agglomeratie, de nasleep van de economische crisis van de jaren dertig, en de twee wereldoorlogen.

Sedertdien heeft de sierteelt zich meer over gans het oostelijk en centraal gedeelte van de provincie verspreid.

Ontwikkeling van het Westvlaams sierteeltareaal

Tijdens de laatste 25 jaar bood de Europese integratie en de ontwikkeling van de vraag naar sierteeltprodukten ruimere perspectieven voor de sierteeltproducenten.

De Westvlaamse sierteelt heeft de laatste 25 jaren niet de verwachte expansie gekend die in het vooruitzicht kon worden gesteld, in functie van de verruimde EEG-markt en de toegenomen vraag naar sierteeltprodukten. Toch zijn er nog voldoende perspectieven aanwezig voor uitbreiding van deze sektor, mits de verwezenlijking van enkele doelstellingen.

Dankzij de Europese integratie werd het verkeer van sierteeltprodukten geliberaliseerd. Voor de exportgerichte Belgische sierteelt was dit bijzonder gunstig. In het verleden werd de ontwikkeling van de sektor immers frekwent afgeremd door protektionistische maatregelen van invoerlanden.

De groeiende belangstelling voor planten, bloemen en natuur was een tweede gunstig element. Verfraaiing van het wooninterieur en de woonomgeving met bloemen en planten, aanplanten van bossen en groene zones en openbare groenvoorziening werd niet meer ervaren als een luxe, maar als een behoefte.

De verruimde markt en de grotere vraag schiep kansen voor produktieuitbreiding. Uit de evolutie van het Westvlaams sierteeltareaal tijdens de laatste kwarteeuw blijkt dat de areaaluitbreiding wel relatief belangrijk, maar toch niet spectaculair was, en bijvoorbeeld minder uitgesproken dan in de groenteteelt. Volgens de land- en tuinbouwtellingen is het areaal sierteelt in West-Vlaanderen van 1971 tot 1991 gestegen met 97% van 295 ha tot 580 ha. In dezelfde periode is het totale Belgische areaal toegenomen met 62% van 3145 ha tot 5101 ha.

Tabel 1 vermeldt (in absolute cijfers en in procent ten opzichte van het Belgisch areaal) de evolutie van de verbouwde oppervlakte voor de voornaamste deelsektoren. Dit geeft een

beeld van de structuur en de relatieve belangrijkheid van de Westvlaamse sierteelt. Wel dient opgemerkt dat voor bepaalde sectoren de werkelijk beteelde oppervlakte deze tellingsgegevens overtreft.

In twintig jaar is de oppervlakte bloemisterij in open lucht meer dan verdubbeld. De beschikbare tellingsgegevens voor potchrysanten werden afzonderlijk vermeld. Hieruit blijkt de relatieve belangrijkheid van de provincie als teeltgebied van deze specialiteit; ongeveer een kwart van de potchrysanten wordt in West-Vlaanderen geteeld.

Het areaal boomkwekerij steeg met 85% maar de relatieve belangrijkheid bleef ongeveer gelijk.

Volgens de officiële tellingsgegevens werden in 1991 in 71,94 ha serres sierteeltgewassen geteeld, tegenover 29,72 ha in 1971 (zie tabel 1). Dit is een stijging met 142%. Voor de voornaamste teeltgroepen is de evolutie ongeveer gelijklopend. Opvallend is de toename van de oppervlakte die in de telling niet in één van de vermelde deelsektoren werd geregistreerd. Dit wijst op een stijging van de oppervlakte serres met gemengd teeltpatroon.

Deze tellingsgegevens tonen ook de relatieve belangrijkheid aan van West-Vlaanderen als produktiegebied van perkplanten. Ongeveer een kwart wordt in de provincie geproduceerd.

Tabel 1
Evolutie areaal sierteelt in West-Vlaanderen

	Absoluut (in ha)				Relatief (in % ten opzichte van Belgisch areaal)			
	1971	1980	1987	1991	1971	1980	1987	1991
<i>Sierteelt open lucht</i>								
– bloemisterij:	81	89	108	167	8	11	12	16
waarvan potchrysanten:	–	23	38	64	–	25	26	27
– boomkwekerij:	184	265	317	341	10	11	11	10
<i>Sierteelt onder glas</i>								
– Totaal:	29,72	43,28	61,81	71,94	7	8	10	11
waarvan:								
– potplanten:	12,11	14,04	22,30	23,76	9	9	12	12
– perkplanten:	6,60	7,86	15,80	12,69	19	22	25	22
– snijbloemen:	8,97	15,77	9,62	16,46	6	8	7	11
Totaal sierteelt:	294,72	397,28	486,81	580,33	9	11	11	11

Bron: NIS, Land- en Tuinbouwtellingen 15 mei 1993.

Overzicht van de Sektoren

Bloemisterij in open lucht

In West-Vlaanderen zijn er ongeveer 175 bedrijven die potchrysanten telen. Er is een duidelijke tendens naar verruiming van het sortiment, aanbodspreiding en specialisatie van de bedrijven.

Tien jaar geleden werden hoofdzakelijk traditionele grootbloemige potchrysanten geproduceerd voor Allerheiligen, en dit overwegend in bedrijven met groenteteelt onder glas als hoofdactiviteit.

Kleinbloemige troschrysanten, met een grote variatie in bloemvorm en kleur, hebben thans het grootste marktaandeel. Ook worden veel troschrysanten op stam gekweekt. Door het toepassen van belichting of verduistering is het mogelijk om het jaar rond bloeiende planten aan te bieden. Door de introductie van nieuwe selecties en teeltmethodes is de potchrysant meer geëvolueerd naar een klassieke bloeiende kamerplant.

In tegenstelling met vroeger komen potchrysanten thans meer voor op gespecialiseerde bedrijven in combinatie met bloemisterijgewassen onder glas. De klassieke teelt voor Allerheiligen treft men vooral aan op meer extensieve openluchtbedrijven. De arrondissementen Roeselare, Kortrijk en Tielt zijn de belangrijkste productiegebieden.

Selectie en vermeerdering van chrysanten voor potkultuur is een Westvlaamse specialiteit. Vier gespecialiseerde

de bedrijven, gevestigd in de omgeving van Roeselare, selekteren nieuwigheden, telen moederplanten en produceren stekken. Voor ons land zijn deze bedrijven toonaangevend voor deze sector. Zij bevoorraden praktisch alle Belgische potchrysantentelers en een belangrijk gedeelte van de geproduceerde stekken wordt uitgevoerd.

In de provincie wordt een beperkte oppervlakte snijbloemen, droogbloemen, gladiolen en dahliaknollen in open lucht geteeld of vermeerderd. Opvallend is de relatief sterke uitbreiding tijdens de laatste jaren van de potkultuur in open lucht van *Erica gracilis*, *Veronica* en andere boomkwekerijgewassen.

Boomkwekerij

De boomkwekerij is de sector van de land- en tuinbouwproductie met de grootste verscheidenheid aan gewassen en teeltwijzen. Het gekweekte sortiment is zeer groot: bosplantsoen, vrucht- en fruitbomen, rozen, laanbomen, sierconiferen, heidegrondplanten, sierheesters, klimplanten en vaste planten.

Het aantal boomkwekers in West-Vlaanderen wordt geraamd op 160, waarvan 20 bosboomkwekerijen en 140 sierboomkwekerijen.

De bosboomkwekerij is geconcentreerd in de streek van Wingene, Beer-

Archief F. Goossens

nem, Oostkamp en Brugge. Deze kwekerijen zijn de leveranciers van planten voor aanplanting van bossen. Het betreft gespecialiseerde, vrij grootschalige bedrijven.

Het areaal sierboomkwekerij ligt meer verspreid over de provincie. De arrondissementen Roeselare en Kortrijk zijn de voornaamste teeltgebieden.

De Westvlaamse sierboomkwekerij heeft zich in de laatste 15 jaar ontwikkeld tot een zeer dynamische tak van de tuinbouwproductie. Een opbouwend sfeer van openheid en samenwerking heeft geleid tot gebundelde acties op vlak van beroepsvervolmaking, introductie van nieuwigheden, marktprospektie en promotie-activiteiten. Kenmerkend voor de relatief jonge Westvlaamse sierboomkwekerij zijn de grote verscheidenheid in plantensortiment en bedrijfsstructuur en het overwegend intensief karakter van de exploitaties door het groot aandeel van de containercultuur. Op de bedrijven wordt veel aandacht geschonken aan meer arbeidsbesparende bedrijfsvoering, vooral bij het in- en ompotten en het intern transport, en aan de optimalizatie van watergifte en bemesting in de containerteelt. Dankzij de proeven en de voorlichting, georganiseerd door de dienst Plantenbescherming van het Ministerie van Landbouw werd in de laatste vijf jaar grote vooruitgang geboekt op vlak van onkruid- en ziektebestrijding.

Typisch voor de Westvlaamse boomkwekerij is de belangrijkheid van de produktie van jong plantgoed. In dit verband dient vermeld dat 28 sierboomtelers over een stekserre beschikken voor de opkweek van plantgoed.

Kasplanten

Volgens de inventaris die permanent wordt bijgehouden door de tuinbouwdienst van het Ministerie van Landbouw zijn er in 1993 in West-Vlaanderen 145 bedrijven die het jaar rond in 43,5 ha serres potplanten telen. Tabel 2 geeft de spreiding per arrondissement van de bedrijven en de oppervlakte glas. De kasplantenteelt is het belangrijkste in de arrondissementen Brugge, Roeselare en Kortrijk. Tijdens de laatste vijf jaar was de groei van de sektor het meest uitgesproken in de arrondissementen Tielt, Kortrijk en Roeselare.

De gemiddelde oppervlakte serre per bedrijf, voorbehouden voor het telen van kasplanten, loopt sterk uiteen: 5807 m² en 5190 m² in de arrondissementen

Tabel 2
Kasplanten in West-Vlaanderen (1993)

Arrondissement	Bedrijven		Oppervlakte serres	
	Aantal	%	Ha	%
Brugge	47	32,4	12,0	27,6
Diksmuide	5	3,4	0,6	1,4
Ieper	12	8,3	2,1	4,8
Kortrijk	31	21,4	7,5	17,2
Oostende	7	4,8	4,1	9,4
Roeselare	23	15,9	11,9	27,4
Tielt	17	11,7	5,1	11,7
Veurne	3	2,1	0,2	0,5
Totaal:	145	100	43,5	100

Oostende en Roeselare, tegenover 3003 m², 2548 m² en 2404 m² in Tielt, Brugge en Kortrijk en minder dan 2000 m² in Diksmuide en Veurne. Dit hangt samen met de verschillen in structuur van de bedrijven. Er zijn drie duidelijke verschillende bedrijfstypes:

de gespecialiseerde kasplantenbedrijven, 59 in aantal met een gemiddelde oppervlakte kasplanten van 4703 m² per bedrijf;

de bedrijven die kasplanten telen in combinatie met andere tuinbouwgewassen, 44 in aantal waarvan 3 met snijbloemen, 6 met groenten en 35 met perkplanten. De gemiddelde oppervlakte bedraagt 2960 m²;

de bedrijven waar detailhandel de hoofdactiviteit vormt, maar ook nog een beperkte oppervlakte wordt voorbehouden voor produktie. Het betreft 42 bedrijven met gemiddeld 650 m² kasplanten;

De verschillen in bedrijfsgroottestructuur van deze groepen blijkt uit tabel 3, met de spreiding van het aantal bedrijven per oppervlakteklasse.

Het aantal gespecialiseerde kasplantenbedrijven stagneert. De beteelde oppervlakte per bedrijf neemt echter toe. Van 1987 tot 1993 was de stijging gemiddeld 1341 m² per bedrijf of 39%.

De kasplantenteelt is de meest kapitaalintensieve tak van de sierteelt. Om

Tabel 3
Kasplantenteelt in West-Vlaanderen (1993)
Spreiding van het aantal bedrijven in oppervlakteklassen

Oppervlakte kasplanten per bedrijf (m ²)	Bedrijfstype		
	Gespecialiseerd kasplanten	Kombinatie met perkplanten, snijbloemen en groenten	Kombinatie met detailverkoop
0-499	—	3	13
500-999	—	3	23
1000-1499	8	6	4
1500-1999	5	9	1
2000-2999	11	8	1
3000-3999	7	2	—
4000-4999	8	2	—
5000-7499	8	8	—
7500-9999	4	2	—
10000 en meer	8	1	—
	59	44	42

de arbeids- en energiekost te drukken werd in het laatste decennium zeer veel geïnvesteerd in deze sektor. De technologische vooruitgang en nieuwe kweekmethodes en teelttechnieken hebben bijgedragen tot hogere produktie, betere kwaliteit ondermeer dankzij in vitrokultuur, selectie, computergestuurde klimaatregeling, belichting en voeding. Aan de moderne kasplantenteler wordt een groot aanpassingsvermogen en organisatie talent geleverd om door intensivering van het bedrijfsplan, rationalisering van de bedrijfsvoering en introductie van nieuwe technieken, de rendabiliteit van zijn bedrijf veilig te stellen.

In de groep van de gespecialiseerde kasplantenbedrijven werden ook de 7 groothandelsbedrijven, 13 laurierbedrijven en de hoger vermelde 4 chrysantestekbedrijven gerangschikt.

De ontwikkeling en de activiteit van de groothandelsbedrijven, waarvan 3 zijn afgestemd op de uitvoer, heeft bijgedragen tot verruiming van de afzetkansen.

In het Brugse neemt de teelt van *Lauris nobilis* of laurier nog een vrij belangrijke plaats in. De 13 laurierbedrijven hebben samen ongeveer 4 ha serres.

Er zijn thans meer bedrijven met kasplanten in combinatie met gewassen uit andere teeltgroepen dan vijf jaar geleden, maar het aantal geteelde soorten en cultivars van kasplanten per bedrijf is gedaald. De combinatie potplanten-perkplanten neemt hierbij een belangrijke plaats in. Voorjaarsperkplanten worden in de serre opgevolgd door potplanten. In hoofdzaak zijn dit bloeiende planten zoals *Cyclamen*, *Poinsettia* en potchrysanten.

Algemeen worden er nu minder groene en meer bloeiende kasplanten geteeld.

Perkplanten

Tot vóór 5 jaar was perkplantenteelt de groeisektor van de Westvlaamse sierteelt. Sedert 1987 is deze groei sterk afgeremd en bedraagt, voor een periode van 6 jaar, nog slechts 3% in aantal bedrijven en 10% in beteelde oppervlakte serres.

'Perkplant' is de verzamelnaam voor niet winterharde zomerbloemen die uit zaad of stek onder glas tot verkoopbare plant worden gekweekt. Het zijn de bloeiende planten die met hun felle, heldere tinten, kleureffekt en -schakering brengen in de woon- en werkomgeving, het straatbeeld en de groene zones.

Naast de traditionele soorten, groeit de belangstelling voor kuip- of terrasplanten. Deze doorlevende, niet winterharde, op stam of struik en in potten of kuipen geteelde planten, worden bij deze specialiteit gerangschikt.

Net zoals in de andere sectoren wordt gestreefd naar specialisatie, kwaliteitsproduktie en arbeidsbesparing. Er wordt gestreefd naar een gemakkelijk toegankelijk, aaneengesloten serrecomplex met voorzieningen om het intern transport beter te kunnen organiseren. Door mechanisatie, automatisering en eventueel uitschakeling van bepaalde handelingen, worden de teeltomstandigheden geoptimaliseerd en de kostprijs gedrukt.

In de perkplanten zijn duidelijk drie bedrijfstypes te onderscheiden:

de gespecialiseerde bloemisterijen, waar perkplanten in combinatie met bloeiende of groene potplanten worden geteeld: 30,9% van het aantal bedrijven, 62,6% van het areaal en gemiddeld 4177 m² perkplanten per bedrijf. In deze categorie vindt men de gespecialiseerde bedrijven terug met professionele aanpak, waar alle innovaties op vlak van teeltmethodes en techniek vlug ingang vinden. Kwaliteitsverbetering, arbeidsbesparing, drukken van de kostprijs en vlotte afzet zijn de hoofdbekommernis van deze telers.

het gemengd bedrijf, waar perkplantenproduktie wordt gekombineerd met

Tabel 4
Perkplantenteelt in West-Vlaanderen (1993)
Spreiding bedrijven en teeltoppervlakte

Arrondissement	Bedrijven		Oppervlakte	
	Aantal	%	Ha	%
Roeselare	33	18,5	10,4	28,4
Brugge	26	14,6	5,1	13,9
Tielt	21	11,9	3,9	10,8
Ieper	32	18,0	5,0	13,5
Kortrijk	33	18,5	6,5	17,8
Oostende	15	8,4	4,2	11,4
Diksmuide	11	6,2	1,0	2,6
Veurne	7	3,7	0,6	1,6
Totaal:	178	100	36,7	100

Tabel 4 geeft, per arrondissement, het aantal bedrijven en de oppervlakte serres waar in het voorjaar perkplanten worden verbouwd. Meer dan andere sierteeltsectoren is de perkplantenproduktie vrij gelijkmatig verspreid over de provincie. De arrondissementen Diksmuide en Veurne, met zeer weinig perkplanten en Roeselare, belangrijkste produktiegebied met 28,4% van het areaal, maken hierop een uitzondering.

Opvallend, en dit in tegenstelling met andere sectoren van de glastuinbouw, is de lage gemiddelde oppervlakte per bedrijf, namelijk 2062 m². Dit hangt samen met het intensief karakter van de produktie en met het feit dat bijna 70% van de bedrijven niet louter gespecialiseerd zijn in de bloemisterij, maar een gemengd karakter hebben. Perkplantenteelt is dan gekoppeld aan kleinhandel, tuinaanleg, groenteteelt of boomkwekerij.

groenteteelt of boomkwekerij: 23,0% in aantal en 16,3% in oppervlakte, met gemiddeld 1460 m² perkplanten per bedrijf. De belangrijkheid van deze groep neemt af. In dit bedrijfstype vindt men ook gelegenheidstellers terug die tijdelijk een van jaar tot jaar wisselende oppervlakte perkplanten telen.

de kleinhandelszaak, het tuincentrum of de tuinaannemer die een beperkte oppervlakte perkplanten teelt voor detailverkoop. Tot dit type behoren 46,1% van de bedrijven, die slechts 21,1% van het areaal vertegenwoordigen. De gemiddelde oppervlakte perkplanten is 944 m².

Tabel 5 geeft, volgens het bedrijfstype, het aantal bedrijven per oppervlakteklasse.

Tabel 5
Perkplantenteelt in West-Vlaanderen (1993)
Spreiding in oppervlakteklasse volgens bedrijfstype – aantal bedrijven

Oppervlakte perkplanten per bedrijf (m²)	Bedrijfstype		
	Gespecialiseerd in bloemisterij	Met groenteteelt of boomkwekerij	detailverkoop tuinaanleg
0-499	–	3	17
500-999	1	11	31
1000-1499	2	13	23
1500-1999	5	3	6
2000-2999	10	5	3
3000-3999	13	5	3
4000-4999	3	1	–
5000-7499	15	2	2
7500-9999	3	–	–
10000 en meer	3	–	–
	55	41	82

Problematiek en
Ontwikkelingsmogelijkheden

De Westvlaamse sierteeltproductie zorgt voor een rechtstreekse tewerkstelling van ongeveer 825 personen en de produktiewaarde wordt geraamd op 2,675 miljard frank.

Hiervoor werd reeds onderstreept dat de Westvlaamse sierteelt in de laatste 25 jaar niet de expansie heeft gekend die in het vooruitzicht kon worden gesteld, in functie van de verruimde EEG-markt en de grotere vraag naar sierteeltproducten. Deze expansie was er wel in de groentesektor. Relevante cijfers die dit illustreren zijn de investeringen in beide sectoren in de laatste 10 jaar: 8,8 miljard frank in de groenteteelt en 2,5 miljard frank of slechts 28,4% in de sierteelt.

Dit had voor gevolg dat de produktiewaarde van de sierteelt in 1992 minder

Snijbloemen

Alhoewel dit niet blijkt uit de tellingsgegevens, zoals vermeld in tabel 1, is deze tak van de sierteelt reeds 15 jaar in regressie. Het is de sektor die het meest nadeel ondervindt van het gebrek aan marktorganisatie in de sierteeltsector en de concurrentiedruk uit Nederland.

Volgens de inventaris van de tuinbouwdienst van het Ministerie van landbouw telt West-Vlaanderen 35 serrebedrijven, die samen 10,5 ha snijbloemen telen. In de arrondissementen Tielt, Roeselare, Brugge en Oostende treft men het grootste aantal bedrijven aan en ook het grootste areaal: 10 bedrijven met 3,9 ha in Tielt, 6 bedrijven met 2,5 ha in Roeselare, 8 bedrijven met 1,6 ha in Brugge en 5 bedrijven met 1,1 ha in Oostende.

In dalende volgorde van beteelde oppervlakte zijn snijchrysanten, rozen en anjers de belangrijkste teelten.

Voor meer dan de helft van de bedrijven is de produktie van snijbloemen een nevenactiviteit, naast een meer belangrijke handel in bloemen en planten of de produktie van andere sierteeltgewassen. In feite telt West-Vlaanderen slechts 12 volwaardige, gespecialiseerde snijbloemenbedrijven die gemiddeld 4817 m² snijbloemen telen.

Archief F. Goossens

dan één derde bedroeg van de produktiewaarde van de groenteteelt.

Niettegenstaande een zekere groei, blijkt dat het gemiddelde sierteeltbedrijf bedrijfseconomisch meer kwetsbaar is dan het gemiddelde groentebedrijf. Het aandeel bedrijven met financiële moeilijkheden is aanzienlijk hoger in de sierteelt.

Meerdere oorzaken liggen aan de basis van de beperkte groei en de moeilijkheden in de sierteelt:

Het gebrek aan een degelijke marktorganisatie is ongetwijfeld de voornaamste. In tegenstelling met de groenteteelt, waar de industriegroenten door verschillende bedrijven in de provincie kunnen worden verwerkt en de groenteteelt voor vers verbruik, waar het grootste gedeelte van het aanbod wordt gecommercialiseerd via één enkele veiling, met centrale ligging in de provincie, is de afzetstructuur in de sierteelt hopeloos versnipperd. Een te klein gedeelte van de produktie wordt verhandeld over verschillende, te kleinschalige, verafgelegen veilingen, waardoor het voordeliger lijkt om het grootste gedeelte rechtstreeks aan de groot- of kleinhandel te verkopen of op Nederlandse

veilingen aan te voeren. Deze situatie is en blijft zeer nefast voor de ontwikkeling en de rendabiliteit van de sierteeltproduktie: een ondoorzichtige markt, zowel aan de aanbod- als de vraagzijde, gebrek aan standaardizatie in verpakking, transport- en kwaliteitsvoorschriften, hoge verkoopkosten, lange betalingstermijnen, individuele opstelling van elke producent in het marktgebeuren en uiteindelijk een hoog bedrijfs-economisch en financieel risico voor de produktiebedrijven.

Ook de voordelen van de centrumfunctie, kenmerkend voor een belangrijk produktiegebied, zijn onvoldoende aanwezig. Dit geldt ondermeer voor de vakopleiding en -vervolmaking, voorlichting, toeleverings- en dienstverlenende activiteiten en instanties.

Tenslotte heeft het handhaven van een verhoogd BTW-tarief voor sierteeltprodukten in België, de hogere energieprijzen en de invoerdruk uit Nederland, de ontwikkeling en de rendabiliteit van de sierteelt nadelig beïnvloed.

Nochtans kan West-Vlaanderen nog perspectieven bieden voor de uitbreiding van de sierteelt: centrale ligging tussen belangrijke grootstedelijke cen-

tra, geschikte bodem voor bepaalde specializaties, belangstelling van kandidaat-bedrijfsleiders die uit de traditionele landbouw afvloeien, en een zacht klimaat.

Starten en investeren in de sierteelt kan echter niet ongunstiger worden aangeraden of aangemoedigd zolang er geen degelijke marktstructuur wordt uitgebouwd, waarbij voldoende rekening wordt gehouden met het West-vlaamse sierteeltgebied.

In de tweede plaats moet worden gestreefd naar een verruiming van het aanbod door introductie van nieuwe plantensoorten en alternatieve vormen van presentatie.

Tenslotte dient, met het oog op het drukken van de kosten, gezocht naar de meest aangewezen teeltwijzen en technieken en optimalisering van de bedrijfsvoering.

De Westvlaamse sierteelt heeft dringend behoefte aan gekoördineerde initiatieven die een aanzet kunnen zijn om deze doelstellingen te realiseren.

Kent u dat alles-is-mogelijk gevoel?

Een stevig uurtje joggen, uw grenzen verleggen, dat is het einde. Op zo'n moment gelooft u honderd procent in uzelf, voelt u waar het echt op aankomt.

CERA pakt uw bankzaken net zo enthousiast aan. Met alle middelen. Open en hartelijk. Wij luisteren naar uw wensen, praten alles

in het volste vertrouwen met u door, helpen u bij het realiseren van uw plannen.

Loop eens langs bij het CERA-bankkantoor in uw buurt. Wij zijn open wanneer u vrij bent. Zelfs op vrijdagavond of zaterdag-

morgen. U vindt bij ons medewerkers die net zo hard in uw projecten geloven als uzelf. Die voor u de nodige financiële ruimte scheppen. Want CERA doet er alles aan om dat alles-is-mogelijk gevoel waar te maken.

R U I M T E I N J E B A N K Z A K E N .

DE PROBLEMATIEK ROND HET BLANKAARTBEKKEN

G. Declercq

Hoofdingenieur-Directeur Provinciale Technische Dienst

J. Casteleyn

Ingenieur-Hoofd van Dienst

In volgend artikel worden de problemen en de conflicten inzake het streefpeil van De Blankaart uiteengezet als ook de problemen rond waterwinning, aanslibbing en overstromingen. Waar mogelijk worden oplossingen voorgesteld.

Inleiding

Het hydrografisch bekken van De Blankaart, gespreid over de gemeenten Woumen, Klerken, Houthulst en Merkem, maakt onderdeel uit van het IJzerbekken.

In het IJzerbekken staat het sluizencomplex te Nieuwpoort in voor een afwateringsgebied van ca 125.000 ha waarvan ca 85.000 ha zijn gelegen op het grondgebied van de Provincie West-Vlaanderen en ca 40.000 ha in het Franse Departement du Nord (de omgeving van Broveele, Wormhout, Cassel en Steenvoorde). De belangrijkste sluis is het Iepersas in Nieuwpoort waar de IJzer via de IJzermonding in zee vloeit. Op Frans grondgebied is de bovenloop van de IJzer gelegen op ca 78 m maar valt nabij de Belgische grens plots naar een niveau van ca 8 à 10 m en naar ca 3 m.

menvloeiing met het kanaal Ieper-IJzer (Knokkebrug) tot Diksmuide is de IJzer op zijn rechteroever voorzien van een beperkte indijking tot +4,00 T.A.W. Verder vormt de hogere dijk van het kanaal Ieper-IJzer en de indijking van de Martjesvaart de afbakening van het Blankaartbekken. De waterafvoer van het Blankaartbekken (met een totale oppervlakte van 6.600 ha) naar de IJzer gebeurt via het pompstation op de Stenensluisvaart.

Binnen de afbakening van het Blankaartbekken vindt men de dorpskernen van Woumen, Klerken, Houthulst en Merkem. Dit gebied wordt gekenmerkt door hoger gelegen zandleemgronden ten oosten van de provincieweg Ieper-Diksmuide. De lager gelegen en vlakke poldergronden liggen in de valleien van de Steenbeek en de Engelandelft aan de westelijke zijde van de provincieweg. In dit gebied vinden we eveneens de Broeken van Woumen tegen de IJzer en de Broeken van Merkem langs het kanaal Ieper-IJzer en Martjesvaart.

De hogere zandleemgronden strekken zich uit tot tegen de heuvelrug Klerken-Houthulst die plaatselijk 43 meter hoger ligt dan het gemiddelde laagste zeepeil (= 0,00 T.A.W.). In deze omgeving

deze 5 waterlopen een hydrografisch bekken van 4.500 ha.

Het water van de Blankaartvijver loopt verder af via de Stenensluisvaart en wordt in het pompgebied op genoemde Stenensluisvaart overgepompt in de IJzer. De afwatering van de Engelandelft loopt via het ringkanaal van het waterproductiecentrum (zie verder) eveneens naar het pompstation op de Stenensluisvaart.

Streefpeil Blankaart is oorzaak van conflict tussen landbouw en milieu

De landbouwers hebben in dit gebied van oudsher hun hooi- en graslanden uitgebaat. Dergelijke uitbating gebeurde al jaren niet meer met de hand. De voortschrijdende mechanizatie en rendabiliteit in de landbouw in de voorbije decennia alsmede streefpeilen van +2,40 tot 2,50 leveren rond de Blankaart gras- en hooilanden op van goede kwaliteit. Deze uitbatingen zijn een onderdeel in de bedrijfsstructuur van zeer veel landbouwbedrijven uit de omgeving.

Over deze streefpeilen is er de laatste jaren heel wat gediscussieerd. De landbouwers verkiezen een laag streefpeil: voor een goede landbouwuitbating mogen de gronden niet te nat zijn. De milieugroeperingen zijn echter voorstander van een hoger streefpeil dat de Blankaart als natuurreserveaat meer ten goede komt. Deze aanslepende discussies omtrent hogere waterpeilen kunnen maar opgelost worden als men de werkelijke bedrijfsverliezen compenseert.

Een onderzoek op het terrein door de Provinciale Technische Dienst heeft aangetoond dat bij een verhoging van de waterpeilen tussen de Noordbroekstraat en de provincieweg Ieper-Diksmuide (= enkel omgeving Blankaartvijver) reeds een oppervlakte van ca 220 ha gras- en hooilanden niet meer op dezelfde manier zou kunnen worden

Het Blankaartbekken is een complex gegeven waar nog geen definitieve oplossingen werden gerealiseerd voor de problemen rond waterwinning en overstromingen. Ook het conflict rond het streefpeil van de Blankaart blijft in een impasse.

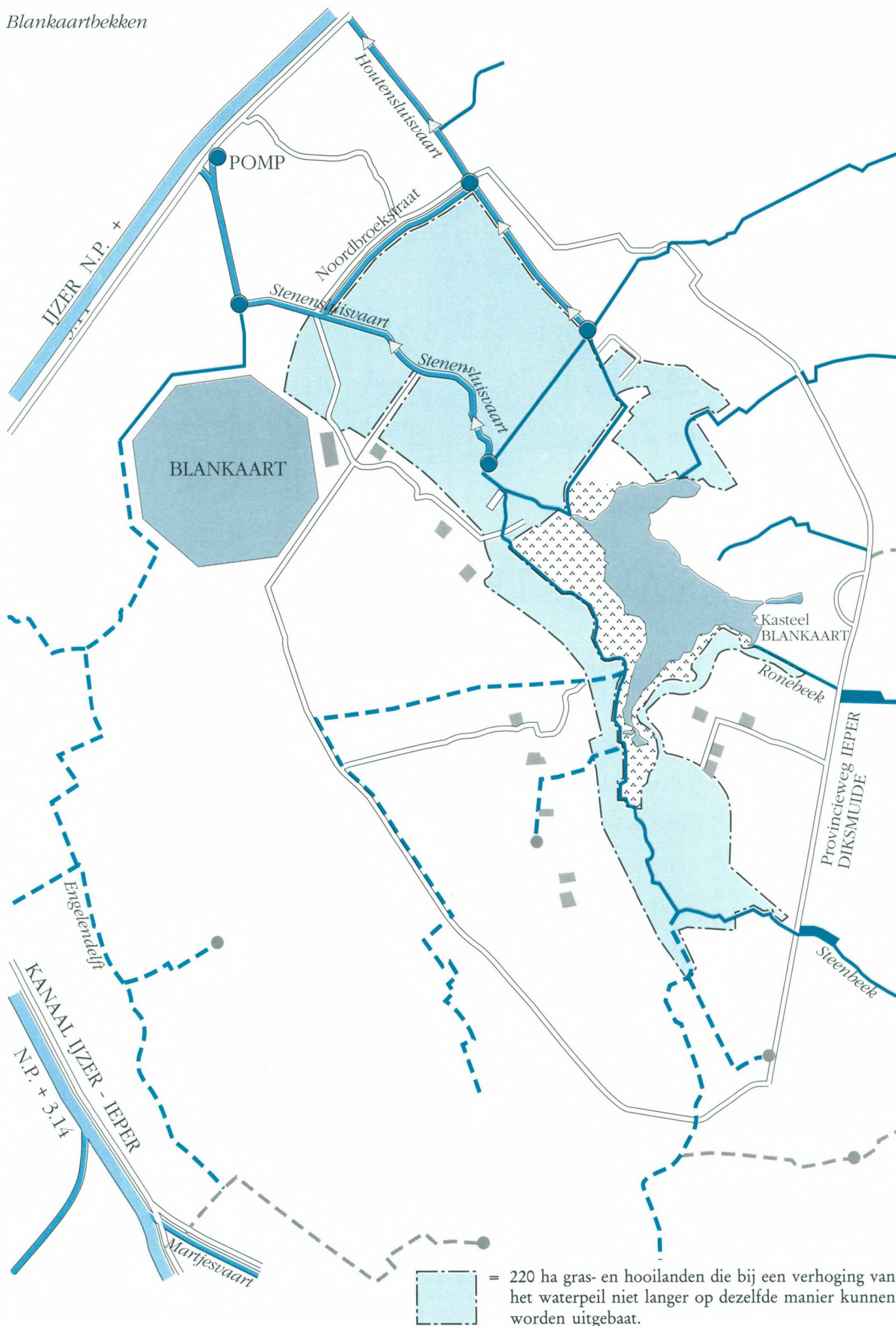
De Broeken van Westvleteren, Oostvleteren, Reninge en Noordschote op de zuidelijke oever van de IJzer zijn niet ingedijkt en bijgevolg direct onderhevig aan peilschommelingen van de IJzer (het N.P. h + 3,14 T.A.W.).

In dit opzicht verschilt het Blankaartbekken van deze situatie. Vanaf de sa-

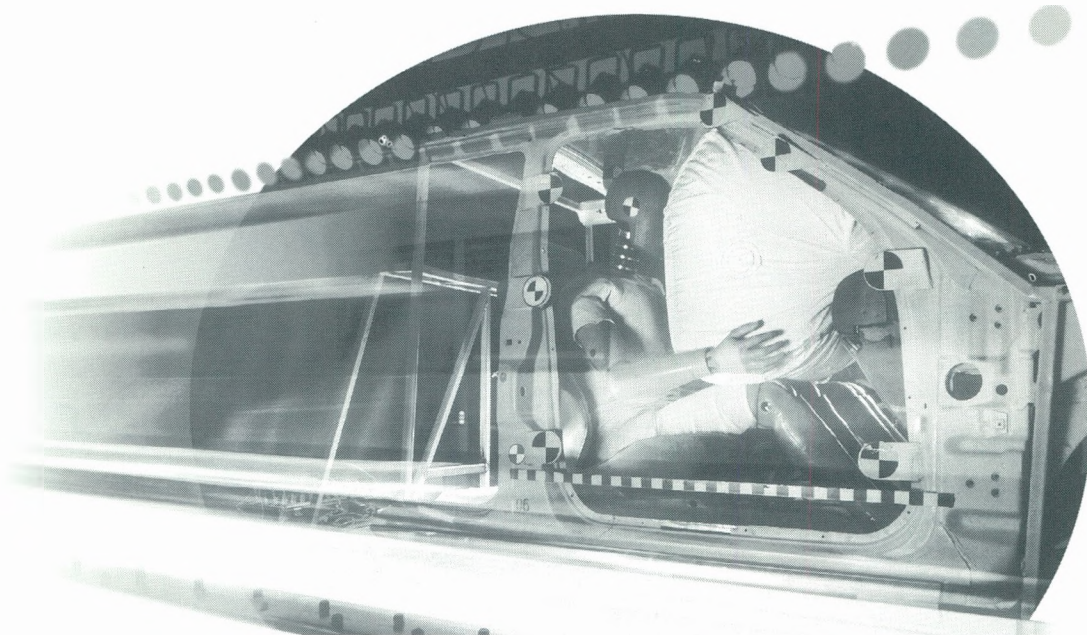
ontspringen de Steenbeek, de Ronebeek, de Velkelokerbeek en de Stenenmolenbeek die afvloeien naar de Blankaartvijver (waterpeil +2,50 T.A.W.) waarnaar eveneens de Kleibeek ten noorden van Merkem naar toe afwatert.

Uiteindelijk omschrijft de voedingsoppervlakte van de Blankaartvijver met

Blankaartbekken

BEKAERT STAALDRAAD

TELKENS ALS JE LEVEN ERVAN AFHANGT

Het luchtkussen of de "airbag" die de autopassagiers beschermt bij een fatale klap is uiteraard een zaak van levensbelang. Rond het ontstekingsmechanisme van de "airbag" is een filter gebouwd, gemaakt uit zeer dunne staalvezels. Deze staalvezelfilter staat mede borg voor de perfecte en veilige werking van de "airbag". Een staaltje van Bekaerts leiderschap in kwaliteit en technologie. Bekaert staaldraad is zeer opvallend aanwezig zoals in afrasteringen, maar meestal verborgen en toch van vitaal belang zoals staalkoord voor de versterking van radiaalbanden, wapening van pijpleidingen in zee, gebruik in computers of in kritische filtratieprocessen... De 16.000 medewerkers van de Bekaertgroep uit meer dan 50 productiecentra in 18 landen en uit de vele verkoopkantoren geven in de wereld van staaldraad de toon aan en staan borg voor kwaliteit en betrouwbaarheid.

 BEKAERT

W E K N O W H O W

uitgebaat. De weerslag op de aanpalende landbouwwitbatingen is aangeduid op bijgaande kaart (p. 179).

Het zogenaamd bestaand akkoord omtrent de waterpeilen tussen de verschillende sectoren werd destijds éézijdig bepaald binnen de verschillende diensten van de Vlaamse Gemeenschap. (Het akkoord is op heden niet in werking.) Het voorzag een verhoging van de waterpeilen tot +2,60 en +2,90 in het bekken van de Stenensluiswaart en van +2,70 tot +2,90 in het bekken van de Engelandelt. De oppervlakte van de landbouwwitbatingen die onder deze maatregel schade zou lijden mag geraamd worden op ± 700 ha. De plaatselijke landbouwers van dit gebied die schade zouden moeten dragen werden echter bij dit zogenaamd akkoord tussen de sectoren nooit betrokken.

Nieuwe mogelijkheid voor waterwinning uit het Blankaartbekken

Met het oog op een goede kaptatie van water uit de waterlopen van het Blankaartbekken werd rond 1970 door de Nationale Maatschappij der Waterleidingen (nu Vlaamse Maatschappij voor Watervoorziening) in dit gebied een waterproductiecentrum (WPC) ingeplant. Spoedig was duidelijk dat een voeding uit een vervuild Blankaartbekken van amper 6.600 ha te beperkt was; daarom werd een bijkomende voeding vanuit de IJzer noodzakelijk. Door de minderwaardige waterkwaliteit van zowel de Blankaart als de IJzer ter hoogte van het innamepunt werd in 1991 gestart met een bijkomende waterkaptatie door IJzerwater meer stroomopwaarts af te tappen en via het poldergebied op de noordelijke oever (Noordwatering van Veurne) om te leiden via de Beverdijk en de oude zandwinning van Nieuwkapelle. Dit proefproject heeft in de zomerperioden 1991 en '92 duidelijk zijn nut bewezen.

Aanslibbing van het natuurreservaat De Blankaart

De Blankaart als natuurreservaat

De Blankaart is erkend als natuurreservaat (MB dd. 21.12.82 en 3.5.89) en is gelegen in een beschermd vogelrichtlijngebied in toepassing van artikel 4 van de EG-richtlijn (79/409/EEG van 2 april 1979) inzake het behoud van de vogelstand en aangewezen als watergebied

De stuw op de Stenensluiswaart regelt het waterpeil van de Blankaart.

Archief G. Declercq

van internationale betekenis in uitvoering van de Ramsar-overeenkomst (2.2.1971).

De Vereniging Natuur- en Vogelreservaten (NVR), eigenaar van het natuurreservaat De Blankaart, dringt aan op betere waterkwaliteit, het uitbaggeren van de Blankaartvijver en hogere waterpeilen. De NVR heeft zich fel verzet tegen een groots opgezet waterbeheersingsproject van de Landelijke Waterdienst in het Blankaartbekken. Na een bouwweigering heeft de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu en Huisvesting dit project, bestaande uit de bouw van een nieuw pompgebied op de Stenensluiswaart met 6 pompen van 1 m³/sec., de omlegging van de Engelandelt en de werken aan de Martjesvaart, stilgelegd.

Al deze werken die enkele honderden miljoenen zouden kosten zouden de bestaande discussie omtrent de hogere waterpeilen met de landbouw niet oplossen aangezien geen regeling werd voorop gesteld met de gebruikers van de hooi- en graslanden in de marginale zones.

Realisatie slibvangen Steenbeek en Ronebeek

Het natuurreservaat 'De Blankaart' ontvangt de afvoer van een vijftal waterlopen die een totaal afwateringsbekken hebben van 4.500 ha. De twee voornaamste waterlopen zijn de Steenbeek met een hydrografisch bekken van 2.722 ha en de Ronebeek met een hydrografisch bekken van 1.008 ha. Beide

waterlopen zijn gekenmerkt door een sterk verhang en voeren belangrijke hoeveelheden sedimenten af naar de Blankaartvijver.

Hierdoor neemt de aanslibbing en verlanding van de IJzer systematisch toe. De huidige wateroppervlakte bij een waterpeil van +2,50 bedraagt nog amper 30 ha. Volgens een schatting van het Instituut voor Natuurbehoud was er in 1991 een afzetting van 1.500 ton enkel afkomstig van de Steenbeek.

In de voorziene planning voor het baggeren van de Blankaartvijver heeft de Gemeenschapsminister voor Leefmilieu en Huisvesting, in augustus '92 het Provinciebestuur van West-Vlaanderen verzocht om twee slibvangen te bouwen op de Ronebeek enerzijds en op de Steenbeek anderzijds, om zodoende de nieuwe aanslibbingen in de vijver te voorkomen. Het Vlaams Gewest zal alle voorziene uitgaven financieren: zijnde de grondaankoop, de bouw van de slibvangen en het periodisch onderhoud.

De Bestendige Deputatie is op het verzoek van de Gemeenschapsminister ingegaan en de Provinciale Technische Dienst heeft op zeer korte termijn de opmetingen uitgevoerd, de grondverwervingen gerealiseerd en de plannen en het bestek voor de realisatie van de twee slibvangen opgesteld.

De slibvangen van de Steenbeek en de Ronebeek werden telkens ingeplant ter hoogte van de dwarsing van bovengenoemde waterlopen met de provincieweg Ieper-Diksmuide. Beide slibvangen hebben eenzelfde concept: de vloei van de waterloop wordt verlegd, de bodem

wordt verbreed naar 10 meter en de loop wordt circa 1,50 m uitgediept. De uitgravingen belopen ca 9.157 m³ voor de slibvang op de Steenbeek en ca 7.247 m³ voor de slibvang op de Ronebeek.

De oevers worden onder de waterlijn gestabiliseerd met betonnen palen (lengte 3 m), betonnen kantplaten (60×10 cm) en een oeverbekleding met drainerende betonstenen (20% openingen, dikte van 12 cm) gefundeerd op een zandcement-fundering (dikte van 15 cm). Boven de waterlijn wordt op een zacht talud (12/4) een rietbeplanting aangebracht zodat zich een rietkraag kan ontwikkelen. De kruinbreedte van de slibvang bedraagt 17,40 m.

Bij de instroom- en uitstroombijzijde worden overgangen gebouwd met geprefabriceerde kokers in gewapend beton en dit met het oog op het periodisch onderhoud. Naderhand zal eveneens een bedieningsweg voor het transport van de specie aangelegd worden.

De bergingscapaciteit van de slibvangen van de Steenbeek en de Ronebeek bedragen respectievelijk 2.600 m³ (lengte 200 m) en 2.000 m³ (lengte 170 m). Naar verwachting zullen de slibvangen om de twee jaar worden geruimd.

De Provinciale Technische Dienst die zelf zorgde voor het volledige ontwerp en de verdere begeleiding kon dit milieuprojekt in een minimum van tijd op het terrein realiseren. De slibvang op de Ronebeek werd gerealiseerd, en officieel ingehuldigd tijdens de Openbaggerdag op 5 september jongstleden. De werken voor de slibvang van de Steenbeek werden op 20 oktober '92 gestart. Hierdoor kon het Vlaams Gewest rekenen op een belangrijke toelage vanwege het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling aangezien de werken nog in de loop van 1992 konden worden aangevangen. Beide slibvangen waren in augustus '93 voltooid.

De totale kosten voor de bouw van de twee slibvangen (+2,40 ha grondverwervingen) belopen 21,5 miljoen fr. Kosten die door het Vlaams Gewest zullen worden terugbetaald aan de Provincie.

Baggerwerken Blankaartvijver naderen uitvoering

In opdracht van de Dienst Natuurontwikkeling van AMINAL van de Vlaamse Gemeenschap werden de baggerwerken van de Blankaartvijver bij algemene offerteaanvraag aanbesteed op 25 februari '93. De voorbereidende werken

voor de eigenlijke baggerwerken van de Blankaartvijver zijn opgestart. Tot de baggerwerken behoren ondermeer het aanleggen van een slibbekken op een terrein van 22 ha aan de oostelijke zijde van de provincieweg Ieper-Diksmuide tussen de Steenbeek en de Ronebeek, het uitbaggeren van 260.000 m³ slib uit de wateroppervlakte van 300.000 m² (30 ha) met behoud van de bestaande rietvegetatie, het baggeren van de kasteelvijver (25.000 m³), het herprofiëren van afwateringsgrachten in de rietkragen. De uitvoeringstermijn voor de eigenlijke baggerwerken, die begin november zullen starten, werd op 400 kalenderdagen gesteld. Deze baggerwerken zullen ongetwijfeld ten goede komen aan de waterhuishouding, een betere waterkwaliteit en verhoging van de natuurwaarden in het gebied.

Overstromingen Blankaartbekken

Pompstation op de Stenensluisvaart

Het pompstation te Woumen gelegen op de Stenensluisvaart tegen de IJzer staat in voor de waterafvoer van het totale Blankaartbekken, zowel het gedeelte van de Blankaartvijver met de Stenensluisvaart als het bekken van de Engelandelft. De totale oppervlakte van dit afwateringsgebied beloopt 6.600 ha. De Stenensluisvaart is een waterloop van eerste categorie en valt onder het beheer van de Landelijke Waterdienst van het Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap.

Pompstation te Woumen.

De huidige pompinstallatie te Woumen dateert van 1953 en bestaat uit twee elektrisch aangedreven schroefpompen. De huidige elektrische installatie baart zorgen en de bedrijfszekerheid dient zeker in vraag gesteld. De bestaande pompkapaciteit bedraagt nog ca 2×1 m³/sec, hetgeen voor een afwateringsgebied van 6.600 ha totaal ontoereikend is.

Teoretisch zou een minimale pompkapaciteit van 6,6 m³/sec moeten voorhanden zijn (nl. 6.600 ha aan 1 l/ha, sec is 6,6 m³/sec).

Bedoeld pompstation was reeds het voorwerp van betwistingen tussen de Zuid-IJzer-Polder en de Landelijke Waterdienst. Dit strategisch bolwerkje veranderde de laatste tijd tweemaal van eigenaar. Blijkbaar wordt het terug eigendom van de Polder.

De Blankaartvijver (30 ha) en de huidige streefpeilen (+2,40 tot +2,50) zorgen voor een reserve aan bergingscapaciteit in het bemalingsgebied waardoor de bestaande pompkapaciteit in normale omstandigheden voldoende lijkt. Bij verhoging van de waterpeilen wordt deze reserve echter weggenomen en nemen de risico's van wateroverlast voor de aanpalende woningen en hoevegebouwen sterk toe. Hierbij mag men niet uit het oog verliezen dat de zware overstromingen in het Blankaartbekken ontstaan door het overlopen van andere hydrografische bekkens zoals de Martjesvaart en de IJzer.

Nu de plannen voor de bouw van een nieuw pompgemaal met 6 pompen van

1 m³/sec na gedeeltelijke aanbesteding (totale raming 100 à 150 miljoen frank) en na bouwweigering waarschijnlijk worden afgevoerd is dringend een alternatieve oplossing noodzakelijk. De Provinciale Technische Dienst wijst op een mogelijke oplossing zoals toegepast voor de waterproblemen in de Grote Westpolder te Gistel waar het bestaand pompgebouw Moere werd behouden en een bijkomende pompkapaciteit werd geïnstalleerd. Voor de bemaling van de Stenensluisvaart lijkt het voorzien van een bijkomende pompkapaciteit (bv. 2×2 m³/sec) op de oude verbinding met de IJzer, best mogelijk. Tevens kunnen technische systemen worden aangewend die voldoen aan de verschillende eisen vanuit de visserij en de natuurontwikkeling. Door het beperken van de bouwwerken zouden de kosten voor dergelijke aanpassingswerken financieel veel voordeliger uitvallen.

Overstromingen

In perioden van zeer hevige neerslag (vanaf 35 l/m²) overstroomt het Blankaartbekken eerst door het overlopen over de dijken van de Martjesvaart te Merkem. De Martjesvaart voert het water af van een hydrografisch bekken van ca 10.000 ha waarin de gemeenten Zonnebeke, Passendale, Westrozebeke en Langemark gelegen zijn.

Hierdoor komt het bekken van de Engelandelft te Merkem op zeer korte tijd volledig onder water te staan.

In dergelijke omstandigheden kan dan niet meer gepompt worden en loopt ook de rest van het Blankaartbekken (WPC, Stenensluisvaart en Steenbeek) volledig onder.

Archief G. Declercq

Het Waterproductiecentrum in het overstroomde Blankaartbekken (feb. 1988).

Bij de recentste overstromingen in februari '88 en november '91 bedroeg het maximaal overstromingspeil in het Blankaartbekken +3,90 T.A.W. Meer dan 1.100 ha liepen onder en het WPC was in den droge niet meer bereikbaar.

Bij dergelijke overstromingen ervaart men de noodzaak aan gravitaire uitwateringskonstrukties met terugslagkleppen die zouden moeten worden gebouwd ter hoogte van de Engelandelft-Martjesvaart, pompgebouw Stenensluisvaart-IJzer en Walevaart-IJzer. Na daling van de peilen van de IJzer en de Martjesvaart zouden de overstromingen vlugger gravitair kunnen worden afgevoerd en de verdere drooglegging door bemaling zou eerder in werking kunnen worden gesteld. Bij de bouw van deze kunstwerken kan ook aandacht besteed worden aan de nodige voorzieningen voor de palingmigratie.

Besluit

Het Blankaartbekken is een complex gegeven waar nog geen definitieve oplossingen werden gerealiseerd voor de problemen rond waterwinning en overstromingen.

Ook het conflict rond het streefpeil van de Blankaart veroorzaakt door de uiteenlopende belangen van natuurverenigingen en landbouwers, blijft in een impasse.

Gemeentekrediet

MET MIJN BANK KOM IK VOORUIT.

VESTIGINGSBEPERKINGEN VOOR INDUSTRIËLE ONDERNEMINGEN VANUIT HET OOGPUNT VAN RUIMTELIJKE ORDENING EN MILIEU

P. Norro

Stafmedewerker GOM-West-Vlaanderen

Inleiding

Bij de keuze van een inplantingsplaats voor een industriële onderneming kunnen tal van vestigingsfactoren een rol spelen.

De nabijheid van bepaalde grondstoffen is een zeer evidente lokaliseringsfactor. Het belang ervan is vanzelfsprekend voor bijvoorbeeld de steenbakkerijen of voor de verwerking van landbouw- en visserijproducten (zoals diepvriesgroenten, slachthuizen, visverwerking). De aanwezigheid van toeleveranciers speelt een vergelijkbare rol en is van grote betekenis voor industrietakken die gericht zijn op assemblage (auto-industrie, machinebouw, electronica). De beschikbaarheid van (grond)water is een andere traditionele lokaliseringsfactor (bv. voor de textielindustrie in Zuid-West-Vlaanderen). Ook de kenmerken van de actieve bevolking kunnen een doorslaggevende rol spelen (specifieke opleiding, industriële traditie, loonkost). Andere industrietakken zijn veeleer afzetgeoriënteerd en vestigen zich nabij bevolkingsconcentraties of nabij industriële afnemers (producenten van textielmachines en -toebehoren in het Zuiden van West-Vlaanderen). Researchintensieve industrie (zoals ontwikkeling van computertoepassingen) vestigt zich dan weer bij voorkeur in de buurt van kenniscentra zoals universiteiten, toonaangevende hogescholen of onderzoeksinstituten en hecht meer dan andere belang aan een aangename woonomgeving voor haar kaderpersoneel.

Dankzij de verbeterde transportmogelijkheden is de vestigingsvrijheid echter sterk verruimd. Mits men over goede verkeersaansluitingen beschikt, wordt de keuze van een inplantingsplaats niet langer gedetermineerd door één enkele lokaliseringsfactor (bv. grondstoffen). Een lokatie nabij een belangrijke verkeersas staat bovendien garant

voor een permanente publiciteit. Alle ondernemingen, in het bijzonder de dienstverlenende, stellen een dergelijke 'zichtlokatie' erg op prijs. De kost en de beschikbaarheid van industriegrond speelt vanzelfsprekend eveneens een belangrijke rol. Daarnaast kunnen ook overheidsstimuli (verhoogde expansiesteun, de voormalige T-zones) de aantrekkelijkheid van bepaalde gebieden verhogen.

In Vlaanderen worden veel van deze vestigingsfactoren naar het tweede plan verdrongen. Diverse wetgevende documenten op het vlak van de ruimtelijke ordening en het milieu leggen immers beperkingen op aan de vestigingsvrijheid.

ber 1972 stelt tevens dat bepaalde vestigingen van ambachten en kleinbedrijf in woonzone kunnen worden toegestaan voor zover ze verenigbaar zijn met de onmiddellijke omgeving¹. Ook door middel van gemeentelijke plannen van aanleg kunnen bepaalde industriële activiteiten die zich niet in een geëigende zone bevinden, worden toegelaten. Bedrijven die niet konden genieten van enige vorm van regularisatie en niet aanvaardbaar werden bevonden in hun omgeving, vielen onder toepassing van artikel 22. Dit bepaalt dat zonevreemde bedrijven hun activiteiten mogen voortzetten tot hun ARAB-exploitatievergunning verstrekt. Mits de goede ruimtelijke ordening niet wordt ge-

De bekommernis voor het natuurlijke en het residentiële milieu en de zorg voor de open ruimte hebben nieuwe wetteksten doen ontstaan die de vestigingsvrijheid van de bedrijven in ernstige mate beperken.

Wetsdocumenten met implicaties voor de vestigingsvrijheid

Tot voor twee jaar bestond in deze tekst alleen het Koninklijk Besluit van 28 december 1972. Dit KB bepaalt, in uitvoering van de Wet van 29 maart 1962, 'houdende organisatie van de ruimtelijke ordening en van de stedenbouw', de algemene regels voor de 'inrichting en de toepassing van de ontwerp-Gewestplannen en de Gewestplannen'. In deze plannen werd de gehele ruimte in zones met een welbepaalde bestemming ingedeeld. Vele industriële inplantingen die niet op een bedrijventerrein waren gelegen, in het bijzonder de grotere, werden op het Gewestplan als industriegebied ingekleurd. Daarmee was op zijn minst hun voortbestaan op die plaats veiliggesteld. Artikel 5 van hetzelfde KB van 28 decem-

schaad kan deze termijn eventueel nog worden verlengd, om het bedrijf toe te laten uit te kijken naar een nieuwe vestigingsplaats.

¹ Of een bedrijvigheid in woonzone kan worden aanvaard, moet rekening houdende met de lokale context worden afgewogen. Een opsomming van de activiteiten die verenigbaar zijn met de hoofdfunctie van een woonzone (i.c. het wonen), wordt dus niet gegeven. In een ministeriële omzendbrief van 3 augustus 1979 wordt wel gesteld dat met 'ambacht en kleinbedrijf' die handelingen bedoeld worden die hetzij complementair zijn aan de woonfunctie, hetzij in dagelijkse relatie staan tot de gebruikers. Als bijkomende voorwaarden wordt bepaald dat de activiteiten het woonmilieu niet mogen storen en de oppervlaktebehoefte ervan beperkt moet blijven.

Recentelijk zijn diverse nieuwe wetteksten in voege getreden die implicaties hebben voor de vestigingsvrijheid van de bedrijven. De binding tussen vestiging en exploitatievergunning, die in artikel 22 van het KB van 28/12/72 reeds bestond, werd in het kader van het Milieuvergunningsdecreet van 28/6/85 en zijn uitvoeringsbesluit, Vlare I, dd. 6/2/91, verder geëxpliciteerd. Doordat milieuvergunning en bouwvergunning onderling werden gekoppeld zijn er in elk geval sterkere garanties dat geen nieuwe zonevreemde bedrijven meer worden opgericht. Door elke milieuvergunningsaanvraag² van klasse 1, en heel wat aanvragen van klasse 2, te onderwerpen aan het advies van de Administratie voor Ruimtelijke Ordening, Huisvesting en Monumentenzorg (AROHM), wordt tevens een middel ingebouwd om te voorkomen dat nieuwe hinderlijke activiteiten, waar géén bouwvergunning mee gemoeid is, op onaanvaardbare plaatsen ontstaan.

Vlare II (dd. 7/1/92, gewijzigd bij B.VI.Ex. van 31/7/92) gaat nog een hele stap verder. Voor welbepaalde, voornamelijk industriële, activiteiten (zie tabel 1a en 1b) worden vestigingsbeperkingen ingevoerd, die vaak nog worden aangevuld met afstandsregels. In de Wetgeving op de Ruimtelijke Ordening bestonden alleen afstandsbeperkingen voor 'niet aan de grond gebonden agrarische bedrijven met industrieel karakter of voor intensieve veeteelt'. Welke activiteiten in welke zone konden geduld worden, werd alleen ruw omschreven.

Bestaande bedrijven die niet aan de bepalingen voldoen, maar over een vergunning beschikken, worden door Vlare II niet verdriven. Zij mogen in principe ook nadat hun lopende vergunning is verstreken, en een nieuwe vergunning werd verkregen, op dezelfde plaats blijven verder werken. Nieuwe bedrijven die niet voldoen aan de vestigings- en afstandsregels van Vlare II krijgen a priori zelfs niet de kans om zich nog in te planten. Ook niet als zij bereid zijn verregaand te investeren in hinderbeperkende voorzieningen.

Op 23 juni 1993 werden nog drie nieuwe dekreten die de bescherming van de open ruimte tot oogmerk hebben (hierna genoemd 'de dekreten tot bescherming van de open ruimte') goedgekeurd:

1. Door het dekreet, 'houdende aanvulling met een artikel 87 van de wet van 29 maart 1962' (B.S. 14/8/93) wordt de

opvulregel grotendeels afgeschaft. Deze regel liet toe, om buiten zones die voor bebouwing waren bestemd, toch de ruimte tussen twee panden die op minder dan 70 meter van elkaar gelegen zijn te bebouwen, en werkte uiteraard de lintbebouwing in de hand.

2. Het dekreet, 'houdende aanvulling met een artikel 88 van de wet van 29 maart 1962' (B.S. 12/8/93), biedt meer rechtszekerheid voor zonevreemde bedrijven. In toepassing van artikel 45 van de Wet van 29 maart 1962 (en rekening houdende met artikel 22 van het KB van 28/12/72) kon AROHM immers geen positief advies uitbrengen voor aanvragen die betrekking hadden op de hernieuwing van de exploitatievergunning (nu milieuvergunning) van zonevreemde bedrijven. Om te vermijden dat dergelijke bedrijven zich tengevolge daarvan³ zouden moeten herlokaliseren en daarvoor nieuwe open ruimte zouden moeten aansnijden, laat dit nieuwe dekreet toe dat AROHM in zijn advies afwijkt van de bepalingen van het ontwerp-Gewestplan of het Gewestplan. Op voorwaarde dat de ruimtelijke ordening niet wordt geschaad, kan de gemachtigde ambtenaar van AROHM nu dus toch toestemming geven om de exploitatie op dezelfde plaats verder te zetten.

3. Het dekreet, 'houdende wijziging van artikel 79 van de wet van 29 maart 1962' (B.S. 12/8/93), verbiedt echter dat zonevreemde bedrijven nog zouden uitbreiden. Alleen volume-uitbreidingen om bepaalde verplichtingen na te komen die worden opgelegd in het kader van Vlare II, kunnen nog worden toegestaan. Het betreft dan bijvoorbeeld nieuwe gebouwen voor de opslag van gevaarlijke producten om de afstandsregels te kunnen in acht nemen, de bouw van een waterzuiveringsstation en dergelijke. Daarmee wordt de toepassing van het zogenaamde mini-dekreet teruggeschoefd. Dit dekreet van 28 juni 1984 liet, bij wijze van uitzondering op het KB van 28/12/72, toe dat zonevreemde bedrijven die reeds bestonden vóór 9 september 1984 nog werden uitgebreid met maximum 100%. Ook uitbreidingen van bedrijven vanuit industriegebied naar aanpalende gronden die normaal niet voor industrie bestemd zijn, werden door het mini-dekreet mogelijk gemaakt.

Bescherming van de bevolking versus vrijwaring van de open ruimte

Uit bovenstaande wetsdokumenten komen twee principes naar voor. Primo wil men de kwetsbare natuur en de steeds gevoeliger wordende bevolking voor milieuhinder behoeden. Secundo wil men ook de open ruimte zoveel mogelijk vrijwaren. De diverse beleidsdokumenten die de jongste tijd door de Vlaamse overheid werden uitgegeven (Vlaanderen 2002, Vlaanderen in beweging, Vlaanderen in vorm) beklemtonen diezelfde zorgen. Beide principes kunnen echter niet zonder meer worden verzoend.

Dat waardevolle natuurgebieden van industrie moeten gespaard blijven staat buiten kijf. Als men aanvaardt dat ook het open karakter van de landbouwgebieden maximaal moet worden beschermd, zal de discussie zich bijgevolg vooral toespitsen op de woongebieden.

Het tweede dekreet tot bescherming van de open ruimte (hoger aangeduid met 2.) viseert een maximaal behoud van de bestaande zonevreemde bedrijven, dus ook deze in woongebieden. De hinder die van het bedrijf uitgaat moet wel aanvaardbaar zijn. De beoordeling daarvan moet gebeuren door de instanties die de vergunningsaanvraag adviseren. Daarmee schikken deze nieuwe dekreten zich naar de Vlaremwetgeving. Uitbreidingen zijn, krachtens het derde dekreet (hoger aangeduid met 3.), ook alleen nog mogelijk om te voldoen aan de milieuvorwaarden van Vlare II. Toch blijft er een tegenspraak. Bepaalde uitbreidingen kunnen in het kader van Vlareprocedure wel aanvaardbaar worden geacht in woongebied (bv. bouw van een opslagruimte voor artikelen uit hout), maar worden door de nieuwe dekreten verboden. Het verbod op dergelijke niet-storende uitbreidingen zal uiteindelijk toch tot de uitdrijving van heel wat bedrijven leiden.

² Op basis van de aard van de activiteiten, het vermogen van het machinepark, de opslagcapaciteit, en de aard van de lozingen van afvalwater wordt elke onderneming in klasse 1, 2 of 3 ingedeeld.

³ Het advies van AROHM in het kader van de procedure tot het bekomen van een milieuvergunning is weliswaar niet bindend. Doch indien het gevolgd wordt door de vergunningverlenende overheid zou een ongunstig advies leiden tot een weigering van de verderzetting van de exploitatie op de huidige lokatie.

Tabel 1a
De vestigingsbeperkingen van Vlarem II voor nieuwe industriële inrichtingen.

Vlaremrubriek	verbod op vestiging in:						
	woon- gebied	woonuitb. gebied	recreatie- gebied	park gebied	natuur- gebied	grondwater- winnings- gebied-	bescher- mingszone I, II, III
Inrichtingen voor de verwijdering van afvalstoffen (behalve overslagstations voor huishoudelijke afvalstoffen, containerparken, verbrandingsinstall. van ziekenhuisafval, opslag afvalolie)	×	×	×	×	×	×	×
Overslagstations voor huishoudelijke afvalstoffen, containerparken, verbrandingsinstall. van ziekenhuisafval, opslag afvalolie			×	×	×	×	×
Stortplaatsen behalve voor inert afval	×	×	×	×	×	×	×
Bedekkingsmiddelen (klasse 1 en 2)	×	×	×	×	×	×	×
	Enkel toegelaten in industriegebied						
Biociden (productie, verpakking)	×	×	×	×	×	×	×
	Enkel toegelaten in industriegebied						
Biociden (opslag)						×	×
Drukkerijen en Fotografische Produkten						×	
Farmaceutische stoffen						×	
Industriële akt. met risico's van zware ongevallen	×	×	×	×	×	×	×
	Enkel toegelaten in industriegebied						
Industriële prod. en opslag van gevaarlijke produkten	×	×	×	×	×	×	×
	Enkel toegelaten in industriegebied						
Hout (klasse 1)	×						
Leder (behalve opslag van haren, veren, dons, en vervaardiging van prod. uit leer)						×	
Lijm en gelatine (productie)	×					×	
Mest en kunstmest (productie, opslag, behalve opslag van dierlijke mest gehecht aan landbouwbedrijf)	×					×	
Bouwmaterialen, Minerale produkten (klasse 1) (behalve behandeling minerale produkten, bewerking van produkten die asbest bevatten)	×					×	
Voeding (klasse 1)	×		×			×	×

Tabel 1b

De vestigingsbeperkingen van Vlarem II voor nieuwe industriële inrichtingen.

Vlaremrubriek	minimale afstanden (m) tot:						
	woon- gebied	woonuitb. gebied	recreatie- gebied	park gebied	natuur- gebied	grondwater- winnings- gebied-	bescher- mingszone I, II, III
Inrichtingen voor de verwijdering van afvalstoffen (behalve overslagstations voor huishoudelijke afvalstoffen, containerparken, verbrandingsinstall. van ziekenhuisafval, opslag afvalolie)							
Overslagstations voor huishoudelijke afvalstoffen, containerparken, verbrandingsinstall. van ziekenhuisafval, opslag afvalolie							
Stortplaatsen behalve voor inert afval	200	200	200	200	200		
Bedekkingsmiddelen (klasse 1 en 2)	50		50	50			
Biociden (produktie, verpakking)	500		500	500			
Biociden (opslag)							
Drukkerijen en Fotografische Produkten							
Farmaceutische stoffen							
Industriële akt. met risico's van zware ongevallen	100		100	100			
Industriële prod. en opslag van gevaarlijke produkten	100		100	100			
Hout (klasse 1)							
Leder (behalve opslag van haren, veren, dons, en vervaardiging van prod. uit leer)						100	
Lijm en gelatine (produktie)						100	
Mest en kunstmest (produktie, opslag, behalve opslag van dierlijke mest gehecht aan landbouwbedrijf)	100					100	
Bouwmaterialen, Minerale produkten (klasse 1) (behalve behandeling minerale produkten, bewerking van produkten die asbest bevatten)	100						
Voeding (klasse 1)	100		100			100	100

ONTHAALKANTOOR

Rijselestraat 57, 8500 Kortrijk, Tel. 056/36 92 11

ELECTRABEL verzorgt als privé-partner de dienstverlening in opdracht van de intercommunale Gaselwest.

Tele-KB-Basic

De Kredietbank maakt automatisch bankieren voor u héél gemakkelijk.

Voor u, ondernemer, is Tele-KB-Basic uitermate geschikt als u:

- dikwijls kleine pakketten binnenlandse overschrijvingen hebt;
- regelmatig de stand van uw rekeningen wilt opvragen;
- geen computerfanaat bent, maar toch automatisch wilt bankieren.

Interesse? Elk KB-kantoor

geeft u graag meer info.

KREDIETBANK. THUIS BIJ DE BANK VAN HIER.

Ook de konkrete toepassing van Vlarem kan de uitdrijving van de industrie uit zonevreemde lokaties, met name woongebieden enigszins in de hand werken. In theorie worden de bestaande bedrijven door Vlarem II weliswaar niet geweerd uit woongebieden. Doch in de praktijk zal de groeiende inspraak van de bevolking in de vergunningenprocedure er toe leiden dat heel wat bestaande bedrijven hun zonevreemde lokatie in woongebied moeten verlaten. Aan gezien veel meer bedrijven thans tot klasse 2 behoren vergroot ook de zeggingenschap van de gemeentelijke overheden. Vermits de gemeenten sneller dan hogere overheden geneigd zijn rekening te houden met bezwaren vanwege hun bevolking, werkt dit eveneens de uitdrijvende krachten in de hand. Anderzijds zullen gemeenten die op hun eigen grondgebied geen vrije bedrijfsruimte meer hebben niet graag 'hun' bedrijven zien vertrekken.

Naast dit uitdrijvend effect voor de bestaande bedrijven, weert Vlarem, zoals gezegd, ook vestigingen van bepaalde hinderlijk geachte nieuwe bedrijven. (zie tabel 1a en 1b). Het enige alternatief voor dergelijke bedrijfsinplantingen wordt, net als voor geweerde bestaande bedrijven, gevormd door zones voor ambachtelijke of industriële bedrijven. Hier botst men echter op de rigiditeit van de Gewestplannen. De ruimte die zij aan de industrie hebben toegewezen is, in bepaalde landsgedeelten waaronder de provincie West-Vlaanderen, immers zo goed als opgesoupeerd. Vroeger werd dit probleem 'opgelost' door op een oneigenlijke manier gebruik te maken van gemeentelijke plannen van aanleg. APA's en BPA's zijn immers bedoeld om het Gewestplan te verfijnen, niet om bijvoorbeeld de bestemming landbouwgebied te wijzigen in industriegebied. Door het moratorium op BPA's die van de Gewestplannen afwijken, is deze optie thans grotendeels geblokkeerd.

Als de nieuwe, hinderlijk geachte bedrijven, noch de te herlokaliseren bedrijven niet langer op bedrijventerreinen terecht kunnen wordt echter meteen ook de economische ontwikkeling gefnuikt.

Niet-wetgevende krachten

Niet alleen tussen beleidsdoelstellingen en de konkrete toepassing van de wetgeving komen tegenstrijdigheden tot uiting. Ook in de economie en de maat-

schappij, zowel als bij de overheid zijn tegengestelde krachten aan het werk. De ene zijn erop gericht de industrie uit de woongebieden en andere niet-geëigende zones te verdrijven. Andere vragen eerder om een behoud van de bedrijven op hun zonevreemde lokatie.

Eén van de belangrijkste pushfactoren die de industrie uit de nabijheid van woongebieden verdrijven, is de groeiende intolerantie bij de bevolking, het zogenaamde Nimby-syndroom (Not in My Backyard). De bevolking wordt gevoelig, niet zozeer voor 'het' milieu, maar vooral voor 'haar' milieu. Het aantal klachten waarmee de bedrijven geconfronteerd worden, neemt dan ook zienderogen toe. Uit een onderzoek, uitgevoerd door het Westvlaams Economisch Studiebureau, in opdracht van Charter 99, in het Zuiden van West-Vlaanderen, bleek dat 41% van de bedrijven al ooit met klachten vanwege omwonenden werd geconfronteerd. Vaak blijken de klachten zelfs afkomstig uit woonzones die ontstaan zijn nadat het bedrijf reeds op die plaats was gevestigd.

Het groeiend belang van de transportbewegingen speelt in het nadeel van de bedrijven in stadsgebieden. Willen zij bereikbaarder zijn, dan zien zij zich genoodzaakt om nieuwe bedrijventerreinen buiten het stadswefsel op te zoeken.

Daarnaast kampen veel bedrijven met plaatsgebrek. Zelfs zonder dat er sprake is van een produktietoe name leiden veel factoren immers tot een groeiende ruimtebehoefte. Het just-in-time verschijnsel zorgt ervoor dat de grotere bedrijven het aanleggen van voorraden afwentelen op hun toeleveranciers, die in sommige gevallen nog in woongebied gevestigd zijn. Vervanging van arbeid door machines leidt eveneens meestal tot een grotere plaatsbehoefte. Daarnaast neigen vele bedrijven nog steeds naar uitbreiding van hun parkeer ruimte. Tenslotte vloeien ook uit de milieuwetgeving soms bijkomende aanspraken op de ruimte voort (aanleg van een zuiveringsstation, verantwoorde opslag van gevaarlijke produkten met voldoende tussenafstanden). Het derde van de drie nieuwe dekreten tot bescherming van de open ruimte vangt dit laatste element gelukkig wel op.

Tenslotte zijn er ook bepaalde steunregelingen vanwege de overheid die her vestiging op industriegebied bevorderen. Reeds lange tijd geldt een extra percentage van 3% voor eerste vestiging op

industrie- of KMO-zone in het kader van de expansiesteunwetgeving. Sinds begin 1993 is er ook de herlokalizatiesteun van 15% op grond en gebouwen voor bedrijven die om milieureden verhuizen naar een bedrijventerein. Wegens de schaarste aan vrije bedrijfsruimte missen deze stimuli echter gedeeltelijk hun effect.

De krachten die leiden tot het behoud van zonevreemde bedrijven op hun huidige lokatie zijn beperkter in aantal. Het besef dat de verkeersproblemen uit de hand lopen kan eventueel een pleidooi zijn voor het behoud van een verantwoordde funktieverweving, in casu van niet-hinderlijke industrie en bewoning. De kosten van een verhuizing (zeker in tijden van laagconjunktuur) en de beperkte mogelijkheden tot hervestiging (zie hoger) beperken eveneens de mobiliteit van de bedrijven.

Nieuwe uitdagingen

Wil men de bevolking voor hinder vanwege de bedrijven behoeden en tegelijk ook de open ruimte vrijwaren, zonder evenwel de economische ontwikkelingskansen te schaden, dan zal men op vele fronten tegelijk moeten werken. Zowel de overheid, het bedrijfsleven als de ruimtelijke planners zullen hiertoe inspanningen moeten leveren.

De overheid

Zoals hoger aangetoond, begint het wetgevend instrumentarium op het vlak van ruimtelijke ordening en milieu geleidelijk aan te convergeren. Een aantal tegenspraken tussen theorie en praktijk, die voortvloeien uit de konkrete toepassing van de wetten terzake, moeten echter nog uit de weg geruimd.

Zonder nieuwe bedrijventerreinen kunnen de doelstellingen van bescherming van de bevolking niet worden gediend. Om te voorkomen dat al te veel open ruimte voor nieuwe industriegebieden moet worden opgeofferd, zou men, naar analogie met het afvalstoffenbeleid, dat gestoeld is op de wenselijkheidsvolgorde preventie-hergebruik-recyclage-verbranden-storten, ook voor het vestigingsbeleid een preferentievolgorde kunnen voorzien. Deze zou er voor bestaande bedrijven als volgt kunnen uitzien: behoud op de huidige lokatie door ruimtebesparende en hinderbeperkende maatregelen – herlokalizatie naar bestaande lege bedrijfsruimte gelegen in bebouwde zone (indien mo-

gelijk woongebied, zoniet industriegebied) – herlokalizatie naar een nieuwe vestiging op industriegebied. Ook voor nieuwe bedrijven zou eerst moeten nagegaan worden of ze niet in bestaande lege bedrijfsruimten die gelegen zijn buiten de open ruimte kunnen worden ondergebracht, mits ze daar kunnen geaccepteerd worden. Slechts als dit onmogelijk blijkt, kan naar een nieuwe vestiging op industrieterrein worden uitgekeken. Deze benadering kan tot uitdrukking komen in gemeentelijke plannen van aanleg door in zones met residentiële functie mogelijkheden te voorzien voor bedrijvigheid die verenigbaar zijn met de goede ruimtelijke ordening. Voorts impliceert deze zienswijze uiteraard een betere opvolging van bestaande bedrijfsruimten die vrijkomen, om deze sneller opnieuw bezet te krijgen.

In de praktijk is deze theorie echter zeer moeilijk toepasbaar. Vele factoren spelen een rol en het gevaar is niet ondenkbaar dat de overheid bedrijfseconomische overwegingen over het hoofd ziet.

In plaats van nieuwe bedrijven a priori te weren op basis van hun behoren tot een bepaalde categorie (cfr. Vlare II), zou men hen de kans moeten bieden te bewijzen dat ze wel degelijk aanvaardbaar zijn. Het formulier voor de milieuvergunningaanvraag biedt daar immers de mogelijkheid toe onder de rubriek 'voorzien maatregelen en/of installaties om de hinder en het gevaar voor de mens buiten de inrichting en het leefmilieu te voorkomen of te beperken'. Houdt men toch vast aan de vestigingsbeperkingen, dan is nog een ander middel denkbaar. Meestal geldt het vestigingsverbod niet voor alle klassen van een bepaalde bedrijfskategorie, maar alleen voor de hoogste. Door de klassegrenzen van de lagere klassen te verruimen indien bepaalde voorzorgsmaatregelen worden genomen zou men wel een veel verantwoordere voorkeursbeleid kunnen voeren. Thans bestaat hiervan slechts één voorbeeld, namelijk in de sektor bedekkingsmiddelen (aankleden van verf en dergelijke). Vestiging van nieuwe dergelijke bedrijven (bv. spuitkabinen) is verboden in of op minder dan 50 meter van woongebied voor alle inrichtingen, behalve die van klasse 3. De bovengrens van klasse 3 ligt normaal op 10 kW. Voor spuitkabinen voorzien van een actief koolfilter wordt die bovengrens echter opgetrokken tot een vermogen van 25

kW. Gelijkaardige aanpassingen van klassegrenzen zouden ook voor andere industrietakken kunnen worden ingevoerd. Daarbij zou men de technieken waarvoor een klassegrensverhoging wordt toegestaan niet al te zeer mogen beperken. In de bepalingen voor spuitkabinen had beter gestaan: 'voor installaties uitgerust met actief koolfilters of een gelijkwaardige techniek'.

Anderzijds moeten er ook meer inspanningen worden gedaan om bestaande zonevrije bedrijven aanvaardbaarder te maken, zodat ze hun huidige lokatie kunnen behouden. Nu reeds bestaat in het kader van de Expansiesteunwetgeving de regeling 'Ecologiecriterium' die 15% subsidie voorziet voor investeringen die aan één of meer van volgende criteria voldoen: grondstoffenbesparing, energiebesparing, kwaliteitszorg, vermindering van milieubelastende effecten, veiligheid. De lijst van criteria zou kunnen worden uitgebreid met 'investeringen voor ruimtebesparend produceren' en 'investeringen voor aanpassingen met het oog op de heringebruikname van bestaande bedrijfsgebouwen'.

Om de bevolking in het kader van openbare onderzoeken die gevoerd worden naar aanleiding van een vergunningaanvraag niet nodeloos te alarmen zouden sommige Vlaremrubrieken beter worden geherformuleerd. Trefend in dit verband is het voorbeeld van de koelinstallaties. Deze worden thans aangekondigd als 'inrichtingen voor het fysisch behandelen van gassen'.

Tenslotte kan de vraag worden gesteld of het derde van de drie dekretten tot bescherming van de open ruimte elke uitbreiding van zonevrije bedrijven wel moest verbieden. Beperkte uitbreidingen die volgens de adviesinstanties van Vlare II niet hinderlijk zijn voor de omgeving zouden niet per se moeten worden verhinderd.

Het bedrijfsleven

Om de behoefte aan nieuwe industriële ruimte te minimaliseren en het behoud van aanvaardbare bestaande bedrijven op hun huidige lokatie te maximaliseren kan ook het bedrijfsleven een bijdrage leveren.

Zonevrije bedrijven moeten tot een goede verstandhouding komen met de omwonenden. Veel bezwaren zijn een gevolg van paniekreacties, die door wat meer openheid hadden kunnen vermeden worden.

Doordat thans nagenoeg bij elke verandering een nieuwe vergunningsaanvraag moet worden ingediend, en daaraan telkens een openbaar onderzoek te pas komt, zullen de bedrijven hoe dan ook vaker dan vroeger op de inspraak stoten van hun omgeving. Het al eerder aangehaalde onderzoek van het Westvlaams Economisch Studiebureau in het zuiden van West-Vlaanderen heeft aangetoond dat alle bedrijven die in het kader van een openbaar onderzoek met bezwaren werden gekonfronteerd al eerder met klachten kregen af te rekenen.

Een slechte reputatie wrekt zich op dergelijke momenten. De bedrijven doen er dan ook goed aan klachten te voorkomen door meer maatregelen te nemen om de hinder naar de omgeving te beperken. Prioriteit moet daarbij uitgaan naar de bestrijding van hinder door lawaai en trillingen en geurhinder, die samen tekenen voor meer dan de helft van de klachten.

De ruimtelijke planners

Tenslotte ligt ook een belangrijke opgave bij de ruimtelijke planners. Bij de keuze van lokaties voor nieuwe bedrijventerreinen moet met steeds meer aspecten worden rekening gehouden. Uit onderzoek (waaronder de studie waarnaar reeds eerder werd verwezen) blijkt dat bedrijven die gelegen zijn in woongebied of aanverwante gebieden (dus ook landelijk woongebied, of industriegebied te midden woongebied) niet noodzakelijk méér met klachten te maken krijgen dan bedrijven die zich bevinden in industriegebieden⁴. Dit is een gevolg van de hoge urbanisatiegraad en de verspreide bewoning in de regio, waardoor zelfs ondernemingen die gelegen zijn op industriegebied altijd wel bewoning vrij dicht in de buurt hebben. Alleen al om de afstandsregels die in Vlare II staan ingeschreven te kunnen respecteren, zal het er voor de planologen dus op aan komen inplantingsplaatsten te vinden die ver genoeg van woonzone gelegen zijn en zich tegelijk op een veilige afstand van natuurgebieden bevinden. Het ware dan ook wenselijk op deze nieuwe industrieterreinen een systeem van interne zonering toe te passen (reeds gebruikelijk in Nederland),

⁴ De mate van hinder en het aantal mensen dat hinder ondervindt kan uiteraard wel beduidend verschillen.

Archief WIER

opdat de meest hinderlijke bedrijven zouden worden gevestigd op de verst mogelijke afstand van kwetsbare gebieden in de omgeving van het terrein.

Tegelijk moeten nieuwe bedrijventerreinen mogelijkheden bieden tot lozing van afvalwater. Minder en minder immers zullen de afvalwaters van de bedrijven nog worden toegelaten op het openbaar riool. Bijgevolg zullen de ondernemingen ertoe gedwongen worden zelf hun afvalwaters te zuiveren om die vervolgens te lozen op oppervlaktewater. In de nabijheid van de nieuw te plannen industriegebieden moeten zich dus waterlopen bevinden met een voldoende debiet om deze restvervuiling van de bedrijven zonder schadelijke gevolgen te kunnen opnemen.

Besluit

De bekommernis voor het natuurlijke en het residentiële milieu en de zorg voor de open ruimte hebben nieuwe wetteksten doen ontstaan die de vestigingsvrijheid van de bedrijven in ernstige mate beperken. De principes 'bescherming van de bevolking', 'behoud van de open ruimte' en 'vrijwaring van de economie' kunnen bovendien niet op een eenvoudige manier tegelijk worden gehuldigd. Tenzij men één of meer van deze doelstellingen volledig opgeeft of prioritair stelt, zullen van alle drie de kanten toegevingen moeten komen. Om de open ruimte zoveel mogelijk te sparen zal de bevolking moeten aanvaarden dat de niet-hinderlijke industrie maximaal behouden blijft op haar huidige plaats in woongebied. Bedrijven die onverenigbaar zijn met hun omgeving, zullen er echter altijd zijn. Onvermijdelijk zal hiervoor nog nieuwe open ruimte moeten worden aangesneden. De industrie zal haar aanspraken op de

ruimte zo beperkt mogelijk moeten houden. Dat geldt in het bijzonder voor die bedrijven die nog in open ruimte zijn gevestigd.

Vermits ad hoc wijzigingen van de Gewestplannen door middel van gemeentelijke plannen van aanleg niet langer wenselijk zijn, is hier een belangrijke taak weggelegd voor de Structuurplanning, zowel in Vlaanderen als in West-Vlaanderen. In afwachting dat deze nieuwe werkingsinstrumenten in voege treden, zijn gefundeerde herzieningen van het Gewestplan, op een hoger dan het gemeentelijk niveau, de beste oplossing om dringende noden, zoals het tekort aan bedrijventerreinen, te lenigen. De voorstellen van de GOM-West-Vlaanderen voor herziening van de Gewestplannen inzake regionale bedrijventerreinen kaderen in dit beleid.

Niet werkende werkzoekende mannen (EG-definitie + ouderen), juni 1986-juni 1993

Arrondissement	juni 86	juni 93	index	Werkloosheid per 100 mannen van 20-64 jaar juni 1993 (%)	Rangorde van hoog naar laag Werkloos- heidsdruk juni 1993	Groei 1986-93
Charleroi	14.809	18.570	125.4	14,7	1	6
Bergen	9.105	10.504	115.4	14,4	2	16
Luik	20.065	24.397	121.6	13,8	3	10
Thuin	5.188	5.591	107.8	13,1	4	22
Brussel-Hoofdstad	33.411	35.878	107.4	12,9	5	23
Zinnik	5.406	6.385	118.1	12,8	6	11
Moeskroen	2.136	2.648	124.0	12,7	7	8
Doornik	4.633	5.158	111.3	12,5	8	19
Aat	1.994	2.561	128.4	11,2	9	2
Philippeville	1.568	1.967	125.4	11,0	10	5
Hoei	2.357	3.048	129.3	10,8	11	1
Namen	7.574	8.349	110.2	10,3	12	20
Dinant	2.282	2.560	112.2	9,3	13	18
Borgworm	1.446	1.672	115.6	8,8	14	15
Verviers	5.184	6.322	122.0	8,2	15	9
Antwerpen	18.359	22.786	124.1	8,0	16	7
Oostende	3.126	3.410	109.1	8,0	17	21
Marche-en-Famenne	1.034	1.065	103.0	7,8	18	30
Gent	9.873	11.463	116.1	7,6	19	13
Aalst	6.073	6.075	100.0	7,4	20	34
Mechelen	6.354	6.771	106.6	7,4	21	25
Tongeren	4.124	4.317	104.7	7,3	22	28
Turnhout	8.675	9.111	105.0	7,3	23	26
Dendermonde	4.187	4.121	98.4	7,2	24	36
Eeklo	1.661	1.711	103.0	7,0	25	29
Hasselt	6.892	7.984	115.8	6,8	26	14
Nijvel	5.257	6.599	125.5	6,7	27	4
Virton	973	900	92.5	6,7	28	38
Sint-Niklaas	4.298	4.388	102.1	6,5	29	31
Bastenaken	667	699	104.8	6,3	30	27
Neufchateau	902	962	106.7	6,2	31	24
Maaseik	3.207	4.068	126.8	6,1	32	3
Veurne	1.063	969	91.2	6,1	33	39
Brugge	4.861	4.859	100.0	6,0	34	35
Oudenaarde	2.056	2.001	97.3	5,9	35	37
Ieper	1.978	1.745	88.2	5,7	36	40
Leuven	7.606	7.668	100.8	5,6	37	33
Aarlen	1.003	849	84.6	5,6	38	42
Diksmuide	894	777	86.9	5,5	39	41
Kortrijk	3.821	4.347	113.8	5,1	40	17
Halle-Vilvoorde	7.135	8.361	117.2	5,0	41	12
Roeselare	1.979	2.011	101.6	4,7	42	32
Tielt	1.113	932	83.7	3,5	43	43
<i>Henegouwen</i>	43.371	51.417	118.8	13,7	1	2
<i>Luik</i>	29.052	35.439	122.0	11,7	2	1
<i>Namen</i>	11.424	12.876	112.7	10,2	3	5
<i>Brabant</i>	53.409	58.506	109.5	8,6	4	6
<i>Antwerpen</i>	33.388	38.668	115.8	7,7	5	3
<i>Oost-Vlaanderen</i>	28.148	29.759	105.7	7,2	6	7
<i>Limburg</i>	14.223	16.369	115.1	6,7	7	4
<i>Luxemburg</i>	4.579	4.475	97.7	6,5	8	9
<i>West-Vlaanderen</i>	18.835	19.050	101.1	5,6	9	8
Vlaams Gewest	109.335	119.875	109.6	6,6		
Waals Gewest	93.583	110.806	118.4	11,4		
Het Rijk	236.329	266.559	112.8	8,7		

De niet-werkende werkzoekenden, inclusief ouderen omvatten:

de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, werkzoekend; de andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden; de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden; de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen niet ingeschreven als werkzoekenden (ouderen)

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

Niet werkende werkzoekende vrouwen (EG-definitie + ouderen), juni 1986-juni 1993

Arrondissement	juni 86	juni 93	index	Werkloosheid per 100 vrouwen van 20-59 jaar juni 1993 (%)	Rangorde van hoog naar laag Werkloos- heidsdruk juni 1993	Groei 1986-93
Bergen	10.815	12.669	117.1	18,7	1	13
Moeskroen	2.499	3.398	136.0	18,4	2	3
Luik	25.529	28.998	113.6	18,2	3	14
Charleroi	14.811	19.592	132.3	17,1	4	4
Zinnik	5.855	7.667	130.9	16,9	5	7
Thuin	5.264	6.310	119.9	16,6	6	11
Philippeville	1.709	2.443	142.9	15,7	7	1
Aat	2.171	3.034	139.8	15,1	8	2
Maaseik	10.535	8.588	81.5	14,8	9	42
Doornik	4.066	5.360	131.8	14,7	10	5
Turnhout	18.003	15.813	87.8	14,6	11	39
Hoei	2.861	3.649	127.5	14,5	12	8
Hasselt	16.594	14.796	89.2	14,2	13	37
Tongeren	7.256	7.149	98.5	13,8	14	27
Namen	7.920	9.491	119.8	13,1	15	12
Brussel-Hoofdstad	29.688	32.994	111.1	12,7	16	17
Borgworm	1.716	2.122	123.7	12,5	17	9
Dinant	2.659	3.011	113.2	12,4	18	15
Verviers	7.349	8.039	109.4	11,9	19	18
Aalst	8.823	8.232	93.3	11,6	20	32
Marche-en-Famenne	1.151	1.249	108.5	10,5	21	20
Eeklo	2.362	2.093	88.6	10,0	22	38
Nijvel	6.720	8.808	131.1	9,7	23	6
Mechelen	8.510	7.856	92.3	9,7	24	33
Bastenaken	847	923	109.0	9,7	25	19
Gent	13.027	12.923	99.2	9,6	26	25
Dendermonde	4.891	4.650	95.1	9,3	27	30
Ieper	2.386	2.392	100.3	9,1	28	23
Neufchateau	1.012	1.223	120.8	9,1	29	10
Leuven	11.949	11.011	92.1	9,1	30	35
Virton	1.099	1.057	96.2	9,0	31	29
Oostende	3.307	3.309	100.1	9,0	32	24
Oudenaarde	2.559	2.599	101.6	8,9	33	22
Kortrijk	6.410	6.581	102.7	8,9	34	21
Antwerpen	19.443	21.740	111.8	8,7	35	16
Roeselare	3.276	3.005	91.7	8,2	36	36
Brugge	5.719	5.656	98.9	7,8	37	26
Aarlen	1.290	1.044	80.9	7,8	38	43
Sint-Niklaas	4.856	4.481	92.3	7,5	39	34
Tielt	1.680	1.579	94.0	7,0	40	31
Diksmuide	909	779	85.7	6,5	41	41
Halle-Vilvoorde	10.096	9.781	96.9	6,5	42	28
Veurne	951	832	87.5	6,0	43	40
<i>Henegouwen</i>	45.481	58.030	127.6	17,0	1	1
<i>Luik</i>	37.455	42.808	114.3	15,9	2	3
<i>Limburg</i>	34.385	30.533	88.8	14,3	3	9
<i>Namen</i>	12.288	14.945	121.6	13,3	4	2
<i>Antwerpen</i>	45.956	45.409	98.8	10,3	5	6
<i>Brabant</i>	58.453	62.594	107.1	10,1	6	4
<i>Oost-Vlaanderen</i>	36.518	34.978	95.8	9,6	7	8
<i>Luxemburg</i>	5.399	5.496	101.8	9,2	8	5
<i>West-Vlaanderen</i>	24.638	24.133	98.0	8,2	9	7
Vlaams Gewest	163.542	155.845	95.3	9,8		
Waals Gewest	107.343	130.087	121.2	14,9		
Het Rijk	300.573	318.926	106.1	11,7		

De niet-werkende werkzoekenden, inclusief ouderen omvatten:

de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, werkzoekend; de andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden; de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden; de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen niet ingeschreven als werkzoekenden (ouderen)

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

balta

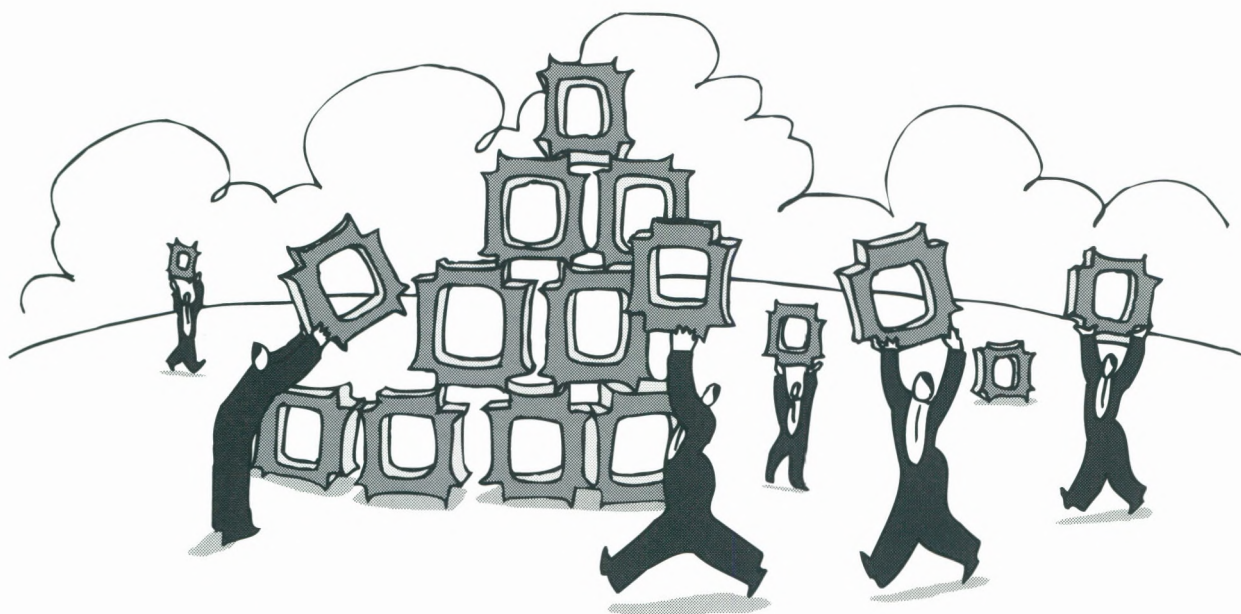
Balta Industries nv

Wakkensteenweg 2, 8710 St.Baafs-Vijve

Tel. 056/62.22.11 - Fax. 056/62.23.55

Vastapijt geweven & getuft (synthetisch & wol)

Stukapijt wol & synthetisch

50 jaar meewerken aan groei.

INVESTCO

Regentlaan, 54 (bus 2) - 1000 Brussel Tel.: 02/513.45.20 Fax.: 02/513.97.41

Niet werkende werkzoekende mannen en vrouwen (EG-definitie + ouderen), juni 1986-juni 1993

Arrondissement	juni 86	juni 93	index	Werkloosheid per 100 mannen van 20-64 jaar per 100 vrouwen van 20-59 jaar juni 1993 (%)	Rangorde van hoog naar laag Werkloos- heidsdruk juni 1993	Groei 1986-93
Bergen	19.920	23.173	116.3	16,5	1	12
Charleroi	29.620	38.162	128.8	15,9	2	4
Luik	45.594	53.395	117.1	15,8	3	11
Moeskroen	4.635	6.046	130.4	15,4	4	3
Thuin	10.452	11.901	113.9	14,7	5	16
Zinnik	11.261	14.052	124.8	14,7	6	7
Doornik	8.699	10.518	120.9	13,5	7	8
Philippeville	3.277	4.410	134.6	13,2	8	1
Aat	4.165	5.595	134.5	13,0	9	2
Brussel-Hoofdstad	63.099	68.872	109.1	12,8	10	18
Hoei	5.218	6.697	128.3	12,5	11	6
Namen	15.494	17.840	115.1	11,6	12	13
Dinant	4.941	5.571	112.8	10,8	13	17
Turnhout	26.678	24.924	93.4	10,7	14	38
Borgworm	3.162	3.794	120.0	10,5	15	9
Tongeren	11.380	11.466	100.8	10,4	16	25
Hasselt	23.486	22.780	97.0	10,3	17	29
Maaseik	13.742	12.656	92.1	10,2	18	39
Verviers	12.533	14.361	114.6	9,9	19	14
Aalst	14.896	14.307	96.0	9,4	20	32
Marche-en-Famenne	2.185	2.314	105.9	9,0	21	22
Gent	22.900	24.386	106.5	8,6	22	21
Oostende	6.433	6.719	104.4	8,5	23	24
Mechelen	14.864	14.627	98.4	8,5	24	28
Eeklo	4.023	3.804	94.6	8,4	25	36
Antwerpen	37.802	44.526	117.8	8,3	26	10
Nijvel	11.977	15.407	128.6	8,2	27	5
Dendermonde	9.078	8.771	96.6	8,2	28	31
Bastenaken	1.514	1.622	107.1	7,9	29	19
Virton	2.072	1.957	94.4	7,8	30	37
Neufchateau	1.914	2.185	114.2	7,6	31	15
Oudenaarde	4.615	4.600	99.7	7,3	32	26
Ieper	4.364	4.137	94.8	7,3	33	35
Leuven	19.555	18.679	95.5	7,2	34	33
Sint-Niklaas	9.154	8.869	96.9	7,0	35	30
Kortrijk	10.231	10.928	106.8	6,9	36	20
Brugge	10.580	10.515	99.4	6,8	37	27
Aarlen	2.293	1.893	82.6	6,6	38	43
Roeselare	5.255	5.016	95.5	6,3	39	34
Veurne	2.014	1.801	89.4	6,0	40	41
Diksmuide	1.803	1.556	86.3	5,9	41	42
Halle-Vilvoorde	17.231	18.142	105.3	5,7	42	23
Tielt	2.793	2.511	89.9	5,1	43	40
Henegouwen	88.752	109.447	123.3	15,3	1	1
Luik	66.507	78.247	117.7	13,7	2	2
Namen	23.712	27.821	117.3	11,7	3	3
Limburg	48.608	46.902	96.5	10,3	4	9
Brabant	111.862	121.100	108.3	9,3	5	4
Antwerpen	79.344	84.077	106.0	8,9	6	5
Oost-Vlaanderen	64.666	64.737	100.1	8,3	7	6
Luxemburg	9.978	9.971	99.9	7,7	8	7
West-Vlaanderen	43.473	43.183	99.3	6,8	9	8
Vlaams Gewest	272.877	275.720	101.0	8,1		
Waals Gewest	200.926	240.893	119.9	13,1		
Het Rijk	536.902	585.485	109.0	10,1		

De niet-werkende werkzoekenden, inclusief ouderen omvatten:

de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen, werkzoekend; de andere verplicht ingeschreven niet-werkende werkzoekenden; de vrij ingeschreven niet-werkende werkzoekenden; de uitkeringsgerechtigde volledig werklozen niet ingeschreven als werkzoekenden (ouderen)

Bron: Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening.

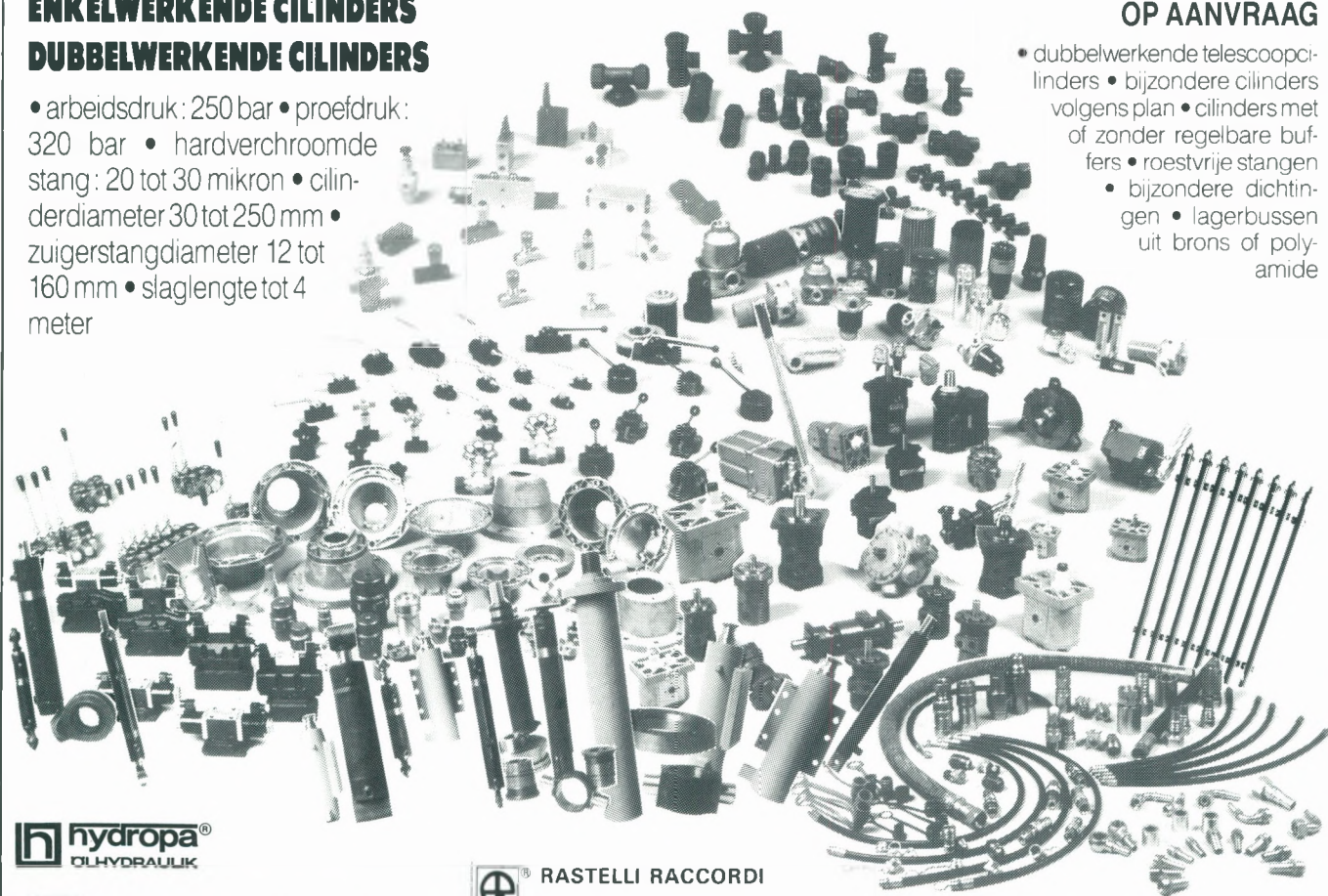
HYDRAULISCHE CILINDERS HYDRAULISCHE GROEPEN

ENKELWERKENDE CILINDERS DUBBELWERKENDE CILINDERS

• arbeidsdruk: 250 bar • proefdruk:
320 bar • hardverchromde
stang: 20 tot 30 mikron • cilin-
derdiameter 30 tot 250 mm •
zuigerstangdiameter 12 tot
160 mm • slaglengte tot 4
meter

OP AANVRAAG

- dubbelwerkende telescoopci-
linders • bijzondere cilinders
volgens plan • cilinders met
of zonder regelbare buf-
fers • roestvrije stangen
- bijzondere dichtin-
gen • lagerbussen
uit brons of poly-
amide

hydropa®
OLHYDRAULIK

**di natale
-bertelli** s.p.a.
martinetti idraulici

Oil Control

atos

ZETA FLUID
ACCESSORI PER
FLUIDODINAMICA

RASTELLI RACCORDI

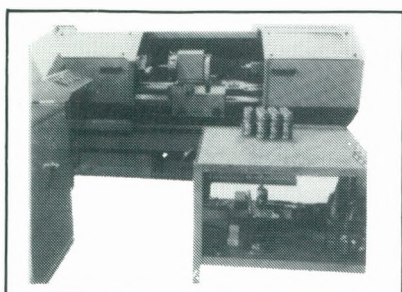
ILC

BIGNOZZI

FBO

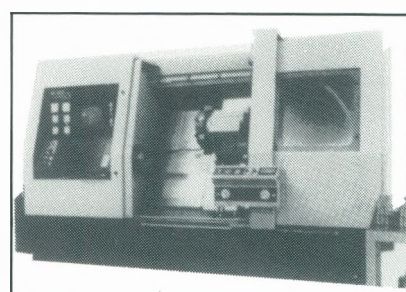
**ioni
strozzi**

**S.A.M.
HYDRAULIK**

VAPO
HYDRAULICS n.v.
Industrielaan 8
8658 DADIZELE

Telefoon 056/50 11 16 en 50 11 17
Telex VAPODA 85962 - Telefax 056/50 17 99

KORT GENOTEERD

▪ **Het Zeebrugse windturbinepark** heeft er een megamolen bij. De Windmaster, geleverd door de firma HMZ te Sint-Truiden, heeft een hoogte van 60 m. Eenmaal in gebruik levert de windmolen het gemiddeld elektriciteitsverbruik van 800 gezinnen. Samen met de 21 bestaande windturbines, zal het windturbinepark voorzien in het elektriciteitsverbruik voor 3.700 gezinnen.

▪ **Het informatiekantoor Euroconsument te Kortrijk** beantwoordt de vragen van de Europese verbruiker (zowel partikulieren als bedrijven) aangaande de nieuwe BTW-reglementering, prijzen van produkten en diensten, mogelijkheden voor vrij verkeer en dergelijke. Tien keer per jaar vergelijkt Euroconsument via een enquête de prijzen van produkten en diensten in de regio Kortrijk met deze uit de grenszone van Noord-Frankrijk. Tevens verspreidt het informatiekantoor de nieuwsbrief 'kopen in Europa'.

▪ **De firma Verstraete uit Rumbeke** rekonditioneert 4.500 vaten per dag; bij het herwerkingsproces worden de oude afgedankte vaten gebrand of gespoeld. Voor deze reconconditionering behaalde de firma het ISO-9002 certificaat, meteen een wereldprimeur voor de recycle- en rekonditioneringssector. De firma Verstraete behaalde een omzet van 500 miljoen fr. en stelt 115 mensen tewerk.

▪ **De Westvlaamse Interkommunale voor Huisvestingsbeleid (WIH)** startte te Staden met de verkaveling van 15 percelen voor open bebouwing; te Emelgem startte de WIH de realisatie van de derde fase van het verkavelingsproject langs de Merelstraat. Dit project omvat 77 percelen voor open bebouwing; een zevental percelen zijn voorbehouden voor handelsactiviteiten. Info WIH. (050)35.81.28.

▪ **Zeevisgroothandel André nv** investeerde voor 40 miljoen fr. in een nieuw bedrijfspand (met gekoelde visateliërs) op de gronden van het European Fish Centre te Zeebrugge. De firma realiseerde in 1992 een omzet van 125 miljoen fr. Er zijn 10 mensen tewerkgesteld.

▪ **De Nederlandse biotechnologiegroep Gist-Brocades** investeert een half miljard fr. in het Brugse dochterbedrijf **International Bio-Synthetics (IBIS)**. De investering bedraagt een nieuwe produktielijn voor het enzyme Lipase, dat vanaf 1994-95 onder de merknaam Lipomax op de markt zal komen; deze enzyme is een vetoplosser voor een nieuwe generatie van wasmiddelen.

▪ **De Roeselaarse groentenveiling REO** wil tegen het jaar 2000 haar omzet verdubbelen. Hiervoor wordt er hard gewerkt aan een vlottere samenwerking met andere veilingen. De technische verbinding met een Nederlandse veiling is bijna klaar. Binnenkort wordt ook gestart met het simultaan veilen van hard fruit. In de toekomst zal de groentenveiling zich ook meer toespitsen op produktieregio's waarbij landsgrenzen minder belangrijk worden. Hierbij wordt gedacht aan Frans- en Zeeuws-Vlaanderen.

▪ **Het Euro Studiecentrum voor Afstandsonderwijs te Kortrijk** wil de Westvlaamse bevolking de mogelijkheid geven om te studeren via afstandsonderwijs op het gewenste niveau. Het Centrum startte begin september met vier cursussen: algemene milieukunde, inkoopmanagement, computernetwerken en textielveredeling.

▪ **Het European Fish Center te Zeebrugge** werkt aan het opbouwen van een kwaliteitslabel. Met dit label dat tegen 1994 op punt zou moeten zijn, wil men nieuwe markten aanboren. Ook is dit label essentieel in de uitbouw van een Europees netwerk voor veilingen via het systeem van televeiling. Opdat het European Fish Center zijn plaats zou kunnen behouden in de Europese top-10, is ook de aanvoer van vis uit andere landen en continenten een must. Gedacht wordt aan Centraal Amerika, meer speciaal de diepvriessector.

industriepark van nationaal belang met doorgangshallen

rechtstreeks aangesloten op de A 19 en het
Franse autowegennet via de A 25

Info industriegrond
Stad Poperinge
Tel. 057/33.40.81
Fax 057/33.75.81

W.I.E.R.
Tel. 050/35.64.31
Fax 050/35.68.49

Info doorgangshallen
Stad Poperinge
Tel. 057/33.40.81
Fax 057/33.75.81

G.O.M. West-Vlaanderen
Tel. 050/35.81.31
Fax 050/36.31.86

■ Eind verleden jaar startte de **WIH** (Westvlaamse Interkommunale voor Huisvestingsbeleid) de verkoop van 63 percelen bouwgrond, bestemd voor open woningbouw, in de verkaveling De Warande te Gistel. Er werden 50 loten verkocht, 13 kavels blijven beschikbaar; te Zarren werden zeven percelen bouwgrond verkocht in de verkaveling 'Koordhoekstraat' met zeven percelen nog te koop; te Gist zijn acht percelen beschikbaar in de verkaveling 'De Linde'. Tevens startte de WIH eind juni 1993 de verkoop van 29 loten bouwgrond te Lombardsijde.

■ Het **Bedrijvencentrum te Waregem** breidt uit met vijf ateliers en vijf kantoren. Momenteel zijn er in het Bedrijvencentrum 16 firma's gehuisvest die samen zes ateliers en 13 kantoren bezetten.

■ De firma **Superia Radiatoren** te Zedelgem heeft het bedrijf **DURA Radiatoren** (met 45 werknemers) uit Veendam overgenomen. Tevens wordt bij Superia een investeringsprogramma doorgevoerd met het oog op uitbreiding van de produktiekapaciteit en kostprijsverlaging.

■ **Brouwerij Riva** te Dentergem investeerde voor 20 miljoen fr. in een elektronische lijn voor vatenreiniging en vatenvulling; op deze lijn worden per uur 70 vaten van 30 liter uitgewassen en terug met een brouwsel gevuld. Verder voorziet de brouwerij de uitbreiding van het aantal cilindrische tanks tot acht, alsook de installatie van een nieuw labo. Bij Riva wordt 30% van het bier geëxporteerd. Topper is het Dentergems 'witbier'. In de brouwerij werken 100 mensen.

■ In de **Zeebrugse visveiling** overweegt men voor volgend jaar een systeem van thuiskoop: de viskopers keuren in de ochtend de vis en kopen deze enkele uren later aan op kantoor via de computer. Ook simultaanveilen waarbij op hetzelfde ogenblik eenzelfde produkt wordt aangeboden in verschillende vismijnen, behoort tot de mogelijkheden. Beide systemen impliceren een kwaliteitsgarantie naar de koper toe.

■ De firma **Morubel** uit Oostende behaalde als eerste garnaal- en zeevruchtenverwerkend bedrijf in Europa het kwaliteitscertificaat ISO-9002.

■ Bij het Brugse kunststoffenbedrijf **Trelleborg Plastics** werd een kapitaalverhoging van 790 miljoen fr. doorgevoerd. Het bedrijf is een dochteronderneming van het Zweedse konglomeraat Trelleborg. Kernactiviteit van het bedrijf blijft het spuiten en lakken van kunststof-TV-kasten voor Philips alsook de produktie van kunststofonderdelen voor de auto-industrie. Hiernaast prospecteert het bedrijf naar nieuwe klanten; voor de Zwitserse kaasindustrie worden 60.000 onderleggers (voor de zware kaasbollen) afgewerkt. Ook de produktie van tuinmeubelen staat op het programma.

■ Ter bevordering van de samenwerking tussen industrie en onderwijs werd door **VTI-Waregem** en de firma **LVD** uit Gullegem een samenwerkingsakkoord gesloten in verband met industriële plaatbewerking. Op 1 september jongstleden startte het eerste jaar van de derde graad van het eenheidstype. Het leerprogramma werd aangepast aan industriële plaatbewerking. De werkplaatsuitrusting werd uitgebreid met de benodigde machines, inclusief een CNC-besturing met een grafische programmering in kleur.

V.K.W. - DIENSTENGROEP

*Partner van dynamische
Ondernemers en Zelfstandigen*

BRUGGE
Langestraat 21
Tel.: 050/ 33 85 55
Fax.: 050/ 34 61 34

KORTRIJK
Grote Markt 19
Tel.: 056/ 21 93 21
Fax.: 056/ 21 93 29

ROESELARE
J. Van Arteveldestraat 9a
Tel.: 051/ 24 00 92
Fax.: 051/ 24 00 54

• SOCIAAL HULPBETOON:	Erkend Sociaal Secretariaat
• A.S.K.Z.:	Algemene Sociale Kas voor Zelfstandigen
• A.C.V.W.:	Kinderbijslagfonds voor Werknemers
• IDewe:	Interbedrijfsgeneeskundige Dienst voor Werkgevers

ONZE TROEVEN:

*Begeleiding bij Start en Uitbouw van uw Zaak
Ombudsdienst en deskundig Advies
Persoonlijke Service aan voordelig Tarief*

west - vlaamse elektriciteitsmaatschappij

intercommunale vereniging

Hoogstraat 37 - 8000 Brugge

tel. 050 / 33 79 51

**wij zorgen voor energie, verwarming en
ontspanning,**

ook op de meest landelijke gebieden.

ELEKTRICITEIT - AARDGAS - KABELTELEVISIE

▪ Het textielbedrijf Sofinal-Cotesa te Waregem behaalde onlangs het ISO-9002 certificaat voor haar diskontinu-ververij in Kluisbergen. In deze vestiging worden hoogwaardige nylon en polyester weefsels geleverd en veredeld, die hoofdzakelijk worden aangewend voor de konfektie van modische bovenkledij.

▪ De Interkommunale IVBO (Interkommunale voor Vuilverwerking en -Verwijdering van Brugge en Ommeland) verkreeg van de Bestendige Deputatie een milieuvergunning voor het verder uitbaten van de vuilverbrandingsoven te Brugge. Wel moet IVBO inspanningen leveren om de stofuitstoot en het geluid te reduceren, de concentratie van de parameters in de rookgassen te meten, een groenscherm aan te planten en de opslag van as te overdeken.

▪ Producent van PVC-profielen Deceuninck Plastics noteerde in de eerste jaarhelft 163 miljoen fr. winst. Dit is 26,5% minder dan in dezelfde periode van 1992. De daling is te wijten aan de economische recessie en monetaire problemen (Engeland). Voor de tweede jaarhelft verwacht het bedrijf meer positieve vooruitzichten.

▪ De Industriële Hogeschool te Oostende biedt vanaf september een bijzondere opleiding in lucht- en ruimtevaarttechnieken aan. Deze (avond)kursus voor afgestudeerden van het Hoger Onderwijs verloopt over twee jaar.

▪ De Bestendige Deputatie heeft een milieuvergunning toegekend aan de Intercommunale IVRO voor het verder uitbaten van de huisvuilverbrandingsoven te Roeselare.

▪ De steenbakkerij Vanbiervliet uit Zonnebeke investeert voor 150 miljoen fr. in de vernieuwing van de kleivoorbereiding; de voorgaande jaren investeerde het bedrijf reeds in een nieuwe produktielijn. De Groep Vanbiervliet telt twee produktie-eenheden, één in Zonnebeke met een tewerkstelling van 95 personen en één te Waasten met 70 personeelsleden.

▪ Het Gemeentekrediet wordt de nieuwe aandeelhouder van de tot nu toe 'zuivere' interkommunale WVEM. Met de participatie van het Gemeentekrediet wordt de financiële basis van de WVEM verstevigd. De WVEM neemt deel aan een participatie in de SPE (Samenwerkende Vennootschap voor de Produktie van Elektriciteit) en de VEH (Vlaamse Energieholding). Het investeringsprogramma van de WVEM bedroeg voor 1992 775 miljoen fr.

▪ De drie Westvlaamse Interkommunales WIER, WIH, WITAB krijgen begin 1994 een nieuwe directie. Johan Dhoest, de huidige Adjunkt-Direkteur zal de leiding overnemen van Direkteur André Colpaert die dan de pensioengerechtigde leeftijd bereikt; Geert Sanders, op heden medewerker van het Westvlaams Economisch Studie bureau, wordt Adjunkt-Direkteur.

▪ In de eerste zes maanden van dit jaar daalde de trafiek in de haven van Zeebrugge met 10% in vergelijking met dezelfde periode van vorig jaar, hoofdzakelijk wegens de verminderde aanvoer van kolen en ijzererts (ongeveer 35% gedaald). De behandeling van containers en de overslag van stukgoederen gingen respectievelijk met 9,4% en 10% achteruit. De ro/ro-traffic kende daarentegen een stijging met 3,3% terwijl de aanvoer van aardgas met 2,8% steeg. In totaal werd in de haven 15,6 miljoen ton goederen overgeslagen.

▪ Te Oostkamp werd de nieuwe vestiging van Coca-Cola in juni ingehuldigd. Deze nieuwe vestiging is een samenstelling van de distributiecentra te Aalst en Brugge en zal vooral instaan voor de verkoop, het stapelen, de verdeling en de administratie van de frisdranken. De nieuwe vestiging beschikt over 6.750 m² magazijn, 1.300 m² kantoor en 2.400 m² laadkaai. Er werken een honderdtal personeelsleden.

▪ In juni behaalde het bedrijf Erta EPS, gevestigd te Tielt het ISO-9002 certificaat. Erta Engineering Plastics Services is een zelfstandige productieafdeling voor verspaande eindprodukten en een distributieafdeling voor halfmaterialen uit technische kunststoffen voor de Benelux.

▪ De Westhoek beschikt over een nieuwe toeristische vaarroute van Diksmuide tot Ieper via het IJzerleperkanaal.

▪ Sedert 1 september wordt vanuit het redactiegebouw te Jabbeke het regionale nieuws uitgezonden door Focus Televisie, de regionale zender voor het Noorden van West-Vlaanderen. Bij de uitzendingen wordt het hoogtechnologische Avitt-systeem gebruikt waarbij nieuwe beelden in het bestaande nieuwsblok kunnen worden ingeschoven. Indien de redactie beschikt over uitgebreid beeldmateriaal, kan een gedeelte van de beelden van het eerste nieuwsblok in de loop van de avond worden vervangen door andere beelden met eenzelfde duurtijd.

▪ In afwachting van de erkenning van de Provinciale Scholen voor Bestuursrecht als vormingsinstellingen, werd de opleiding aan de School voor Bestuursrecht van West-Vlaanderen geherstructureerd. Doelstelling van de school blijft het verstrekken van basisopleiding aan (kandidaat) personeelsleden alsook aan alle geïnteresseerden.

▪ Het Ingenieurs- en Architectenbureau Van Kerckhove uit Roeselare werd belast met het ontwerp en de studie van een nieuwe 27 meter hoge koepelovengebouw voor de gieterij Profero uit Ieper. Teneinde de smelt- en gietinrichting voor gietijzer efficiënter, veiliger en milieuvriendelijker te laten functioneren, wordt een totaalbedrag van ongeveer 500 miljoen fr. geïnvesteerd. Op 1 oktober 1993 werd met de uitvoering gestart. De installatie dient op 15 juli 1994 operationeel te worden.

▪ In het Waregemse VTI heeft de multinational ICI een labo gestart dat onder meer kleurenonderzoek verricht voor textielbedrijven uit de Benelux, Duitsland, Frankrijk en Scandinavië. Het labo verhuisde vorig jaar van Brussel naar het VTI te Waregem. Alzo is het labo dichterbij het centrum van de textielnijverheid gehuisvest. Volgend jaar gaat in het VTI een nieuwe studiefaculteit 'textielveredeling' van start. Het labo van ICI zal hierop aansluiten met proeven aangaande textielveredelingsprocessen. Naast dit labo van ICI, beschikt het VTI ook over een eigen labo waar voor bedrijven uit de textielsector onder meer de luster- en de naadvastheid van hun producten worden getoetst aan Europese normen.

▪ In het Noordoosten van de kustprovincie en in West-Zeeuws-Vlaanderen werd een grensoverschrijdend project voor de leefbaarheid van de kleine kernen opgestart. Het actieprogramma richt zich prioritair tot de jongeren. Tot de projecten behoren onder meer het uitwerken van een gediversifieerd technisch programma voor meisjes, en lessen in economische en zorgzelfstandigheid voor jongens en meisjes tussen 14 en 16 jaar.

▪ Het Boudewijnpark bestaat nu dertig jaar en groeide uit van een gemeentelijk sportdomein tot een echt familiepark. Er werd 400 miljoen fr. geïnvesteerd. Jaarlijks bezoeken 350 tot 400.000 mensen het Boudewijnpark. Er wordt gestreefd naar 700.000 bezoekers per jaar.

▪ Baggers Dredging International uit Kallo en Decloedt uit Oostende werken sinds begin dit jaar samen aan projecten in Hong Kong en Macao. In Hong Kong werden cutterzuigers ingezet voor de aanleg van een expresweg ter ontsluiting van de nieuwe luchthaven en in Macao wordt een luchthaven op zee aangelegd.

▪ Onder ruime belangstelling werd in juli te Ingooigem het Stijn Streuvelspad officieel ingewandeld. Tevens werd de fototentoonstelling 'Gezelle verbeeld' voor het publiek opengesteld. Een kwarteeuw na het overlijden van Streuvels krijgt 'Het Lijsternest' (een provinciaal museum sedert 1980) aldus een nieuw elan.

▪ Het Beverse textielveredelingsbedrijf Euro-Velours ontving het kwaliteitslabel ISO-9002. De activiteiten van Euro-Velours bestaan in de poolafwerking van fluweel en carpetten, de brandvertragende behandeling en het aanbrengen van antislip. Het bedrijf werkt voor een vijftiental weverijen uit de regio.

▪ De rederij Geest Line heeft op het traject Zeebrugge-Caraïben een nieuwe 14-daagse vrachtverbinding ingesteld, als uitbreiding van de wekelijkse dienst die Geest Line met vier schepen onderhoudt tussen Southampton en de Caraïben. Twee van deze vier schepen leggen voortaan ook in Zeebrugge aan.

ZEEBRUGGE: THE PLACE TO BE FOR BUSINESS

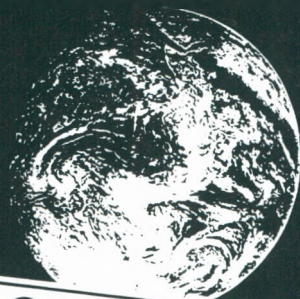
Investeer nu in de toekomst. De Transportzone Zeebrugge biedt ruimte (gronden) en burelen voor alle Haven- en Transportgebonden bedrijven.

Voor inlichtingen en begeleiding bel nu NV TRANSPORTZONE op het nummer 050 / 54.76.47 (internationaal / 3250.547.647)

TRANSPORTZONE ZEEBRUGGE NV

AN OFFICE WITH A
WORLDWIDE VIEW!

West-Vlaanderen beraadt zich over de tewerkstelling in de provincie

De GOM-West-Vlaanderen organiseerde op 28 juni 1993 een Ronde Tafelkonferentie over de tewerkstelling in West-Vlaanderen.

Naast parlementairen en provincieraadsleden waren de sociaal-economische organisaties sterk vertegenwoordigd.

Als basis van de discussies werden de resultaten van de Nationale en de Vlaamse Werkgelegenheidskonferentie ingeleid alsook de studie 'West-Vlaanderen 2000. Een strategie voor economische ontwikkeling'.

Twee werkgroepen beraadden zich vervolgens over de volgende vraagstellingen. Hoe kan West-Vlaanderen reageren op de voorstellen van de Nationale en Vlaamse Werkgelegenheidskonferentie? (tweede werkgroep). En welke zijn de noodzakelijke randvoorwaarden om het industrieel patroon van West-Vlaanderen competitief te houden? (eerste werkgroep).

De resultaten van de Nationale en de Vlaamse Werkgelegenheidskonferentie werden door de tweede werkgroep als vrij beperkt geëvalueerd. Er werd voor gepleit dat West-Vlaanderen in elk geval haar eigen invulling moet geven en dat een gedecentraliseerde aanpak op gang moet worden gebracht. Er werd beklemtoond dat initiatieven die arbeidsscheppend kunnen zijn niet mogen worden doorkruist door de huidige tendens tot overreglementering. Overreglementering die bovendien voortdurend wordt gewijzigd en daardoor rechtsonzekerheid schept. Nieuwe maatregelen moeten gekoncipieerd worden, die rekening houden met het reeds bestaande. Continuïteit in het beleid moet worden verzekerd. Afspraken moeten worden gemaakt om het basisstramien van de tewerkstelling niet uit te hollen maar daarentegen kansen te bieden tot verdere ontwikkeling. Verder moet de grootste aandacht worden gegeven aan het maximaal benutten van de middelen uit de Europese structuurfondsen.

Wat de noodzakelijke randvoorwaarden betreft om het industrieel patroon in West-Vlaanderen competitief te houden, werd door de eerste werkgroep de volgende consensus bereikt.

Het industrieel karakter van de streek moet behouden blijven. De industrie blijft erkend als kreator van toegevoegde waarde, die een brede ontwikkeling van de dienstensektor bevordert en werkgelegenheidsinitiatieven biedt voor de maatschappelijk zwakken. De konferentie wenst dat deze boodschap met veel nadruk aan het bedrijfsleven en aan de jeugd wordt verkondigd opdat opnieuw het vertrouwen zou groeien in de strategische rol die de industrie in onze streek nog steeds te vervullen heeft. Ook al blijft de industrie van groot strategisch belang, toch moet worden rekening gehouden met een aantal omgevingsfactoren zoals het groeiend ekologisch bewustzijn en het economisch belang van de primaire sektor. Bij de industriële ontwikkeling wordt een hogere toegevoegde waarde de leidraad. Het zal nodig blijken de opleidingen hiertoe voortdurend aan te passen.

Om het industrieel kader van de streek verder te kunnen uitbouwen, zullen een aantal randvoorwaarden moeten worden gerealiseerd. Op juridisch vlak werd een vereenvoudiging bepleit van de huidige maatregelen op gebied van fiskaliteit, milieu en ruimtelijke ordening. Sociaal economisch werd gesteld dat een verlaging van de loonkost zich opdringt en dat er meer flexibiliteit moet komen in de arbeidsmarkt. Uiteraard moet hier worden rekening gehouden met sociale en maatschappelijke implicaties. Wat het financiële aspect betreft, werd beklemtoond dat het kapitaal profijtvol moet kunnen worden gericht naar risico industriële projecten in plaats van naar veilige staatsobligaties. Ook bij erfopvolging zou het bedrijfsvermogen behouden moeten kunnen blijven. Op het vlak van infrastructuur werd gepleit voor het uibouwen van de telekommunikatie en voor een ruimtelijke ordening die een gezonde ontwikkeling van de bedrijven toelaat. Specifiek voor onze kust werd ook het belang van de toeristische sektor in de discussie betrokken. De uitbouw van de toeristische sektor verzekert immers nieuwe tewerkstelling.

Infonamiddag Innovatie en Diversifikatie naar de Milieumarkt toe: succesvol

Door de GOM-West-Vlaanderen werd in samenwerking met de TIV, Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen en gemeenschappelijk cel van de Vlaamse GOM's, op 21 juni een infonamiddag te Oostende georganiseerd.

Deze infonamiddag had als titel 'Groeikansen voor uw bedrijf door innovatie en diversifikatie naar de Milieumarkt'. Tijdens deze namiddag werd in eerste instantie aan de Westvlaamse KMO-bedrijven de nood aan innovatie duidelijk gesteld. Daarna werd de werking van het team van gespecialiseerde ingenieurs van de Technologische Innovatiecel voor Vlaanderen uiteengezet. Hoe de bedrijven in samenwerking met de TIV kunnen werken aan innovatie naar de Milieumarkt toe, werd aan de hand van een praktijkgetuigenis van de firma Thyco uit Lanklaar-Dilsen naar voren gebracht. Op deze succesvolle namiddag waren een dertigtal Westvlaamse bedrijven aanwezig. Thans hebben verscheidene van deze bedrijven terug contact genomen met de TIV, om samen een innovatiestrategie op te zetten. Deze bestaat uit twee opties die elkaar aanvullen: de eerste is een geleide brainstorming waarbij alle industriële sectoren worden overlopen. De mogelijke verbanden/milieuoportunities tussen het desbetreffende bedrijf en de verschillende sectoren worden door middel van concrete voorbeelden toegelicht. Dit leidt al vlug tot 10 à 20 ideeën die voor het bedrijf interessant zijn. Na evaluatie worden de drie beste ideeën in de volgende optie uitgediept. Deze tweede fase bestaat uit een intensieve zoekopdracht naar de technologieën, nodig voor de geselecteerde ideeën/innovatieve producten. Deze worden ten behoeve van het bedrijf geëvalueerd en toegelicht in een uitvoeringsrapport. Ook bij het afsluiten van een technologieovereenkomst met een aanbieder en de uitvoering van de desbetreffende technologie in het bedrijf, biedt de TIV professionele ondersteuning.

Info: K. Astaes, tel. 050/36.31.86.

Goede start van het toeristisch seizoen

De toeristische activiteit in West-Vlaanderen is tijdens de voorseizoenmaanden mei en juni 1993 licht gedaald ten opzichte van dezelfde periode van vorig jaar. Dit bleek uit een analyse door het Westvlaams Economisch Studie bureau (WES) van de evolutie in een aantal indicatoren die rechtstreeks of onrechtstreeks door de toeristische activiteit worden beïnvloed. Rekening houdend met het feit dat in het voorseizoen van 1992 een vooruitgang met 4% werd geboekt, kan men het huidige resultaat (-0,8%) beschouwen als een indicatie van een goede seizoenstart.

De evolutie is niet dezelfde geweest in de drie toeristische zones in West-Vlaanderen. De Kust en het Achterland exclusief Brugge kenden omzeggens een status quo (respektievelijk -0,1% en -1%) terwijl er in Brugge zelf een achteruitgang met 6,7% werd vastgesteld.

Wat de overnachtingen betreft, was er daling met 1,1% aan de Kust en 8% in Brugge. Hun aantal nam licht toe in het Achterland (+1,7%).

De terugloop van de overnachtingen aan de Kust was vooral te wijten aan de negatieve evolutie in de huurvakantiewoningen (-3,8%), de campings (-2,5%) en het sociaal toerisme (-6,5%). De kusthotels zagen hun activiteiten met 2,9% stijgen, de vakantie-dorpen zelfs met 26%.

Bij de overige indicatoren waren eerder tegengestelde evoluties merkbaar. Zo was er een aangroei van de huisvuilverwerking (+9%), de speelomzet in de casino's (+6,4%), het aantal treinreizigers (+4,3%), het aantal inlichtingen

verstrekt door de diensten voor toerisme (+4,2%), het waterverbruik (+3,7%) en het postverkeer (+1%).

Negatieve evoluties werden opgetekend voor het bezoek aan ontspanningsparken (-0,7%), de handelsactiviteit (-2,6%), het aantal verkeersongevallen (-2,7%), het bezoek aan zwembaden (-4,6%) en aan musea (-5%).

Voor verschillende andere posten uit de WES-index zijn op dit ogenblik nog geen gegevens beschikbaar zodat het vermelde resultaat als voorlopig moet worden beschouwd.

Zwakke julimaand zet domper op het toeristisch seizoen

Volgens de eerste gegevens die het WES ontving, is de toeristische activiteit in West-Vlaanderen tijdens de voorbije maand juli met ongeveer 4% teruggelopen in vergelijking met dezelfde maand van het jaar voordien.

Door dit negatief resultaat was de maand juli 1993 de op één na slechtste julimaand van het voorbije decennium.

De daling van de toeristische activiteit liet zich in alle toeristische zones van West-Vlaanderen voelen: -3% aan de Kust, -11% in Brugge en -7% in het Achterland.

De overnachtingen namen af met 4% aan de Kust, 7% in Brugge en 9% in het Achterland.

De terugloop van de overnachtingen aan de Kust was vooral te wijten aan de negatieve evolutie in de kampeerinrichtingen (-7%), de huurvakantiewoningen (-5%) en de hotellerie (-4%). De daling was kleiner in de sektor van het

sociaal toerisme (-2%). Bij de vakantie-dorpen was er opnieuw sprake van een stijging met ruim 10%.

De meeste andere indicatoren waren eveneens negatief gestemd. Zo was er een daling van de opname van streekvreemde patiënten in de kustziekenhuizen (-18%), het spoorwegverkeer (-14%), het bezoek aan ontspanningsparken (-10%), het aantal pechverhel-pingen (-5%), de detailhandelsomzet (-3%) en de benzineverkoop (-2%).

Een zekere groei was waar te nemen bij een aantal indooractiviteiten (museumbezoek +13%, bezoek aan zwembaden +7% en aan casino's +3%), de huisvuilverwerking (+3%) en bij het aantal inlichtingen verstrekt door de diensten voor toerisme (+1%).

Tenslotte wijzen wij op het voorlopig karakter van het juliresultaat omdat voor een aantal posten nog geen gegevens zijn bekend. Dit is bijvoorbeeld het geval voor het autoverkeer richting Kust dat een belangrijke indikator is van het dagtoerisme aldaar.

Augustus 1993: de negatieve trend in de toeristische activiteit zet zich verder

De toeristische activiteit in West-Vlaanderen in de maand augustus 1993 ligt net als tijdens het voorseizoen en de maand juli een stuk lager dan het jaar voordien. Uit de eerste voorlopige gegevens die het WES verzamelde, blijkt dat de toeristische activiteit in augustus met circa 3% is verminderd in vergelijking met dezelfde maand van 1992.

Opnieuw was de terugloop voelbaar in alle toeristische zones van West-

Generale Bank

Vlaanderen: -3% aan de Kust, -4% in Brugge en -2% in het Achterland.

Het aantal overnachtingen nam af aan de Kust (-5%) en in Brugge (-4%) en nam toe in het Achterland (+5%).

De daling van de overnachtingen aan de Kust was in vrijwel alle logiesvormen terug te vinden: hotels -5%, huurvakantiewoningen -5%, kampeerinrichtingen -6% en sociale logiesvormen -7%. Alleen in de vakantiedorpen was er een kleine stijging (+1%) merkbaar.

Forse dalingen werden verder geregistreerd voor het aantal verstrekte inlichtingen door de diensten voor toerisme (-13%), het aantal pechverhelplingsgevallen (-12%), het bezoek aan zwembaden (-11%) en de handelsomzet (-8%). De evolutie was minder negatief voor het postverkeer (-6%) en het waterverbruik (-3%). Een zekere stijging werd genoteerd van de benzineverkoop (+1%), het aantal spoorreizigers (+1%), de speelomzet in de casino's (+6%), de huisvuilverwerking (+6%) en het bezoek aan pretparken (+13%).

Tenslotte wijzen wij op het voorlopig karakter van het maandresultaat omdat voor meerdere aktiviteitsindicatoren nog geen gegevens bekend zijn.

GOM-Milieucellen op IFEST-startersdorp

Van 19 tot 23 oktober vindt in Flanders Expo te Gent de derde editie plaats van IFEST, de internationale vakbeurs waar meer dan 350 ondernemingen hun aanbod zullen voorstellen op het vlak van milieutechnologie en arbeidsveiligheid.

Ondernemingen die op deze markten willen doorbreken, mogen op deze voor België toonaangevende beurs niet ontbreken. Daarom namen de GOM-Milieucellen het initiatief een groepsstand voor startende ondernemingen op te zetten. Elf jonge bedrijven, opgericht na 1990, zullen er aan deelnemen. Ze zijn actief in de domeinen arbeidsveiligheid, waterkracht, afvalverwerking, meetapparatuur, labo-analyse, milieuconsulting en oppervlaktebehandeling. Voor wat West-Vlaanderen betreft zullen twee firma's participeren, namelijk Milieutechnieken Dedecker uit Handzame, die zich toelegt op studie, advies en realisatie van afvalbehandeling en waterzuivering, en Waste Control uit Tielt, een erkend labo voor de analyse van water en vaste afvalstoffen.

Ook de GOM-Milieucellen, die inmiddels reeds meer dan twee jaar gratis

eerstelijns milieu-advies verlenen aan KMO's, zullen op de groepsstand vertegenwoordigd zijn. Ze zullen er ondermeer de 'milieuzelftest' voorstellen. Dit is een vragenlijst die alle aspecten van de milieuproblematiek behandelt, met de bedoeling de ondernemer een beter inzicht te verschaffen in de milieusituatie van zijn bedrijf en hem te begeleiden bij de uitbouw van zijn milieubeleid.

Bedrijven die een bezoek wensen te brengen aan de IFEST-beurs kunnen bij de GOM-Milieucel op eenvoudige aanvraag een reductiekaart verkrijgen die hun bij de inkom een vermindering van 50% verschaft. Info: P. Norro, Milieucel GOM-West-Vlaanderen.

Export Management Ondersteuning voor KMO's: de GOM-West-Vlaanderen start het derde jaarprogramma

De GOM-West-Vlaanderen start eind oktober 1993 de derde jaargang van het programma EMO (Export Management Ondersteuning). Dit programma is een discussie-cyclus waar expertspecialisten uit belangrijke Westvlaamse ondernemingen ervaringen en know-how inzake export uitwisselen met bedrijfsleiders uit Westvlaamse industriële KMO's. In deze cyclus die over zeven namiddagen loopt, gespreid tussen oktober 1993 en eind mei 1994, komt telkens een specifiek exporttema aan bod. Eerst worden een drietal algemene thema's behandeld: Basisvoorwaarden in een bedrijf om tot een exportactiviteit te kunnen overgaan. Doornemen van een ondernemingsplan;

Praktische marketing en marktonderzoek;

De vernieuwde Europese markt. Noodzakelijke aanpak, distributieproblemen, aangepaste eisen en voorschriften, normalizaties, ekologie, betalingstechnieken.

Daarna zijn er vier geografische sessies, namelijk over Frankrijk, Duitsland, Nederland en over andere landen waarvoor interesse bestaat (waaronder Oost-Europa in het algemeen, Engeland en/of andere landen). Aan deze geografische sessies wordt telkens meegewerkt door een specialist uit het betrokken land. Omwille van de specificiteit van de formule, waar het akcent ligt op de discussie en uitwisseling van ervaring, wordt het aantal deelnemers aan de EMO-cyclys beperkt tot ongeveer 20.

Wie meer informatie wenst over het EMO-programma kan terecht bij de GOM-West-Vlaanderen (de heren A. Vanhoutteghem of L. Vermandere), tel. 050/35.81.31.

Visserijsector tevreden met nieuwe EG-vlootnormen

De Europese Gemeenschap heeft besloten het globale motorvermogen van de Belgische zeevisserij slechts terug te schroeven tot 92.000 PK.

Aankankelijk werd in het Meerjarig Oriëntatieprogramma voor de Belgische zeevisserij (MOP 1993-1996) een forse inkrimping van de visserijvloot inzake motorvermogen en tonnenmaat opgelegd, teneinde de zogenaamde overcapaciteit van de vloot te reduceren. Koncreet mocht de capaciteit van de Belgische vloot tegen einde 1996 nog maximaal 79.500 PK bedragen (of een inkrimping met 26,7% ten opzichte van de toestand per 1 januari 1992).

De visserijsector verzette zich tegen dit voorstel uit vrees dat de zogenaamde 'ondergrens' is bereikt waarbij het afslanken van de vloot niet alleen nefast is voor de visserijsector maar ook voor andere aanverwante sectoren (zoals werven, diverse toeleveringsbedrijven en in meer beperkte mate de visverwerkende nijverheid).

In opdracht van de Provincie werd vervolgens door het Westvlaams Economisch Studiebureau (WES) een studie uitgevoerd naar de leefbaarheid van de visserijsector en naar de te verwachten gevolgen van de voorgestelde vlootinkrimping.

Uit dit onderzoek blijkt dat de huidige vloot in voldoende mate rendabel is met de toegekende quota maar wel moet worden vernieuwd. Als gevolg van het vlootbeperkend beleid van de voorbije jaren is de vloot verouderd. Een dringende modernisering en vernieuwing van de Belgische visserijvloot is noodzakelijk om deze vloot competitief te houden.

Tevens wijst de studie op het belang van de ondergrens qua vlootomvang: gezien de kleinschaligheid (qua totale vlootomvang en in vergelijking met de totale Europese vloot) van de Belgische vloot dient rekening te worden gehouden met een ondergrens waardoor de bestaande produktiemiddelen van de nevensectoren niet meer rendabel kunnen worden aangewend.

Het naderen van deze leefbaarheids-

grens van de aanverwante sectoren reflecteert zich duidelijk in een daling van de tewerkstelling (als gevolg van saneringen) van diverse nevensectoren (zoals werven, diverse toeleveringsbedrijven en in beperkte mate de visverwerkende nijverheid). Zoals blijkt uit de recente tewerkstellingsgegevens bevindt de Belgische zeevisserijsector zich momenteel in deze fase. Steeds meer toeleveringsbedrijven komen in moeilijkheden, gezien de vraag naar hun producten of diensten fors terugvalt.

Rekening houdend met de recent ingediende aanvragen tot het bekomen van een beëindigingspremie kan worden gesteld dat de leefbaarheidsdrempel van de nevensectoren binnenkort zal worden bereikt. Wanneer de vloot zich onder de benedengrens bevindt, zal een stopzetting van de betreffende activiteiten van de aanverwante sectoren niet meer te vermijden zijn.

Een verdere inkrimping — zoals voorzien in het MOP 1993-1996 — zou de leefbaarheid van de aanverwante sectoren merkbaar in gevaar brengen. Bovendien zou in dit geval dan ook de resterende vloot niet meer leefbaar zijn, gezien men zich voor toelevering of herstellingen niet meer zal kunnen wenden tot bedrijven in eigen regio.

De 'visserijsector' verklaart zich dan ook verheugd over het (bovenvermelde) besluit van de Europese Gemeenschap en over de aanvaarding van het principe van de ondergrens waarmee mogelijk een aanzet werd gegeven tot de modernisering van de vloot en de overleving van deze sektor.

Proclam

Bezorgd om de groeiende polarizatie tussen landbouw en milieu nam de Provinciale Landbouwkamer van West-Vlaanderen het initiatief tot de oprichting (eind juni '93) van een Provinciaal Centrum voor Landbouw en Milieu: Proclam.

De vereniging beoogt in samenspraak met de diverse betrokken sectoren, initiatieven te coördineren en stimuleren met betrekking tot het samengaan van landbouw, milieubeheer, natuurbeheer en recreatie. Belangrijk hierbij is dat de deelnemende landbouwers binnen de projectgroepen zullen worden betrokken.

Doelgroep vormt in de eerste plaats de land- en tuinbouw zelf. Tevens richt het Centrum zich ook naar natuurverenigingen, onderwijs en het plaatselijk en provinciaal beleid. Dankzij de financiële medewerking van de Koning Boudewijnstichting, de Provincie West-Vlaanderen en de Provinciale Landbouwkamer West-Vlaanderen kan tevens gestart worden met een coördinator die binnen het Centrum reeds opgestarte initiatieven kan opvolgen en de verdere uitbouw zal begeleiden. Een initiatief met betrekking tot de inplanting en uitbreiding van land- en tuinbouwbedrijven binnen het landelijk gebied werd reeds opgestart. De Westvlaamse Vereniging voor Vrije Tijd treedt hier op als initiatiefnemer en rekent op het Centrum om het project verder te coördineren. Andere geplande projecten zijn: een ingediend initiatief rond

beheersovereenkomsten, de problematiek van afvalwater op landbouwbedrijven en voorstellen rond geïntegreerde landbouw.

Bij Proclam zijn tot nu toe 18 verenigingen en organisaties aangesloten zowel vanuit de landbouwsector, het milieu- en natuurbeheer, als vanuit de recreatiesector.

De vereniging werd ondergebracht in het Provinciaal Centrum voor Land- en Tuinbouw te Beitem.

Natuurpatrimonium

De Gemeenschapsminister van Verkeer, Buitenlandse Handel en Staatshervorming, de heer J. Sauwens, tevens bevoegd voor landschapszorg, heeft op 8 april 1993 het duin 'Mieke Hill' te Koksijde (St.-Idesbald) als landschap gerangschikt. Dit Ministerieel Besluit werd gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 26 juni 1993.

Het duin 'Mieke Hill' is gelegen onmiddellijk ten oosten van de gemeentegrens tussen De Panne en Koksijde en ten noorden van de Koninklijke Baan, meer bepaald langs de A. Dumontlaan.

De rangschikking betreft een zone van circa 0,5 ha die de bestemming woongebied heeft op het gewestplan Veurne-Westkust.

Door de rangschikking van het duin als landschap wil men het wetenschappelijk, historisch en esthetisch karakter ervan behouden.

De aanwezigheid van een klifduin, dat zeldzaam is geworden aan de Vlaamse

BAC GELDBEHEER. DE JUISTE VOEDINGSBODEM VOOR UW BEDRIJF.

Een gezonde groei, dat is een kwestie van kennis, doorzicht en vooral van de juiste know-how. Ook voor uw bedrijf of geldbeheer. BAC weet wat geldbeheer voor KMO's, zelfstandigen en vrije beroepen betekent. U belegt op termijn? Of u houdt een som tijdelijk in reserve?

Uw BAC-kantoordirecteur maakt samen met u een planning, die met alle facetten van uw bedrijfsfinanciën rekening houdt.

BAC biedt u de juiste voedingsbodem en garandeert u een gezonde groei. En u geniet des te meer van de opbrengst.

HET ENTHOUSIASME VAN EEN KMO-BANKIER

Kust, en het voorkomen van een typische duinflora bepalen de wetenschappelijke waarde van dit gebied.

De historische waarde houdt verband met de aanwezigheid van één van de schaars bewaarde typische losstaande duinhuizen met 'zicht op zee', daterend van einde 19de-begin 20ste eeuw en ontworpen door de Brusselse architect A. Dumont. Deze laatste was een belangrijk figuur bij de uitbouw van de badplaats De Panne. Het huis dateert uit de beginperiode van de uitbouw van de badplaats St.-Idesbald. Hoewel zij in lichte mate is verbouwd, heeft de woning nog steeds de allure van het kenmerkende duinhuus dat in de ontwikkeling van de kustarchitectuur een nieuwe woonvorm en woonstijl introduceerde.

Het huis en het duin 'Mieke Hill' zijn met elkaar verbonden. Samen met het duinlandschap bepalen zij de esthetische waarde van het geheel.

Bedrijven onderschrijven de Milieuverklaring

Door de adviesraad 'Omgeving' van Charter 99, waarvan de GOM-West-Vlaanderen en het Westvlaams Economisch Studiebureau deel uitmaken, werd een Milieuverklaring ter ondertekening voorgelegd aan het bedrijfsleven uit het zuiden van West-Vlaanderen. Een eerste reeks bedrijven ging op 17 september 1993 over tot ondertekening van deze Milieuverklaring in aanwezigheid van minister Norbert De Batselier, Vlaams Minister van Leefmilieu en Huisvesting.

Dit initiatief vindt zijn oorsprong in de aanbevelingen die werden gemaakt in de studie 'Milieu, Vergunningen en Ondernemen in het zuiden van West-Vlaanderen', uitgevoerd door het Westvlaams Economisch Studiebureau in opdracht van Charter 99. De konkrete uitwerking van deze Milieuverklaring gebeurde in samenwerking met de Milieufunctie van GOM-West-Vlaanderen.

De Charter 99-milieuverklaring brengt bedrijven samen die op vrijwillige basis een aantal milieudoelstellingen onderschrijven. Deze doelstellingen zijn sektoroverschrijdend en houden rekening met de specifieke situatie van het milieu en de ruimtelijke planning in het zuiden van West-Vlaanderen.

Bedrijven die de Milieuverklaring onderschrijven verbinden zich er toe om konkrete vooruitgang na te streven in de realisatie van volgende doelstellin-

gen: het toepassen van een rationeel verbruik van grondwatervoorraden, het recycleren van proceswater en koelwater, het reduceren van het energiegebruik in het bedrijf, het verpakkingsafval beperken, het beperken van luchtverontreiniging, lawaai- en geurhinder, het visueel integreren van bedrijfsgebouwen in het landschap, het nastreven van een goede nabuurschap door een intensere bedrijfskommunikatie met de omgeving en het integreren van milieuzorg in de bedrijfsvoering.

Deelnemende bedrijven dienen jaarlijks een rapport samen te stellen waarin een overzicht wordt gegeven van de geleverde inspanningen en de bereikte resultaten in verband met doelstellingen van de Milieuverklaring. Tevens wordt een planning bijgevoegd met acties die voorzien worden in het komende jaar.

Deze rapporten worden onderzocht door de Evaluatiecommissie, gekoördineerd door de Milieufunctie van de GOM-West-Vlaanderen en samengesteld uit leden van de adviesraad 'Omgeving', deskundigen afgevaardigd door diverse overheidsinstellingen, de Kamers voor Handel en Nijverheid en onafhankelijke milieudeskundigen.

Een bedrijf dat door de Evaluatiecommissie positief geëvalueerd wordt, zal het jaarlogo van de 'Charter 99-Milieuverklaring' overhandigd krijgen.

IRS te Zeebrugge

De onderneming International Repair Services te Zeebrugge (IRS) is een werkplaats voor het herstellen, keuren, wassen en onderhouden van trailers, gelegen in de haven van Zeebrugge. Deze diensten worden voornamelijk uitgevoerd op het maritiem ro/ro-verkeer van en naar het Verenigd Koninkrijk. IRS startte in 1988 als een afdeling van de technische dienst van Norfolk Line, een transportmaatschappij die deel uitmaakt van de Deense Maersk groep.

In 1992 werd de onderneming overgenomen door de manager van het atelier. Het bedrijf evolueerde sindsdien naar een zelfstandige werkplaats.

IRS staat in voor het onderhouden, het wassen en het herstellen van de trailers. Tevens beschikt de onderneming over een vergunning om Nederlands geregistreerde trailers te keuren onder supervisie van de Nederlandse Rijksdienst voor het Wegverkeer. IRS behaalde in 1992 een omzet van circa 68 miljoen fr. Er zijn 17 mensen tewerkgesteld.

Pilootinstallatie bij firma D'Arta te Ardooie

Bij het diepvriesgroentebedrijf D'Arta te Ardooie loopt een pilootproject inzake warmte/krachtkoppeling (WKK). Warmte/krachtkoppeling staat voor een installatie waarin gelijktijdig warmte en elektriciteit worden geproduceerd. In het bedrijf D'Arta gaat het echter om een speciale uitvoering van WKK waarbij de kracht direkt wordt aangewend op de machine (koelkompressor) zonder dat elektriciteit als tussenstap wordt gebruikt.

De firma D'Arta te Ardooie werd in 1988 opgericht en is een van de 12 Westvlaamse diepvriesgroentebedrijven. Het bedrijf is nog steeds in volle expansie. De bedrijfsleiders speelden al geruime tijd met het idee om de koelcompressoren van de invriestunnels rechtstreeks te laten aandrijven door dieselmotoren in plaats van de klassieke elektromotoren.

Ook de firma Stevens koeltechniek uit Ieper gespecialiseerd in de konstruktie van grote koelinstallaties voor het invriezen en opslaan van groenten, dacht in dezelfde richting.

Beide firma's waren er zich van bewust dat de zware elektrische aangedreven koelcompressoren een hoog elektriciteitsverbruik genereren.

De firma's bespraken vervolgens hun ideeën met de energielokaal van de GOM-West-Vlaanderen die zorgde voor verdere onderhandelingen met de Vlaamse Gemeenschap en de REG-cel van Gaselwest/Electrabel.

Na gezamenlijk overleg werd besloten de koelcompressoren in het bedrijf D'Arta te laten aandrijven door een gasmotor. De kracht van deze zware motor wordt direkt aangewend op de koelkompressor zonder dat elektriciteit als tussenstap wordt gebruikt.

Deze manier van aandrijving laat een bijkomende besparing van 10% toe in vergelijking met een klassieke WKK-installatie.

Vervolgens wordt de warmte van de motor, gerekupereerd uit de mantelkoeling van de motor, de oliekoeler en de uitlaatgassen, aangewend voor het verwarmen van 5m³/l water tot 75°C voor diverse andere doeleinden.

Wegens de grote energiebesparende werking van deze installatie, wordt dit project door de Vlaamse Gemeenschap ondersteund als demonstratieproject. Tevens werd het project opgenomen in het REG-beleid van Gaselwest.

TECHNOLOGIETRANSFER

Hierna volgen een aantal opportuniteiten die de TIV uit een internationaal aanbod weerhouden heeft en die potentieel interessant kunnen zijn voor Vlaamse bedrijven.

De TIV is de Gemeenschappelijke Technologische Innovatiecel van de Vlaamse GOM's.

Indien één of meerdere van deze voorstellen U interesseren, dan kan U vrijblijvend bijkomende informatie bekomen via de GOM-West-Vlaanderen, of rechtstreeks bij de TIV.

De GOM-West-Vlaanderen en de TIV zijn eveneens gaarne bereid meer inlichtingen te verschaffen over de hulp die geboden wordt voor het oplossen van uw konkrete problemen inzake innovatie of technologie-overdracht.

Info:

GOM, K. Astaes, 050/35.81.31.

TIV, A. Kemps, 02/219.56.10.

Eenvoudig positioneringskoppelstuk (TT-1293-MF)

De 'Tilt Coupling' of de schuine koppeling is een gebreveteerde vinding waarmee men snel, akkuraat en eenvoudig de werkhoeck tussen twee lichamen kan laten variëren. De koppeling kan in verschillende materialen geproduceerd worden. De hoekvariatie gebeurt door middel van slechts één staaf en kan eenvoudig geautomatiseerd worden. Het apparaatje werd ontworpen voor montage op statieven met 3 poten voor ondermeer theodolieten, camera's of foto-toestellen. Naast deze toepassing is het toestel potentieel te gebruiken voor de positionering van radar en satelliet-schotels, spiegels en lenzen in lasertechnologie, camera-inspectie, verlichting, statief voor TV-toestellen, en dergelijke.

Het apparaat werd bekroond op beurzen omwille van zijn vindingrijkheid. De uitvinder is bereid produktielicenties te verlenen of zijn rechten te verkopen.

Uitvoerige dokumentatie is beschikbaar.

Ontwikkelingsgraad:

prototype.

Voorgestelde overeenkomst:

produktielicentie of patentverkoop.

Telebewakings- en controlesystemen (TT-1285-ME)

Een Britse firma is bereid zijn know-how op het gebied van beveiligings- en controlesystemen onder de vorm van een fabricagelicense beschikbaar te stellen. Deze systemen worden gekenmerkt door hun hoge drempel inzake fouttolerantie. De bediening vergt geen gespecialiseerd computerpersoneel.

In verschillende landen worden deze installaties toegepast bij hoogbeveiligde gevangenissen. Daarnaast zijn er toepassingen bij de controle van onbemande lokaties. Ook supervisie systemen en afstandsbediening (mishoorn, verkeerslichten, loggen van scheepsbewegingen) voor kleine havens werden reeds uitgevoerd.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst: fabrikagelicense.

Ontinkten van papierpulp voor recyclage (TT-1282-M)

Een nieuwe methode om inkt te verwijderen tijdens de recyclage van papier werd ontwikkeld, waarbij gebruik wordt gemaakt van een elektrolyse. De papierpulp wordt in een cel gebracht met een centrale anode en een kathode langs de omtrek. Het elektrisch veld dat door een gelijkspanning wordt opgewekt, zorgt ervoor dat de inkt van de papiervezels wordt verwijderd en coaguleert. Door de elektrolyse tijdens het proces ontstaan er gasbelletjes die de inkt mee naar de oppervlakte nemen. De zuurstof die vrijkomt kan als een bleekmiddel fungeren wanneer het proces uitgevoerd wordt bij voldoende hoge temperatuur en druk.

In vergelijking met konventionele systemen, is deze methode efficiënter, het eindpunt is witter en heeft een hogere helderheid. Er worden minder chemische middelen gebruikt, zodat deze methode milieuvriendelijker is.

Er zijn ook minder mechanische bewerkingen, zodat de sterkte van de papiervezels behouden blijft. Met dit

systeem is het ook mogelijk stofdeeltjes te verwijderen. Het systeem kan aangepast worden aan bestaande installaties; het kan zowel diskontinu, semi-kontinu als volledig kontinu werken.

Ontwikkelingsgraad:

pilootfase.

Voorgestelde overeenkomst: produktielicense.

Geavanceerd plasmaspuitstelsysteem (TT-1291-E)

Deze nieuwe plasma-generator bestaat uit een cilindervormige verbrandingskamer die verbonden is met een smalle gleuf. In deze kamer wordt een elektrische vlamboog aangelegd om een gas te verhitten tot meer dan 10.000 K.

Keramische poeders, metalen of polymeren kunnen hieraan toegevoegd worden zodat ze met een hoge snelheid uitgesproeid worden. Dit maakt het geheel een geavanceerd plasma-spuitsysteem voor materiaalafzetting/coating, dat kan toegepast worden ondermeer bij oppervlakken die een grote corrosie- en slijtvastheid moeten hebben. Het apparaat kan ook gebruikt worden voor hittebehandeling van allerlei materialen.

De huidige plasma-spuitspistolen zijn beperkt door het feit dat de plasma-jet meestal een konische vorm heeft met een diameter tot ongeveer 6 mm. Dit beperkt het oppervlak dat in een gegeven tijd door het pistool kan behandeld worden. Bij de huidige modellen moeten de elektrodes regelmatig vervangen worden omdat ze met hoge stroomdichtheden werken.

De nieuwe plasma-generator kan meerdere centimeters lang zijn.

Dit maakt het mogelijk om op veel hogere voltages te werken waardoor de stroomdichtheid minder is, en de elektrodes veel langer meegaan.

In vergelijking met de huidige apparaten kan dit nieuwe model in eenzelfde tijd een veel groter oppervlak behandelen.

Ontwikkelingsgraad:

prototype.

Voorgestelde overeenkomst:

eindontwikkeling en commercialisering.

TECHNOLOGIETRANSFER

Onderwaterverf en dito applicatie (TF-1281-C)

Een Amerikaanse onderneming ontwikkelde verf die bestand is tegen zoet en zout water en die tevens kan aangebracht worden onder water door middel van aangepaste apparatuur. De onderwaterverf werd toegepast en uitgetest op militair marine materiaal en is nu ook beschikbaar voor burgerlijke en commerciële toepassingen. De beschermende coating kan aldus aangebracht worden zonder schepen of boten in droogdokken te plaatsen. De coating kan aangebracht worden onder en boven de waterlijn, maar ook in de golfslagzone. Mogelijke toepassingen op off-shore boorplatforms, brugpeilers, tankers, reservoirs en pijplijnen.

Naast toepassing op metaal is de verf ook toepasbaar op beton en op 'groene' beton dat nog niet volledig uitgehard is.

De coating is een twee-komponent epoxy formulering, niet-toxisch en bevat geen vluchtige oplosmiddelen. De uitharding van de verf is een exothermische reactie die de eigenschap heeft water af te stoten tussen de coating en het substraat.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst: distributielicentie.

Volgsysteem voor naadlasautomaten (TF-92-20-L)

Dit systeem wordt momenteel toegepast voor het lassen van dun plaatmateriaal bij de productie van waterverwarmers. De behuizingen van deze waterverwarmers worden namelijk volautomatisch geassembleerd.

Voor deze industrietak was het onontbeerlijk dat de apparatuur ongevoelig is voor zowel elektrische interferenties die ontstaan door het elektrisch lassen, evenals voor de mechanische trillingen en de warmte-afgifte van de lasbewerking.

Het systeem is geschikt voor alle lasbewerkingen waarbij het plaatmateriaal cilindrisch is en elkaar overlapt. Het

beschikt over twee vrijheidsgraden om deze randen te kunnen volgen.

Dit laat toe om de laskop stationair te houden en enkel korrigerende bewegingen te laten maken volgens beide vrijheidsgraden. Het werkstuk dient dus rond te draaien. Het volgsysteem kan randen van 2,5 mm dikte onderscheiden. Er werd afgezien van het gebruik van 'exotische' componenten die moeilijk te krijgen zouden zijn en die veel onderhoud vergen.

Het controlepaneel werd zeer eenvoudig gehouden. Men heeft de keuze tussen een automatische besturing met een PLC ofwel kan men de laskop manueel positioneren. Er zijn meerdere beveiligingen ingebouwd zodat een verkeerde bediening niet kan leiden tot schade aan het werkstuk of de laskop.

Ontwikkelingsgraad:

een prototype werd gebouwd en uitgetest in de industrie.

Voorgestelde overeenkomst: fabrikagelicentie.

Kompakte datalogger (TF-92-22-MF)

De steeds voortschrijdende integratie van de elektronische componenten maakte het nog niet zo lang geleden mogelijk om kleine en goedkope rekenmachines te produceren. Analooq hieraan verliep de ontwikkeling bij de wetenschappelijke en industriële apparatuur.

Op het vlak van de logginginstrumentatie werd een zeer kompakt apparaat ontwikkeld dat bestaat uit twee delen.

Het hoofdgedeelte bevat de processor en is uiterlijk gekenmerkt door een vierregeling LCD-scherm. Het weegt amper 500 gram. De bediening is zeer eenvoudig daar er slechts drie druktoetsen aanwezig zijn. De noodzakelijke instellingen verlopen in dialoogvorm.

Het tweede deel van deze logger is veel kleiner en kan aan het hoofddeel vastgeklit worden.

Hierin bevinden zich de noodzakelijke omzetter en interfaceschakelingen. Er zijn verschillende uitvoeringen ontworpen zodat afhankelijk van de toepassing gewoon een andere module genomen kan worden.

De meetresultaten kunnen achteraf op het LCD-scherm bekeken worden. Er is eveneens voorzien in een standaardverbinding voor PC-computers.

De software voor deze laatste draait onder windows.

Het hoofdgedeelte meet 210x105x37 mm. De verwisselbare modules meten 55x105x37 mm. Deze produkten worden ingezet in zowel de industriële als in de edukatieve sector.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar in het verre buitenland.

Voorgestelde overeenkomst:

fabrikagelicentie, OEM-afname of distributie voor twee verschillende marktsegmenten.

Elektrisch verfschaaftoestel (TT-1283-M)

Dit nieuwe toestel is ontworpen om verf van houten balken, planken en platen af te schaven.

Het toestel is vergelijkbaar met een haakse handslijpschijf waarvan de kop is aangepast met een gepatenteerd schaafstelsel.

Dit systeem bestaat uit een rotor met drie snijplaatjes en een regeling van de schaafdiepte. Onbelast draait de rotor tegen 10.000 tr/min. De snijplaatjes van wolframcarbide zijn vervangbaar en hebben meerdere snijkanten.

Er kan een beschermkap op het toestel gezet worden, die het afgeschaafde materiaal opvangt zodat het met een afzuiging kan worden afgevoerd. Hierdoor moet de gebruiker geen stofmasker dragen en moet er achteraf weinig worden opgeruimd. Het toestel heeft een laag gewicht en is eenvoudig in het gebruik.

In vergelijking met andere toestellen om verf te verwijderen, is dit toestel efficiënter; er gaat geen tijd verloren door het vervangen van schuurpapier of voor de opwarming van de verf.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst: produktielicentie.

TECHNOLOGIETRANSFER

Schuimmarkering voor landbouwtoepassingen (TT-1289-M)

Dit systeem is een hulpmiddel om efficiënter landbouwgronden te besproeien. De strook grond die men besproeit, wordt aan de zijkant gemarkeerd met een schuimspoor dat duidelijk zichtbaar is. Zo vermijdt men onbehandelde tussenstukken of overlappingsen bij het besproeien van de volgende strook grond.

In de voorraadtank van het toestel wordt water gedaan waaraan een schuimmiddel wordt toegevoegd. De schuimproduktie gebeurt bij de kleine modellen in de voorraadtank zelf, en bij de grotere in een aparte schuimkop. De lucht die hiervoor nodig is, wordt geleverd door de bijbehorende compressor.

Wanneer men gebruik kan maken van de luchtdruk van het landbouwvoertuig, kan men ook een model zonder compressor gebruiken.

Het systeem heeft twee schuimslangen, één naar elke zijde van de sproei-balk. Het overschakelen van de ene naar de andere zijde gebeurt eenvoudig en snel door het herzetten van een centrale klep.

Het schuim valt aan de zijkant in grote witte vlokken op de grond en vormt zo een spoor dat geruime tijd zichtbaar blijft.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

distributielicentie.

Energie efficiënte verlichting (TT-1284-E)

Een Engelse onderneming produceert zeer kompakte 16 en 28 W vacuum fluorescentielampen in een vierkante waterdichte polycarbonaat/ABS behuizing. De behuizing van de 16 W lamp meet amper 18,2 x 8,5 centimeter; deze lamp geeft 72% meer licht dan een 60

W gloeilamp en gaat 8 maal langer mee. De krasvrije polycarbonaat diffusor, de geveerde ophanging van de fluorescentielamp in de behuizing en de niet-gestandaardiseerde veiligheidsschroeven voor ophanging en sluitingen geven de lamp een vandaal-resistent karakter.

Deze lampen zijn bijzonder geschikt voor de verlichting van hospitalen, scholen, burelen, keukens, traphallen, tunnels, liften, kelders, garages, parkeerplaatsen en parken.

Ontwikkelingsgraad:

commercieel beschikbaar.

Voorgestelde overeenkomst:

distributielicentie.

BANK VAN ROESELARE

JA. UW AANPAK LIGT ONS.

Verpakkingsafval in Europa

Een seminarie georganiseerd door de GOM-West-Vlaanderen, de GOM-Oost-Vlaanderen en het Euro Info Center van de Vlaamse GOM's.

Töpferwet, Ecotaks, Groen Punt, Point Bleu, Convenant Verpakkingen, Fost Plus. Aan tot voor kort onbekende begrippen geen gebrek in de verpakkingswereld. Maar, hoe pakt een exporterend bedrijf dat aan, hoeveel kost dat allemaal, waar kan men terecht voor objectieve informatie? De GOM-West-Vlaanderen, de GOM-Oost-Vlaanderen en het Euro Info Center van de Vlaamse GOM's wensen meer klaarheid te scheppen in deze problematiek en organiseren daarom een seminarie onder de titel 'Verpakkingsafval in Europa'. Na een overzicht van de reglementering op verpakkingsafval in de EG wordt dieper ingegaan op de toestand in Duitsland (Verpackungsverordnung) en in Frankrijk (Eco-emballages). Tenslotte spreken kaderleden van de firma's Belgomilk en Bekaert over hun praktische ervaring.

Dit seminarie gaat door op donderdag 14 oktober 1993 te 14.00 uur in het Congrescentrum (Floraliapaleis) te Gent. De toegang kost 2.500 fr., documentatie inbegrepen. Voor meer informatie kan men terecht bij de heer L. Vermandere, GOM-West-Vlaanderen.

Winst Bekaert stijgt

Bekaert, producent van staaldraad en staalkoord, realiseerde in de eerste zes maanden van dit jaar een nettowinst van 951 miljoen fr. Dit is een stijging van 15% ten opzichte van eenzelfde periode in 1992.

Deze resultaatsverbetering werd behaald ondanks moeilijke en ongunstige marktomstandigheden, vooral in Europa, veroorzaakt door de uitbreiding van de economische recessie, de muntaanpassingen in het EMS, het zwakke investeringsniveau en de dalende consumptie. Het gezamenlijk verkocht volume voor de gekonsolideerde en geassocieerde bedrijven samen steeg met 9,7% in vergelijking met vorig jaar.

Toch daalde de gekonsolideerde omzet van 28,73 miljard fr. tot 27,85 miljard fr. voor de eerste helft van 1993. Deze afname met drie procent wordt veroorzaakt door de dalende prijzen. Voor staaldraad daalde de verkoopprijzen in alle belangrijke markten met

minstens 5%. De verkoopprijzen voor staalkoord bleven in de eerste helft van 1993 verder onder sterke druk staan.

Nieuwe acquisities voor Bekaert

De firma Bekaert, producent van staaldraad en staaldraadprodukten, onder tekende in juli een akkoord waarbij Bekaert de aandelen verwerft van Polmex, een Poolse produktievennootschap. In deze fabriek, gevestigd in Silezië in het Zuiden van Polen, wordt 13.000 ton gelast gaas geproduceerd voor de mijnbouw en voor industriële afsluitingen. Er werken 130 mensen.

Bekaert Corporation, de Noordamerikaanse dochtervennootschap van Bekaert sloot in Amerika een overeenkomst met de firma Endex uit New Jersey. Hierdoor zal Endex deel uitmaken van de divisie Bekaert Engineering.

Bekaert ontwikkelt en produceert zijn eigen machines volgens het ontwerp van zijn divisie Bekaert Engineering. Gebaseerd op de kennis en know-how in de staaldraadindustrie, biedt Bekaert Engineering tevens een serie zeer performante machines aan in de non-ferro draad- en kabelindustrie.

Endex uit Lakewood (New Jersey) werd opgericht in 1978 en heeft een serie machines ontwikkeld voor de non-ferro draad- en kabelindustrie. Endex als Engineering-vennootschap, realiseert momenteel een omzet van 100 miljoen fr. Bekaert Engineering behaalde in 1992 een omzet van 2,5 miljard fr.

De acquisitie van Endex past in de strategie van Bekaert Engineering voor het ontwikkelen en versterken van zijn positie in het domein van uitrustingsgoederen voor de ferro en non-ferro draad- en kabelindustrie in de Noordamerikaanse markt, via lokale productie en betere service.

KMO's en grote ondernemingen praten samen over technisch management

De GOM-West-Vlaanderen startte in 1990 een initiatief waarbij grote ondernemingen een aantal KMO's ondersteunen bij hun technisch management.

Begin oktober 1993 start de vierde jaargang van deze discussienamiddagen tussen KMO's en grote ondernemingen in West-Vlaanderen. Daarbij wordt kennis overgedragen en inzicht gegeven in de nieuwe technologietrends: de stren-

gere marktvereisten gesteld aan produkt en proces, de noodzakelijke techniciteit en flexibiliteit in het produktiegebeuren en het tijdig invoeren van informatieverwerking en telekommunikatie.

Voor de jaargang 1993-94 zijn 28 KMO's ingeschreven. Ze worden ingedeeld in vier groepen van zeven KMO's samen met twee grote bedrijven. Per groep zijn zes discussienamiddagen voorzien. De jaargang loopt van oktober 1993 tot mei 1994.

Rekening houdend met de resultaten van de vorige drie jaargangen werden een 40-tal thema's uitgewerkt die in een bepaalde volgorde de nieuwe technologietrends behandelen. Er zijn geen theoretische uiteenzettingen. Wel worden praktijkervaringen toegelicht, waarover wordt gediscussieerd en waarbij praktische adviezen worden gegeven. Dit alles geschiedt in een ongedwongen en informele sfeer, waarbij elke KMO-bedrijfsleider vanuit zijn achtergrond, zijn inzicht en zijn ervaring aan de discussie deelneemt en informerende vragen stelt. Hierbij treedt de GOM-verantwoordelijke op als koördinator, motivator en gespreksleider.

De grote Westvlaamse bedrijven die ook dit jaar opnieuw hun medewerking verlenen als Advies- en Begeleidingsgroep voor Technisch Management Ondersteuning van KMO's zijn: Bekaert (Zwevegem), Erta (Tielt), LVD (Gullegem), Philips Industrial Activities (Brugge), Picanol (Ieper), Siemens (Oostkamp), en Vande Wiele (Marke).

Voor meer informatie over Technisch Management Ondersteuning kan men terecht bij de heer J. De Proost, GOM-West-Vlaanderen.

Atlantikwall

Op 1 juli werd het Openluchtmuseum Atlantikwall door de Provincie officieel geopend. Het gaat om een eerste gedeelte van het Openluchtmuseum dat zich in het domein Raversyde bevindt.

Dit domein omvat vijf zones: het Memoriaal Prins Karel dat in juli 1992 toegankelijk werd voor het publiek;

het Openluchtmuseum Atlantikwall met een oppervlakte van 8 ha 38a; de Westelijke zone (12ha 90a) met de site van het Middeleeuws dorp Walraversyde;

de Oostelijke zone waar de grondverwervingen door de Provincie eind 1993 zullen voltooid zijn.

Het Openluchtmuseum Atlantikwall beslaat het duinengebied van het domein Raversijde waar zich een unieke historische site van de moderne vestingbouw bevindt.

Op een afstand van nagenoeg één kilometer zijn een zestigtal konstrukties uit de twee wereldoorlogen bewaard, verbonden door twee kilometers open of onderaardse gangen.

Deze getuigenissen behoren tot de best bewaarde langsheen de Atlantische kust en vormen het hoofdbestanddeel van het 'Openluchtmuseum Atlantikwall'. Dank zij de bevoorrechte ligging op Koninklijk Domein is dit geheel grotendeels bewaard gebleven.

Een eerste wandelcircuit in dit openluchtmuseum werd op 1 juli voor het publiek opengesteld. Deze wandeling leidt de bezoeker langs 14 konstrukties uit de beide Wereldoorlogen waaronder de batterij Aachen. De batterij Aachen is de enige resterende batterij van de Duitse kustverdediging uit de Eerste Wereldoorlog langsheen de Belgische kust. Tijdens de Tweede Wereldoorlog werden aan deze batterij konstrukties toegevoegd (voornamelijk personeelsverblijven en gangen). Enkele van deze konstrukties werden in hun oorspronkelijke staat hersteld en met authentieke voorwerpen ingericht.

Het Domein Raversijde vormt voor de Kust een bijkomend toeristisch aanbod. In het Domein worden de verschillende funkties als rekreatie (oostelijke zone), cultuur (geschiedkundige delen en archeologische site) en natuur (zuidelijk park) met elkaar verenigd. In de

maanden juli en augustus '93 telde het Domein Raversijde reeds 25.000 bezoekers.

Raversijde is toegankelijk van 2 juli tot en met 15 september; het bezoek aan het Openluchtmuseum wordt steeds onder begeleiding van een gids uitgevoerd.

Toekenning titels

Bij Koninklijk Besluit van 16 juli 1993 werd aan de heer R. Dewulf, Voorzitter-Afgevaardigd Bestuurder van LVD en ere-bestuurder van de GOM-West-Vlaanderen, de persoonlijke titel van Baron verleend. De heer R. Dewulf was lid van de Algemene Vergadering en van de Raad van Beheer van de GOM-West-Vlaanderen van 1983 tot 1991.

Bij Koninklijk Besluit van 16 juli 1993 werd de titel van Ridder verleend aan de heer L. Bockstaele, ere-direkteur van het Provinciaal Onderzoeks- en Voorlichtingscentrum voor Land- en Tuinbouw te Beitem en lid van het redaktiekomitee van 'West-Vlaanderen Werkt'. De heer L. Bockstaele was vroeger lid van de Algemene Vergadering van de WER.

De titel van Ridder werd eveneens verleend aan de heer F. Traen, Voorzitter van de MBZ. De heer F. Traen was vroeger lid van de Raad van Beheer van de WER en lid van de Raad van Beheer van de GOM-West-Vlaanderen van 1975 tot 1977;

Deze onderscheiding werd ook toegekend aan de heer C. de la Kethulle de Ryhove. De heer de la Kethulle de Ryhove was vroeger lid van de Raad van Beheer van de WER en lid van de Algemene Vergadering van de GOM-West-Vlaanderen van 1975 tot 1979.

Omzet Desimpel stijgt

De groep Desimpel uit Kortemark behaalde in het eerste semester '93 een gekonsolideerde omzet van 2,4 miljard fr. Dit is een toename van 30,7% ten opzichte van het eerste semester 1992 waar toen 1,8 miljard fr. werd genoteerd.

Deze omzetstijging is te danken aan de interne groei van De Groep Desimpel in België (ongeveer 7%), Nederland en Duitsland. Ook de acquisities (vanaf 1992) van de steenfabrieken Briqueterie de Wanlin, Groep Heylen I, Briqueterie de Quienot en Tilmanstone Brick hebben het omzetcijfer gunstig beïnvloed. De overname van de steenfabriek van Niel werd in deze halfjaarresultaten niet opgenomen daar de overname pas ingaat vanaf 1 juli 1993.

De Groep Desimpel voorziet voor het tweede halfjaar eveneens gunstige resultaten. De bouwkonjunktuur voor de private woningbouw blijft op een redelijk peil en het optimaliseren van de recente overnames zal het resultaat van het tweede semester verder positief beïnvloeden.

Vormingsinstituut voor kleine en middelgrote ondernemingen

Opleiding en bijscholing voor meer dan 180 beroepen uit handel, personenverzorging, ambacht en dienstverlening.

Taalopleiding in meer dan 10 talen.

Managementopleidingen en vervolmakingsseminaria.

Centrum Brugge
Centrum Ieper
Centrum Kortrijk
Centrum Oostende
Centrum Roeselare
Centrum Veurne
Centrale Zetel

Spoorwegstraat 14
Rijselstraat 33
Doorniksesteenweg 220
Gen. Jungbluthlaan 2
Oostnieuwkerkesteenweg 111
Sint-Idesbaldusstraat 2
Spoorwegstraat 14

-B-8200 BRUGGE
-B-8900 IEPER
-B-8500 KORTRIJK
-B-8400 OOSTENDE
-B-8800 ROESELARE
-B-8630 VEURNE
-B-8200 BRUGGE

(0)50 38 35 81
(0)57 20 12 27
(0)56 20 30 96
(0)59 70 67 37
(0)57 21 05 76
(0)58 31 18 90
(0)50 38 37 53

Stichting Bedrijfsmanagement
Management School

Spoorwegstraat 14

-B-8200 Brugge

(0)50 38 84 69

AGENDA

Zitdagen handelsattachés 1993
Nationale Handelsattachés

Land	Attaché	Standplaats	Datum	Kamer van
Brazilië	F. D'Hanens A. Baudru	Sao Paulo Rio de Janeiro	01.10.93	Roeselare
Denemarken	O. Dockir	Kopenhagen	04.10.93	Brugge
Noorwegen	L. Vandenbossche	Oslo		
Zweden	E. Schmitz	Stockholm	04.10.93	kantoor
Finland	M. Van Der Linden	Helsinki		Gent*
Frankrijk	E. Coeckelberg W. Hissel C. Chantraine A. Leonard	Parijs Rijssel Nantes Lyon	06.10.93	Kortrijk
Duitsland	G. Seghers W. Vangoidsen- hoven J. Elsen M. Walravens G. De Ruyter	Berlijn Keulen Frankfurt Hamburg München	11.10.93	Oostende
Ivoorkust	R. Deladrier	Abidjan	21.10.93	Kortrijk
Verenigde Staten	L. Lippens L. Kerkhof P. Everarts de Velp	New York Los Angeles Washington	26.10.93	Brugge
Venezuela	K. Larsen	Caracas	05.11.93	Kortrijk
Griekenland	M. Van Hoyer	Athene	29.11.93	Roeselare
Ierland	J.P. Van Linthoudt	Dublin	03.12.93	Roeselare
Japan	H. Hattori	Tokio	06.12.93	Roeselare
Bulgarije	J. De Schacht	Sofia	08.12.93	Kortrijk
Zuid-Korea	Kim Tae Gil	Seoul	09.12.93	Kortrijk
Zuid-Afrika	M. Bricteux	Johannesburg	10.12.93	Kortrijk
Nederland	W. Fimmers	Den Haag	15.12.93	Oostende

* Ook toegankelijk voor Westvlaamse firma's.

Vlaamse Economische vertegenwoordigers 1993

Land	Vl. Ec. Vertgw.	Standplaats	Datum	Kamer van
Verenigd Koninkrijk	V. Decavel	Londen	07.12.93	Brugge
Duitsland	G. Scharpé J. Van de Vondel	Berlijn Stuttgart	09.12.93 09.12.93	Oostende Oostende
Italië	C. Cop	Milaan	13.12.93	Oostende
Thailand	J. Van den Berghe	Bangkok	14.12.93	Kortrijk
Spanje	J. Philippen	Barcelona	16.12.93	Roeselare

Bedrijven die in deze landen exportproblemen ondervinden of contacten wensen te leggen, doen er goed aan zo spoedig mogelijk een afspraak vast te leggen, zodat de attachés zo mogelijk nog vóór hun terugkeer het gesprek kunnen voorbereiden. Deze afspraak wordt aangevraagd bij het provinciaal kantoor van de V.D.B.H. - Vlaamse Dienst voor de Buitenlandse Handel - Baron Ruzettelaan 33 - 8310 Brugge - tel. 050/35.81.40 - fax 050/35.87.57

SIMO, Internationaal Salon voor Bureautica en Informatika ingericht door Ifema, 12 tot 18 november 1993.
Info: 02/219.13.89.

Construction Turkey, vakbeurs voor bouwmaterialen, verlichting, verwarming en decoratie, groepsstand georganiseerd door VDBH, Istanbul, januari.
Info: 02/504.88.14.

Landreis Kronach, tentoonstelling over deze industriële regio, Debelux, Brussel, 22 september 1993 tot en met 7 oktober 1993.
Info: 02/218.50.40.

Bautec 94, beurs voor bouwmaterialen, bouwmachines, aannemersmateriaal en dergelijke, groepsstand georganiseerd door de VDBH, Berlijn, 9 tot en met 13 februari 1994.
Info: 02/504.88.12.

Motexha/Childexpo 93, vakbeurs voor kleding, modeaccessoires, lederwaren, huishoudtextiel, babyverzorgingsartikelen, speelgoed, groepsstand georganiseerd door de VDBH, Dubai, 20 tot 23 oktober 1993.
Info: 02/504.88.14.

Food and Drink Expo 94, beurs voor de voedingsnijverheid met groepsstand georganiseerd door de VDBH, Birmingham, 20 tot en met 23 maart 1994.
Info: 02/504.88.12.

Food and Hotel Asia '94, vakbeurs met groepsstand georganiseerd door de VDBH, Singapore, 12 tot en met 15 april 1994.
Info: 02/504.88.14.

Trailer '93, internationale vakbeurs voor het wegtransport, opleggers en aanhangwagens, Kortrijkse Hallen, 26 tot 30 november 1993.
Info: 056/20.40.00.

Bedrijven Kontaktdagen, zakentrefpunt voor ondernemingen uit de Euregio West-Vlaanderen - Nord-Pas de Calais, Kortrijkse Hallen, 7 en 8 december 1993.

AGENDA

Ifest 1993. Internationale vakbeurs voor milieutechnologie en arbeidsveiligheid, Gent, Flanders Expo, 19 tot 22 oktober 1993.

Info: 015/43.10.50.

Missie Zuid-Korea, georganiseerd door de Kredietbank en de Crédit Général, in samenwerking met het Korea Trade Centre, 10 tot 16 oktober 1993.

Info: 02/517.42.74.

Furnitekasia 1993, Asian International Exhibition of Machinery and Accessories for Furniture Production, World Trade Centre Singapore, 23 tot 27 november 1993.

Info: 00/44/714.86.19.51.

Beleggingsleer en Vermogensbeheer, avondsessies ingericht door het Vlaams Economisch Verbond, Antwerpen, najaar 1993.

Info: 03/231.16.60.

Networking, vakbeurs voor computer-netwerken, Kortrijkse Hallen, 26 tot en met 28 oktober 1993.

Info: 056/20.40.00.

Vakbeursprogramma van de Vlaamse GOM's

De Vlaamse GOM's voorzien de organisatie van een groepsstand voor KMO's op de volgende internationale vakbeurzen:

Naam en plaats	Data	Onderwerp
Anuga Keulen	9-14/10/93	voeding
VAT Utrecht	01-04/02/94	toelevering
Roka Utrecht	20-23/02/94	voeding
Makropak Utrecht	02-06/05/94	verpakking
Eurolastica Brussel	03-07/05/94	kunststof
Interregio Brussel	03-07/05/94	toelevering

Deze lijst is niet limitatief.

De groepsstand van de Vlaamse GOM's bestaat uit volledig uitgeruste stands, heeft als voornaamste voordeel dat heel wat organisatieproblemen in verband met de deelname aan de vakbeurs door de GOM's worden behartigd zodat de deelnemers zich maximaal kunnen concentreren op hun commerciële opdracht.

Verdere informatie: GOM-West-Vlaanderen, Afdeling Bedrijfsontwikkeling. Tel. 050/35.81.31.

Kursussen in Kwaliteitszorgsystemen, Integrale Kwaliteitszorg en Technieken, CKZ - West-Vlaanderen, Kortrijk, najaar 1993.

Opleiding tot kwaliteitsdeskundige, CKZ - West-Vlaanderen, Kortrijk, najaar 1993.

CARL ADAMS N.V.

SELECTIE, TRAINING EN ADVIES

PERSONEELSRECRUTERING
ORGANISATIE & MANAGEMENT ADVIES

ARDOOISESTEENWEG 25, 8800 ROESELARE
TELEFOON: (051) 24 16 56 / 24 19 98
FAX (051) 24 02 06

WVEM boekt winst in 1992

De Westvlaamse Elektriciteitsmaatschappij behaalde in 1992 goede resultaten voor alle bedrijfstakken.

De *aktiviteit elektriciteit* levert een netto-winst op van 516 miljoen fr. waarvan 26,5 miljoen fr. het produktieresultaat uitmaakt en 489,5 miljoen fr. wordt gerealiseerd door de distributie van elektriciteit. Dit winstcijfer is een stijging van 43,33% in vergelijking met 1991.

De totale omzet elektriciteit is echter gedaald met 560 miljoen fr. doordat de WVEM de productie van haar verkoop heeft overgeheveld naar het Profit-Center 'West' van de SPE (Samenwerkende vennootschap voor productie van elektriciteit).

Vanaf 1 januari 1993 heeft de WVEM immers de productie-installaties en de transportnetten in gebruik ingebracht in de SPE. Dit betekent concreet dat de centrale te Harelbeke en de transportnetten weliswaar in eigendom blijven van de WVEM maar gebruikt worden door de SPE.

Alle verkopen worden vanaf 1 januari 1992 door de SPE behartigd, en niet langer door de afdeling productie van de WVEM zodat de bruto-produktiewinst op het niveau van de SPE wordt gerealiseerd. Daardoor daalt de omzet van de WVEM.

De *gasactiviteit* behaalde een netto-winst van 36,9 miljoen fr. De gasactiviteit van de WVEM daalde als gevolg van de gebiedsuitwisselingen in de Provincie. De gemeente Stene-Oostende viel weg en werd niet volledig gekompenseerd door de toetreding van de stad Torhout.

De *aktiviteit kabeltelevisie* levert een netto-winst op van 19,4 miljoen fr. Eind 1992 waren er 80.000 klanten wat een stijging van 7% betekent.

Industriële samenwerkingsverbanden tussen België en Israël

Het programma Bevordering van Industriële samenwerkingsverbanden tussen Belgische en Israëlische ondernemingen, dat in opdracht van de Europese Commissie wordt uitgevoerd, streeft ernaar het contact tussen Belgische en Israëlische industriële in de hand te werken ter bevordering van technologie-uitwisseling en van commerciële en industriële samenwerkingsakkoorden in spitssectoren met hoge toegevoegde waarde.

Het programma wekt zeer grote belangstelling bij de Belgische ondernemingen, want tot dusver hebben niet minder dan 80 firma's konkrete voorstellen gedaan om met Israëlische partners scheep te gaan. Deze voorstellen worden nu sterk gepromoot in Israël.

INPARCO Consult, dat instaat voor de uitvoering van het programma, heeft al 80 Israëlische firma's geselecteerd en ontmoet die aan het programma willen meewerken. Voor elke firma werden konkrete aanbiedingen om samen te werken nader onderzocht en deze aanbiedingen zijn nu in precieze voorstellen gegoten.

Deze voorstellen staan open voor alle Belgische firma's die een samenwerkingsverband met Israëlische firma's willen aangaan.

De voornaamste aktiviteitssectoren zijn biologie, milieutechnologieën, ontwikkeling van programmatuur voor alle industriële toepassingen en landbouw, telekommunikatie, farmaceutica, energie en elektrische uitrusting, elektronika, en nieuwe materialen.

Voor de gehele duur van het programma, dat door de Commissie van de Europese Gemeenschappen wordt bekostigd, houden INPARCO Consult en diens partners in Israël zich kosteloos ter beschikking om industriële die dat wensen behulpzaam te zijn. Alle informatie wordt behandeld met de grootste diskretie.

Voor nadere inlichtingen: Luc Vermandere, GOM-West-Vlaanderen, of INPARCO Consult, tel. 02/230.27.85.

Dag Industrieel Erfgoed

Begin maart werd in het Zuiden van West-Vlaanderen de vereniging 'Vlasvallei' opgestart met als doel het waardevol industrieel archeologisch patrimonium te ontsluiten voor een breed publiek. Meteen maakte deze vereniging werk van het dossier 'Dag van het Industrieel Erfgoed', dat in het kader van de Interregfondsen werd ingediend. Daarbij werd voorgesteld om in samenwerking met de Franse partner Proscitec een circuit uit te werken langs de Leie tussen Armentières en Waregem, met de bedoeling een gemeenschappelijk industrieel patrimonium open te stellen en te promoten. Deze openstelling zal plaats hebben op 24 oktober 1993.

Halfweg mei '93 werd een dossier voor financiering opgemaakt met een

budget van 3.150.000,- fr. De EEG neemt 1.575.000,- fr. voor haar rekening. De Provincie West-Vlaanderen, de intercommunale Leiedal en enkele andere partners zegden reeds hun steun toe.

Momenteel liggen reeds een twaalfstal waardevolle sites vast die op 24 oktober zullen worden opengesteld. Daaronder behoren het Vlasmuseum te Kortrijk, het Tabaksmuseum te Wervik, het Energiemuseum te Zwevegem, en het Tabaksmuseum te Harelbeke. Dit circuit zal aangevuld worden tot een geheel van 20 à 25 sites in het Zuiden van West-Vlaanderen, en ongeveer een gelijk aantal aan Franse zijde.

Goede resultaten voor Barco

De Barco-groep sluit het eerste halfjaar van 1993 af met een totale groepsomzet van 5,116 miljard fr. Dit is een stijging van 3,5% in vergelijking met 1992. De koerante winst (na belastingen) van de Barco-groep stijgt in het eerste semester van 1993 tot 535 miljoen fr., dit is een toename van 23% ten opzichte van dezelfde periode van 1992.

De stijging van de omzet werd vooral op de Amerikaanse en de Oosterse markt gerealiseerd. In de USA blijft de vraag naar de Barco-produkten groot ondanks de vertraging van de economische groei. Vooral de Barco-afdelingen Visualizatie, Automatizatie en Grafische systemen noteerden aldaar een verhoging van de omzet. Verhoogde verkoopsinspanningen in het Verre Oosten resulteerden voor Barco Projectie Systemen in een belangrijke stijging van de omzet in Oost-Azië die nu 15% van de totale omzet vertegenwoordigt. Ook voor Barco Automatizatie en Barco Grafische Systemen worden Japan en Zuidoost-Azië belangrijke exportmarkten.

In Europa draagt het investeringsklimaat nog steeds de gevolgen van de algemene recessie. Een gering herstel van de economie kan echter zoals in de Verenigde Staten, een sterke omzetstijging met zich meebrengen.

Barco blijft 10% van zijn totale omzet investeren in onderzoek en ontwikkeling. Dit resulteert in nieuwe producten voor de hele Barco-groep.

Patrick Vanherpe & Partners pvba

v.h. Paul Houdmont
Verzekeringsmakelaars

In dienst van U die zekerheid wenst op een vlak waar de techniciteit en complexiteit met de dag groter worden. Mede door onze onafhankelijke positie kunnen wij steeds de voor U voordeligste voorwaarden selecteren. Alle verzekeringen met afzonderlijke dienst industriële risico's. Raadpleeg ons ook voor vrijblijvend advies inzake hypothecaire leningen.

Pres. Rooseveltplein 2, bus 2
8500 Kortrijk, tel. (056) 22 08 72

INTERNATIONAL BIO-SYNTHETICS

INDUSTRIËLE ENZYMEN
voor de wasmiddelenindustrie,
de zetmeelindustrie en de
textielverwerkende nijverheid

Komvest 43, 8000 Brugge (België)
Tel. 050/44.91.11 - Telefax 050/33.68.49

Betoelaging van milieu-onderzoek door het EG-programma CRAFT

Het EG-programma CRAFT richt zich tot KMO's (minder dan 500 werknemers, omzet lager dan 38 miljoen ECU, voor minder dan 1/3 in handen van een grote onderneming) die geen significante eigen R&D-faciliteiten bezitten en *samen met andere buitenlandse KMO's* (in de uitvoeringsfase minstens 4 KMO's uit minimum 2 EG-landen) een onderzoeksproject wensen uit te besteden aan een onderzoekscentrum of universiteit.

Nieuw is dat nu ook milieuverwante onderzoekstema's in aanmerking kunnen komen voor subsidiëring. Vijf onderzoeksvelden werden daarbij afgelijnd: schone technologie (gericht op voorkoming in plaats van bestrijding van vervuiling); ontwikkeling van groene producten; informatiesystemen voor geïntegreerd afvalbeheer; technieken voor afvalverwijdering en -verwerking; uitrusting voor procescontrole en simulatie ter beperking van de uitstoot van vervuilende stoffen.

Belangstellenden dienen er wel rekening mee te houden dat de resultaten van het onderzoek steeds worden gedeeld met de andere industriële partners waarmee het project werd ingediend. Daardoor is dit programma in de eerste plaats van nut voor bedrijven die naar een oplossing zoeken voor bepaalde milieu-onvriendelijke procesonderdelen die zij gemeen hebben met bedrijven uit dezelfde of een andere industriële sector. Onderzoek naar de gezamenlijke ontwikkeling van producten is echter niet uitgesloten. Alleen projecten met een minimumbudget van 0,4 miljoen ECU komen in aanmerking. CRAFT neemt maximaal 50% van de projectkosten voor zijn rekening. De rest moet worden bijeengebracht door de deelnemende KMO's, maar mag ook door overheidsbronnen (bv. gewestelijke) worden geleverd.

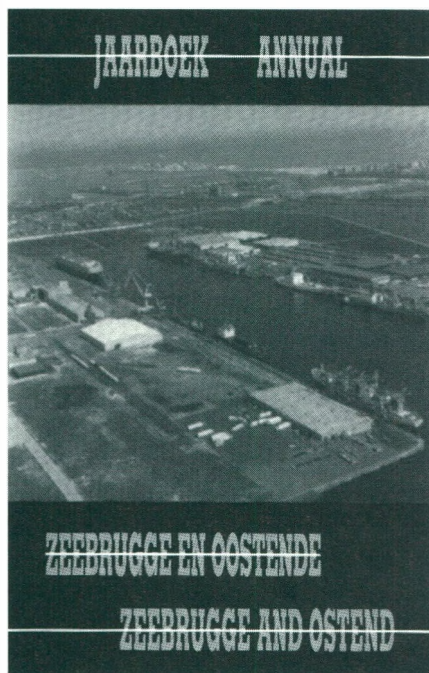
De GOM-West-Vlaanderen werd aangezocht om bedrijven die plannen koesteren voor milieugericht onderzoek op de hoogte te brengen van de mogelijkheden van dit programma.

Voor bijkomende toelichting kan U terecht bij P. Norro, GOM-West-Vlaanderen.

OP DE LEESTAFEL

Jaarboek haven van Zeebrugge en Oostende. De Antwerpse Lloyd, Antwerpen, 1993, 260 blz.

Het jaarboek van de haven van Zeebrugge en Oostende biedt een inventaris van alle bedrijven die direkt of indirekt met de haven zijn verbonden, gevestigd in/of aan de perimeter van het eigenlijke havengebied. Deze bedrijven zijn zowel naar alfabetische volgorde als naar aktiviteitssektor gerangschikt. Het jaarboek beschikt ook over een overzicht van de statistieken van het havenverkeer van Oostende en Zeebrugge. Het jaarboek kost 950 fr. en is verkrijgbaar bij de Uitgeverij Antwerpse Lloyd, tel.: 03/234.05.50.

en/of het produktieproces in het bedrijf. Dit kan gebeuren door middel van 'kwaliteitskringen' of door 'werkoverleg'.

Kwaliteitskringen zijn tijdelijke groepjes van 5 tot 12 werknemers, die samen op vrijwillige basis één produktieprobleem oplossen.

Bij *werkoverleg* vergaderen alle werknemers van één afdeling of werkeenheid op een min of meer vast tijdstip, onder leiding van de direkte chef.

Het boek 'Kwaliteitskringen en werkoverleg' analyseert het 'overleg op de werkvloer' zowel aan de hand van literatuurstudie als aan praktijkvoorbeelden (vijf Vlaamse ondernemingen). Het boek kost 265 fr. en is verkrijgbaar bij de Stichting Technologie Vlaanderen, Jozef II-straat 12-16 te 1040 Brussel, tel. 02/217.07.45.

Struktuurplan Vlaanderen. Een nieuwe kijk op ruimtelijke ordening. Brochure uitgegeven door de Vlaamse Regering, 1993, 34 blz.

In deze brochure wordt verhaald hoe de bewustwording rond de aantasting van de open ruimte de behoefte deed ontstaan aan een duurzame ruimtelijke ontwikkeling. Uit deze behoefte is het Struktuurplan Vlaanderen gegroeid. De werking en de opdracht van het Struktuurplan worden in de brochure op duidelijke wijze voorgesteld met antwoorden op vragen als: Wat is het Struktuurplan? Wie wordt bij de planning betrokken? Hoe wordt het Struktuurplan geëvalueerd? Heeft de bevolking inspraak?

Voor deze laatste vraag rond inspraak van de bevolking, werd in de brochure een reaktieformulier ingevoegd (als uitneembare katernen) waarop de burger zijn inzichten rond ruimtelijke ordening, alsook zijn kritische bemerkingen aangaande het Struktuurplan kwijt kan. Het resultaat is een zeer aantrekkelijke en informatieve folder die gratis op grote schaal wordt verspreid naar de burger toe. Voor meer informatie: tel. 02/220.59.11.

European Shortsea Shipping, N. Wynolst, C. Peeters and P. Liebman, Lloyd's of London, 440 blz.

In aanwezigheid van minister T. Kelchtermans vond op 10 september 1993 de voorstelling plaats van het boek 'European Shortsea Shipping'.

Het boek is een relaas van een tweedaagse rondetafelkonferentie in Delft rond shortsea shipping (zeevaart over korte afstand). Tijdens deze konferentie bestudeerden de Europese beleidsverantwoordelijken en onderzoekers de mogelijkheden, sterkten en zwakten van shortsea shipping als alternatief voor het overbelaste wegennet.

In het werk komen ook innoverende technieken uit de shortsea shippingsector aan bod zoals zelfontladende schepen. Het boek vormt de aanzet tot een initiatief waarbij de Europese Commissie, in samenwerking met de economische studiedienst van de haven van Zeebrugge en enkele professoren, een Europese standaard zal uitwerken inzake dataverzameling voor shortsea shipping.

Het boek kost 150 gulden en is alleen verkrijgbaar via Prof. Wynolst, Mekeweg 2, NL-2628 CD Delft - Nederland.

Kwaliteitskringen en werkoverleg. Een nieuwe weg?

L. Baisier en M. Albertijn, Stichting Technologie Vlaanderen, Brussel, 1992, 84 blz.

De Stichting Technologie Vlaanderen wijdde samen met het European Center for Work and Society een onderzoek aan 'kwaliteitskringen' en 'werkoverleg', twee vormen van participatief management.

Participatief management veronderstelt inspraak en betrokkenheid van de werknemers bij de besluitvoering

Open Monumentendag

Op zondag 12 september 1993 vierde de Open Monumentendag in Vlaanderen haar vijfde verjaardag. De provincie West-Vlaanderen stelde die dag verscheidene monumenten gratis toegankelijk.

Ter gelegenheid van deze Open Monumentendag schreef minister Sauwens een prijs uit voor 'het Vlaamse monument '93'. Aan deze prijsvraag namen 40 gemeenten deel. De eerste prijs werd toegekend aan de gerenoveerde *brouwerij Christiaen te Koekelare*. De brouwerij, in eigendom van de gemeente, werd in 1981 als monument geklasseerd. De renovatiewerken startten in 1990 en werden twee jaar later voltooid. De gerenoveerde brouwerij huisvest de gemeentelijke bibliotheek, diverse socio-kulturele ontmoetingsplaatsen, een raadzaal, de Käthe Kollwitztoren en een kruiden- en beeldentuin. In de oude paardenstallingen van de brouwerij werd het museum 'Franschmans' ingericht. Dit museum brengt herinneringen aan de seizoenarbeiders uit Koekelare (naar Frankrijk) in beeld. Voor de renovatie van deze oude stallingen en het inrichten van het museum werd door het Europees Fonds voor Regionale Ontwikkeling (EFRO) 5,6 miljoen fr. subsidie toegekend (in de periode 1990 tot 1993) in het kader van het Geïntegreerd Actieprogramma voor de Westhoek.

De Provincie verleende die dag eveneens haar medewerking aan twee grensoverschrijdende ontdekkingsroutes 'Kerken in West- en Frans-Vlaan-

deren'. In 1993 kwam onder impuls van het Interregfonds een samenwerkingsverband tot stand tussen West-Vlaanderen en Noord-Frankrijk voor de 'valorizatie van het kultureel erfgoed van de grensregio's.' Als gevolg hiervan werd een kultuurtoeristische brochure opgemaakt waarin twee grensoverschrijdende routes werden opgenomen. Het zijn deze routes waarvan de kerken en monumenten op Monumentendag voor het publiek werden opengesteld.

Tijdens de Open Monumentendag werd tevens de aandacht gevestigd op de 'Monumentenwacht' West-Vlaanderen. Dit initiatief waarbij eigenaars van een beschermd monument of een waardevol gebouw in aanmerking komen voor een onderhoudspremie, mits een jaarlijkse grondige inspectie door het team van de monumentenwachters, kent reeds 100 leden.

Kwaliteitscertificaat voor Belgomilk

Op 23 juni jongstleden werd het ISO 9002-certificaat toegekend aan de Roomijs- en Poederdivisies van de zuivelgroep Belgomilk. Beide produktiecentra zijn gevestigd te Langemark.

De koöperatie Belgomilk is ontstaan uit de samenwerking tussen de Inco-groep (met vestigingen in Langemark en Kallo) en de melkerijen in Overmere, Moorslede-Horebeke, Nazareth, Opwijk en Wingene.

Op amper een paar jaar tijd is de koöperatie uitgegroeid tot een vaste waarde in de Europese zuivelsektor. Met zijn

6700 leden-melkveehouders kan Belgomilk rekenen op 770 miljoen liter melk per jaar. Deze wordt oordeelkundig tussen de verschillende produktiedivisies verdeeld:

de *boterdivisie* brengt een eigen Dixmuda-boter op de markt, waarvan sinds vorig jaar een frigo-smeerbaar alternatief bestaat;

de *melkpoederdivisie* (met afdelingen in Langemark en Kallo) is actief op wereldvlak;

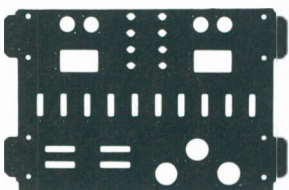
de *roomijsdivisie* YSCO produceert jaarlijks ongeveer 60 miljoen liter ijs, waarvan om en bij de 90% geëxporteerd wordt naar de meeste Westeuropese en een aantal Oosteuropese landen;

de kaasdivisie produceert en commercializeert niet alleen bulkkazen (zoals Cheddar), maar heeft tevens een aantal speciale kazen in het programma.

Dat er een gunstige wind waait doorheen Belgomilk bewijzen de investeringen die jaarlijks worden gedaan. De investeringen in de roomijsproduktie bedragen jaarlijks ruim 200 miljoen fr. Momenteel worden de nieuwe diepvries en het dispatching-gebouw afgewerkt. Het projekt van het ogenblik is weliswaar de bouw van de nieuwe kaasfabriek in Langemark, waar vanaf midden 1994 hopelijk zo'n 15.000 ton Cheddar-kaas geproduceerd zal worden. De investeringen bedroegen hier 650 miljoen fr. Voor 1993 verwacht de Groep Belgomilk een omzet van 13 miljard fr.

CLAEYS

CNC-Plaatbewerking (1-5mm)
met
MRP-ISO 9000-Comakership JIT

Fabriekstraat 1
8600 DIKSMUIDE
Tel. 051/50 09 83
Fax 051/50 09 84

VERHUUR

met hef - graaf - borstel
- boor - grijpaccessoires

**VERKOOP
SERVICE**

Fabriekstraat 1
8600 DIKSMUIDE
Tel. 051/50 09 81
Fax 051/50 43 72

Publikaties Wer/Wes/Gom - West-Vlaanderen

Tijdschrift 'West-Vlaanderen Werkt'

Abonnement 1993: 450 fr. (BTW en port inbegrepen).
Buitenland: 600 fr. (port en kosten inbegrepen).

Steunende leden ontvangen het tijdschrift en de andere publikaties van het jaar.
België 1992: 900 fr. (BTW inbegrepen).
Buitenland: 1.300 fr. (port en kosten inbegrepen).

Uitgaven Wer en Gom - West-Vlaanderen

O. Vanneste & G. Declercq, Kust en Hinterland, 1955.*
O. Vanneste & G. Declercq, Le Littoral et son Hinterland, 1955.*
G. Declercq & O. Vanneste, Structurele Werkloosheid in West-Vlaanderen, 1957.*
West-Vlaanderens economische groei, 1965, 172 blz.*
Adresboek van de Westvlaamse Industrie, 1978.*
Repertorium Toeleveranciers Kunststoffen en Rubber, 1991, 1.000 fr.
Repertorium Toeleveranciers Metaalsektor, 1990, 1.000 fr.
Repertorium Toeleveranciers Elektrotechniek, 1992, 1.200 fr.
Biotechnologisch Repertorium voor Vlaanderen, 1987, 400 fr.

Reeks Wes (BTW en port inbegrepen)

- 1 G. Declercq & O. Vanneste, Het Arrondissement Ieper, 1958, 207 blz.*
- 2 O. Vanneste & P. Hovart, De Belgische Zeevisserij, 1959, 358 blz.*
- 3 O. Vanneste & P. Hovart, La pêche Maritime Belge, 1959, 358 pp.*
- 4 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Brugge, 1961, 463 blz.*
- 5 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Oostende, 1962, 444 blz., 297 fr.
- 6 O. Vanneste & J. Theys, Menen, 1962, 256 blz.*
- 7 O. Vanneste, J. Theys & M. Zwaenepoel, Het Arrondissement Roeselare, 1963, 336 blz.*
- 8 J. Theys o.l.v. O. Vanneste, Westvlaamse grensarbeiders in Noord-Frankrijk, 1964, 144 blz., 184 fr.
- 9 J. Theys s.l.d. O. Vanneste, Les Frontaliers de la Flandre Occidentale dans le Nord de la France, 1964, 144 pp., 184 fr.
- 10 O. Vanneste & J. Theys, Veurne, 1964, 189 blz.*
- 11 M. Zwaenepoel & N. Vanhove, De landbouw in West-Vlaanderen, 1965, 352 blz.*
- 12 O. Vanneste, Het groeipoolconcept en de regionaal-economische politiek, 1967, 376 blz., 297 fr.
- 13 O. Vanneste & J. Theys, Het Arrondissement Tielt, 1968, 410 blz., 297 fr.
- 14 J. Theys, Een analyse van de Westvlaamse grensarbeid in Noord-Frankrijk, 1969, 248 blz., 297 fr.

- 15 M. Zwaenepoel, Vrije Tijd, 1969, 332 blz.*
- 16 N. Vanhove, Het vakantiepatroon en de toeristische bestedingen van de Belgische bevolking, 1969, 264 blz., 297 fr.
- 17 N. Vanhove, Structure des vacances et dépenses touristiques de la population belge, 1969, 264 pp., 297 fr.
- 18 J.M.I. Demeyere, Demografische facetstudies, 1969, 144 blz., 184 fr.
- 19 R. Branson, J. Theys, H. Van Reybrouck, o.l.v. N. Vanhove, Tertiaire sektor en verzorgende centra van West-Vlaanderen, 1971, 356 blz., 350 fr.
- 20 J. Hemschoote, Luchtverontreiniging in West-Vlaanderen, 1972, 209 blz., 290 fr.
- 21 N. Vanhove, Het Belgisch Kusttoerisme - Vandaag en Morgen, 1973, 520 blz., 509 fr.*
- 22 L. Schepens, Van Vlaskutser tot Franschman, 1973, 294 blz., 403 fr.
- 23 De Westvlaamse gemeenten in de Volkstelling 1970, 1974, 128 blz., 216 fr.
- 24 Symarindus. De energiefunctie van de Belgische Kust en de maritieme industrialisering, 1977, 448 blz., 682 fr.
- 25 P. van Outryve d'Ydewalle, Verzamelde toespraken, 1980, 816 blz., 910 fr.
- 26 West-Vlaanderen in kaart, 1981, 220 blz., 445 fr.
- 27 E. Omeij, De Zeevisserij, 1981, 256 blz., 500 fr.
- 28 Land- en tuinbouw in West-Vlaanderen, 1982, 400 blz., 774 fr.
- 29 E. Omeij, Kwalitatieve discrepanties in de arbeidsallokatie, 1985, 424 blz., 819 fr.
- 30 O. Vanneste, Verzamelde toespraken, 1980-1989, 1990, 520 blz., 1.060 fr.
- 31 N. Vanhove, J. Theys, West-Vlaanderen 2000 - Een strategie voor economische ontwikkeling, 1990, 468 blz., 1.020 fr.

Reeks facetten van West-Vlaanderen (BTW en port inbegrepen)

- 1 R. Simoen & O. Vanneste, De uitbouw van de haven van Zeebrugge, 1972, 48 blz.*
- 2 C. Vermeersch, Het rekreatief buitenverblijf, 1973, 100 blz., 124 fr.
- 3 S. Beernaert, De Waterverontreiniging in het IJzerbekken, 1973, 124 blz., 158 fr.
- 4 Distributiebedrijven en handelscentra in West-Vlaanderen, 1974, 68 blz., 92 fr.
- 5 S. Beernaert, De waterverontreiniging van de binnenwaters van Midden- en Oostkust, 1974, 105 blz., 151 fr.
- 6 N. Vanhove, Vakantiespreiding, 1975, 56 blz., 103 fr.
- 7 S. Beernaert, De waterverontreiniging in het hydrografisch bekken van de Leie en de Schelde, 1975, 88 blz., 151 fr.
- 8 De Haven van Brugge-Zeebrugge na de chunnel, 1975, 80 blz., 151 fr.
- 9 P. Boerjan, De toeristische statistiek in België, 1976, 84 blz., 151 fr.
- 10 S. Beernaert e.a., Waterbeleid in West-Vlaanderen, 1976, 64 blz., 124 fr.
- 11 J. Theys, Evolutie van de werkloosheid in West-Vlaanderen, 1977, 104 blz., 177 fr.
- 12 S. Beernaert, De algemene waterbevoorrading van West-Vlaanderen, 1978, 40 blz., 82 fr.
- 13 Prognose van de bevolking en aktieve bevolking in West-Vlaanderen, 1978, 48 blz., 105 fr.
- 14 P. Boerjan, De ontwikkeling van het vakantiegedrag van de Belgische bevolking, 1978, 124 blz., 255 fr.

- 15 Prognose van het aantal gezinnen en raming van de huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1979, 60 blz., 129 fr.
- 16 Terreinbehoeften voor Tewerkstelling, Toerisme en Rekreatie in West-Vlaanderen, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 17 Milieuzorg in West-Vlaanderen, 1979, 76 blz., 159 fr.
- 18 Infrastrukturele behoeften, 1979, 80 blz., 166 fr.
- 19 Strukturaalanalyse van de textielnijverheid in West-Vlaanderen, 1980, 140 blz., 285 fr.
- 20 Zeebrugge en de maritimisering van zijn achterland, 1981, 120 blz., 248 fr.
- 21 Strukturaalanalyse van de metaalnijverheid in West-Vlaanderen, 1982, 156 blz., 314 fr.
- 22 Strukturaalanalyse van de voedingsnijverheid in West-Vlaanderen, 1983, 120 blz., 248 fr.
- 23 Onderzoek naar de mogelijkheden tot inbreiding in vijf Westvlaamse gemeenten, 1983, 104 blz., 211 fr.
- 24 Vakantie van de Belgen in 1982, 1984, 192 blz., 381 fr.
- 25 Financiële analyse van de Westvlaamse industriële ondernemingen, 1984, 56 blz., 124 fr.
- 26 Studie ter voorbereiding van een geïntegreerde aktie voor de Westhoek, 1986, 116 blz., 280 fr.
- 27 Marktstrategie voor de Britse toeristische markt, 1986, 176 blz., 600 fr.
- 28 Huisvestingsbehoeften in West-Vlaanderen, 1985-95, 1987, 76 blz., 175 fr.
- 29 Het kanaal Zeebrugge-Merendree, Sociaal-economische verantwoording en milieueffectenrapportering, 1987, 112 blz., 250 fr.
- 30 Masterplan ter renovatie van de haven van Oostende, 1988, 36 blz., 95 fr.
- 31 Een vernieuwd toeristisch aanbodsbeleid voor West-Vlaanderen, 1988, 32 blz., 85 fr.
- 32 Ready for the tunnel, 1988, 36 blz., 154 fr.
- 33 Hoevetoerisme in de Westhoek, 1989, 88 blz., 226 fr.
- 34 Telekommunikatie morgen - Telematicadiensten en ISDN-netwerk, 1990, 28 blz., 95 fr.
- 35 Strategisch marketingplan voor het toerisme te Knokke-Heist, een toeristisch beleidsaktieplan, 1991, 32 blz., 95 fr.
- 36 Het vakantie- en korte-vakantiegedrag van de Belgen in de periode 1982-88, 1991, 44 blz., 136 fr.
- 37 De economische betekenis van het toerisme te Brugge, 1992, 96 blz., 260 fr.
- 38 Mogelijkheden voor het riviertoeerisme in West-Vlaanderen, 1993, 72 blz., 170 fr.

* Uitgeput

ZEEBRUGGE, een nieuwe haven voor Europa

**Havenbestuur Brugge-Zeebrugge (M.B.Z. NV)
Louls Coiseaukaai 2
8000 BRUGGE**

**Tel. 050/44.42.11
Fax 050/44.42.24
Tlx. 81.201**